

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 27-వ తేది శుక్ర వారము
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY, 27th DECEMBER 1929.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మార్గశిరమాన బహుళ ద్వాదశి } సంచిక ౨౨౨
No. 222

గొప్పగొప్ప వారిచే
శేలకుశలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పిల మాన్పును. కాటుపుబొట్ల
బాపును. పాద్యపునొప్పిల బారదోలును.
బొట్ల బోగొట్టును. బెలుకుల భేదించును.
బాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే శేమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పిల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పిలకు
సంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
దబ్బితో 1-కి రు 0-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లెంటు శ్రీకృష్ణ, మద్రాసు
109, ఫ్రెంకోడ్, ఫాల్గు, బొంబాయి.

ఎలెక్ట్రిక్ పవరు చే మెషిను లండు

అనేకరకముల నాజూకైన మెడిసిన్లు మానులు తయారుచేయబడు
చున్నది. అందుగా తీయువారికి, వర్తకులకు ప్రత్యేకసౌకర్యములు గలవు.
ఉత్తరములు వ్రాసిగాని, లేక ఖద్దరుగాని వివరములు తెలుసుకొనుడు.
అన్ని రకముల బంగారు, వెండి, సీమకములములు, కంపులు
పుష్పరాగములచే తయారు కాబడిన వగలు గలవు.

పరిశ్రమకాలము...
226, గోవిందప్పనాయక వీధి,

ఉమ్మిళ్ళి బంగారుచెట్టి అందుసన్న.

సీమకములములు, బంగారు, వెండివగల వర్తకులు, 28, వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

రాజమోహన హేరాయిలు
శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండ
అకాలముగా వెంట్రుకలు పెరయుట
కొనేదేని; మెరుగునాటిని వారింది
మెరుగును - చల్లదనమును, బుడి బు
మును, శరీరించి వెంట్రుకలును నల్ల
పడివి వృద్ధికొందించును.
1 సీసా రు 1. 3 సీసాలు రు 2-10-0

వి. సి. శిష్యులు ప్రత్యేకము.
వి. సి. శి. అండుకో, ఆయాశ్రేయపూజం, తెరదేవి, నెల్లూరుజిల్లా

హెచ్చరిక

ఈమధ్య కొందరు మా ప్రేమభూర్ములనంటి మాట్టులు
తయారుచేసి వారిబట్టలపైనేకొని అమ్ముచున్నాడు. అట్టిమాట్టు
లున్నవెమోత్రమన అవి వున్న బట్టలు మాచి అని ప్రజలు తొర
పాటు పడవచ్చు. పెద్దాపురము కొనిపంచలు కొనవచ్చు
మామొక్క ప్రేమ మాట్టులును, ఆ మాట్టులకొంత చూకం
తెలిసి సీలును అబద్ధములవచ్చుచా లేదా అని ప్రతీక్షించి
మాచి ఉన్నయెడలమాత్రమే కొనవలెను. లేనియెడల కొన
వద్దని వేరేచెప్ప నక్కరలేదు.
మాట్ట నిల్వ - కొనుదానిలు కొనవలెను. వచ్చి కొనుదాని
కొనుదానిలు, శారవడి (పాట్ర) పంచలు, చీరలు మొదలగు
సవి అన్ని రంగులలోను, అన్ని ప్రజలలోను ఉన్నది. వగిషి
అంచలతోను, జరితోను, జరి తేమండగను, బీదలను, కృష్ణవంతు
లను అన్ని తరగతులవారికి ఉపయోగించునట్లు చీరలు
వగైరాలు మామొక్క దొరకును, రు 500/-ల రూపాయలవరకు
భరీదుగల చీరలు తయారు చేసియున్నాము.
కాంపెల్సు కొనుదానికి ఉచితముగా పంపబడును.
ఇట్లు విన్నవించు,
ముప్పన సోమరాజు & సీరాజు.
ప్రొవైడెంటు, శ్రీ లక్ష్మీశిల్ప, ఫ్యాక్టరీ పెద్దాపురం
తంలిలిరాసము }
"సిల్ప-గుమ్మ" } (తూర్పు గోదావరి జిల్లా)

నరసము

దృఢమైనది నమకమైనది

ఇప్పటి మోస్తరు ప్రకారము తానుగా తయారుచేయబడిన
ఇనుపపెట్టెలు ఈ దినవ తేలుపడినవానివలె అమృతమునకు
స్థిరముగా వున్నవి.
బాంబులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో-ఆపరేటివ్
సంఘములు మొదలగువాటికి సులభంగా చేయబడినవి.
వి. న. టేక మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రొవైటరు, 50, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుస్
బరన్ అండు ప్రాన్ ఫౌండర్లు
ఆయిర్ ఎంజినలు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొలగు
పని రిపేరుచేయుటయుండు సమర్థులవారు. వై సుమిల్లుకు కావుసిన
నిలంకల్లు, పొట్టిండ్ల, నల్లు, పరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాజుస్విల్లి వీధి, పెద్దనానకవీధి, మద్రాసు.
పెట్టెలకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తరువాతనే యివ్వబడును.
ఈ ప్రకటనలు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

288, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నె. 2.

అమల-చెందుల్-బాచెందుల్
 ఇంగ్లీషుమండలు పలసరకులు నల్లారికో, వైట్రికో,
 మొరటికో ఆసిఫ్ వ్యాపారస్థులు,
 తిరి తెలంగాణకప్పునామనబిది, ముద్రానా

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(27-12-29)

సీమజుల్లి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు
కాకింపల్లు:—“మంగినమాకు” 22 X 22 (బి) రు 7-15-0
సాధారణకము రు 7-5-0 “సింహము” 22 X 22
(బి) రు 7-11-0 సాధారణకము రు 7-1-0 “ఇంజను”
22 + 22 (బి) రు 7-11-0 “సింహము పాము” 22 +
22 (బి) రు 7-10-0 సాధారణకము రు 7-0-0
“అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 7-11-0

చలన:—“ముంగిన” 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యక
ము రు 7-15-0 “సింహము” 22 + 22 (బి) రు 8-7-0
సామాన్యకము రు 7-10-0 “సింహము, పాము”
22 + 22 (బి) రు 8-7-0 సామాన్యకము రు 7-9-0
“అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 8-6-0 సామాన్యక
కము రు 7-8-0 “ఏనుగు” 22 + 22 (బి) రు 8-6-0
సామాన్యకము రు 7-7-0.

చలనములు:—1708 (నెట్) రు 12-0-0
1508 రు 11-8-0 1308 రు 10-10-0 పై 4
రు 6-7-0 పై 5 రు 7-8-0 73078 రు 7-9-0
జి. జి. 78 రు 7-10-0

జూలు

40 నెంబరు (సీమ 5 పాకట్టులు)—టూక్రి రు 5-7-0
చలన (కొంగ) చలన (ఎనిటిక్స్-టూక్రి) రు 6-12-0
చలన (నాగకన్యక) రు 6-1-0 చలన (గుస్తి) రు 6-6-6 చలన
(గర్జజెండా) రు 6-1-0 పచ్చునట్టు (ఎట్ట) రు 7-8-0
జి. జి. 78 సిగ్నీస్ అనాని రు 8-6-0.

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నత్త్రములు
కలర్ బాక్ రు 11-2-0. నెమలి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకల్లెర రు 14-4-0

జి. (ఎట్ట) “పాట్టెలుతల” మార్కు రు 14-8-0

జి. రుదుకారము రు 8-5-6 ఎడ్లగడియారము రు 7-12-0

నాణ్యజులు రు 8-0-0

పెన్సిల్లు రు 7-15-0

సిరాబుడి రు 8-0-0

తెల్ల “కంగారు” రు 10-4-0

ఇండియా ట్రిబునియాలూరు తెల్ల రు 10-4-0

ఇత్తడికములు—(డిబ్బో-మేన్) రు 248-0-0

డిబ్బో (క్రూసాంకర్) రు 245-0-0

కాగితము రు 880

సీమంటుపీచా వెల:—

గిల్డ్-పీచా (“సెయ్యి”) రు 11-4-0

జర్మన్-పీచా రు జర్మన్-టెవర్ రు 9-8-0

చక్కరములు యొక్క ధర:—

కావా “బిడి” రు 24-12-0, డి నెంబరు రు 24-2-0 జనవరి

రు 24-6-0. ఫిబ్రవరి 24-8-0,

వేరుసెనగ నూనె

కీచి-లలో రు 90.

తిరుగుదము

(పాక్ బిడి) రు 100

నెంబరు చేసినతోలు రతి 1-3 ధరలు

అవుతో లు(8 టు-9) “అఫ్ కండ్రిన్” రు 0-14-6 టు 0-15-8

“ (కేలిక) ” రు 1-0-6 టు 1-1-0

“ (7-9) బెంగళూరు రు 0-15-6 టు 1-0-6

“ (కేలిక) ” రు 1-1-3 టు 1-1-6

“ బిక్కి టు 81 బెజవాడు రు 0-15-0 టు 1-0-6

“ (81 టు 71) విజయనగరము రు 0-15-9 టు 1-1-0

“ (7 టు 71) ఏలూరు రు 0-15-9 టు 1-0-0

గేబిలోలు రు 0-9-6 టు 0-10-6

గేబిమాడతోలు రు 1-0-9 టు 1-1-6

జుబ్బాడతోలు రు 1-9-6 టు 1-11-8

ఉచితము! పూరాజాతకము!!

అంబన యోగములమున ఉచితమందలి

ముఖ్య ఫలితములు మీ ఆర్థికచేతన వారములో

పంపుదుము. మీజన్మనత్త్రములో 9 లక్షరములు

దాదాపు నయస్సుతో ఖర్చువుకు రు 1-0-0 పంపిం

చిననో బహుగలదు. 1 నెల ఫలములకు 0-4-0 లు

వి. యస్. యా. శర్మ, అంబనాలము, కాకినాడ.

KARAMCHAND CHABILDASS

MANUFACTURING JEWELLER
437/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.
CATALAGUE FREE ON APPLICATION.

9-51

ఆంధ్రవ్యాపక లిమిటెడ్,

స్థాపితం 1923 38-3

హెడ్ ఆఫీసు మచిలీపట్టణము.

కాకినాడ బ్రాంచి

సీజన్ డిపార్ట్మెంట్ల సరఫరైన వడ్డీతో పుచ్చునోనబడుచున్నది. దరఖాస్తు యివ్వవలసి ముని తెలుపబడును. అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారములు చేయబడును. పూర్తివివరములకు, హెడ్ ఆఫీసునకుగాని, కాకినాడ బ్రాంచి దే జంబియనుగాని వ్రాసిన బహుగలదు. భో! పట్టాభిశీతారామయ్య, కోర్పల సోభనాదేశ్వరయ్య, మేనేజింగు డైరెక్టరు. నె క్ర ట కి.

ఇ. మెర్కు (జర్మనీ)

మ క ర ధ వ జ ము (బంగారముతో చేసినది)

“దాని ను పయోగించిన జరామరణము లుండవు”

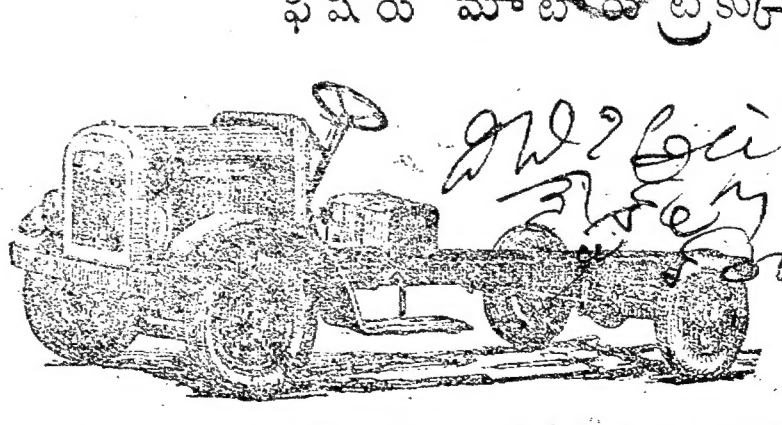
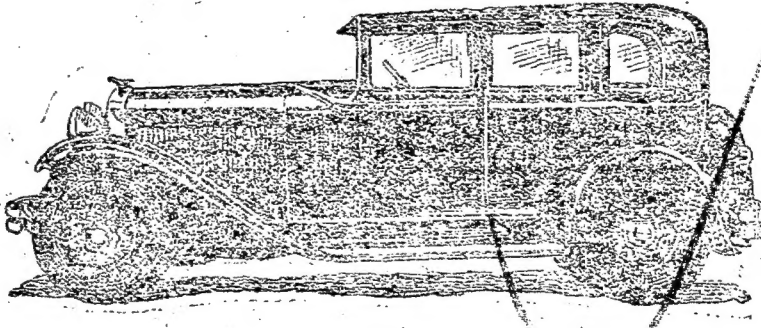
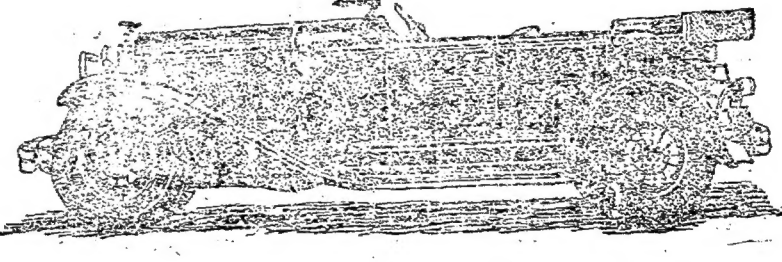
తులము గొట్టము రు 2. ర స. శా. త్రు. ము. 137-1

ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు: పోస్టుబాక్సు 16862

ఇండో-జర్మను డ్రగ్స్ స్టోర్సు, కలకత్తా.

నలుదీలర్లు కావలెను త్వరలో దరఖాస్తు పంపుకొనుడు

ఆలశ్యము చేయకుడు గార్డెనర్ కారులు

వాంఛనీయత, దీర్ఘకాలము మన్నన నమ్మిక మొదలగు వాటికి సుప్రసిద్ధమైన సామానులు.

టూరింగు & మూయబడిన మాదిరిలు సాగనైనవి, వంబముగలవి. మిగుల చెచ్చియవైకమునకు ఎక్కువ ఆటో మోటారులు గలవి.

ఫిషరు మోటారు ట్రక్కులు

కమర్షియల్ బిజినెస్స్ వ్యాపారము నందు 42 సం॥ల అనుభవము గలదు. 1 టన్నునుండి—3 కి టన్నులవరకు పలురకములు గలవు. ప్రత్యేక సిలిండరు బాటర్ డిస్ట్రీబ్యూషన్ మోటారు సిస్టముగా మన్ననతో మా గ్నెలో ప్రత్యేకము.

హక్కు-ఫేర్ ప్రదర్శనమునందు వీరిని మీరు ఖుద్దన చూడవచ్చును.
అమెరికన్ ట్రక్ అండ్ ఆటో మోటారు కంపెనీ,
18 మాంట్యురోడ్డు మద్రాసు.

తంజివిరానము:—A M T A C పోస్టుబాక్సు నెం. 374

అక్షిణియండియాకు, స్వచ్ఛందసంస్థానములకు, వై బా. పు. డొమినియములకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్:—అన్ని ప్రదేశములకు ను సబ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు. పూర్తివివరములకు, మరకుకు రు 1-0-0 నెలదరఖాస్తు పంపుకొనులెను.

మార్క్సాపురం యస్టేటు యజమాణ కేసరప్ప
గ్రామంలో యస్టేటు స్వంత నేడ్యూలలో వున్న రంపల్లి,
బావతులపల్లం భూములు జిరాయిల్లో వాక్కును,
ది 10-1-1980 తేదీన, కేసరప్ప గ్రామంలో వేలం
వేయబడును. కావలసినవారు హాజరయి పాట పాడు
కోవలెను.

శ్రీ మునిస్వామినాయుడుగారి రాజనీతి

అనంతవక్త్రాతల కాలవాలమైన సమదర్శినిపత్రిక తన 21 లేది సంచికయందలి ప్రధానవ్యాసమున శ్రీయుత జాల్సిన మునిస్వామినాయుడుగారి రాజనీతివిధానమునుగూర్చి విచారించుచు, వ్రాసిన వాక్యములనుగూర్చి ప్రస్తుత బ్రాహ్మణేతర పక్షవలంబకుల తీవ్రాలోచనములకు గురియగుచున్నది. వ్యాసముని మొత్త మొకతూరి చదివినవెంటచే ఆవిమర్శనకవేషక ననూయా భావముతోగూడినస్వార్థార్థ స్వయంలాభావృత్తులన్నట్లు నిష్పన్న పాతబుద్ధిగల పాతపలకు చెలియకబాదు, మున్నొకమారు శ్రీ రామమోహనరెడ్డిగారు వ్రాసినట్లు పత్రిక నివృత్తి పాతగు రాజకీయ విధానమును విమర్శించుట పాడియేగాని కేవలము స్వార్థపరత్వానూయ భావముతో రాజకీయనాయకుల దూల నాడుట సమంజసము కావాలదు. సమదర్శిని పత్రిక తనముఖ్య వ్యాస ప్రసంగ భాగమున నెల్లూరు బ్రాహ్మణేతరసమావేశమును గూర్చి యేకరపుబెట్టుచున్నది. శ్రీ మునిస్వామినాయుడుగారు శ్రీరామస్వామినాయకులుగారిలో జైహృద్ గతియే పట్టునలయునని నుడివినట్లు వ్రాయుచున్నది. ఈ యుదంతమును ఆంధ్రపత్రిక స్వయముగ నెరుగజాలకపోయినట్లు! సమదర్శిని సంపాదకుడు కండ్లు తెలుచుకొని, చెవులు విచ్చుకొని గమనించియుండిన యెడల తానెందులకాయుదంతమును తన పత్రికలో ప్రకటించిన నెల్లూరు బ్రాహ్మణేతరసమావేశా వృత్తాంతములలో జేర్చినలేదో తెలియవచ్చును. విషయ సంగ్రహవిషయమున జాగ్రత్త వహించి "హిం దూ" "జస్తి ను", పత్రికలు యీ విషయమును జేర్చియుండలేదు. సరిగదా అగ్రగణ్యునికి సమీపముననే యోసీనులమై యుండిన మేమును వినలేదు. ఇట్టి శుద్ధ ఆబద్ధములగు "గాలిమూట"లను పత్రికలలో ప్రకటించి దుష్టం త్రముల బుట్టుట ప్రతికా సంపాదకులకు తగని పనియని నుడువ నలసియున్నది. "ముసగులలోని గుడ్డులాట"ను గమనింపజాలిన సమదర్శిని పత్రికా సంపాదకునకు రాజప్రతినిధిగారి మద్రాసు "జవనికాంతర" సం ప్రదింపులను గూర్చిన యాంధ్ర పత్రికా రాజకీయ విలేఖరిగారి "మర్మజ్ఞత" యాశ్చర్యముగ దోచుట వింత విషయమే యగును. రాజకీయ విలేఖరిగారి వ్రాతలలోనన్న వృత్తాంత నై జమును విమర్శింపజాలకపోయినను విలేఖరిగారిమీదను పత్రిక మీదను అనవసరముగ నిప్పులుగ్రక్కబుట్టాలని యనూయాభావమును పాఠకులు గమనింతురుగాక!

శ్రీ మునిస్వామినాయుడుగారు రాజప్రతినిధిగారిని దర్శింపక పోవుట యాపత్రిక యొక "ధర్మత్యాజ్యము" గభావించుచున్నది. ధర్మత్యాజ్యమునుగూర్చిన విపుల విమర్శనలో శ్రీ మునిస్వామి ఆయ్యరు ప్రభృతులు గావించిన "చాడీల" ప్రచారమును ఖండింపకజోవుట యని యాపత్రిక నిరూపింప బ్రయత్నించినది. రాజకీయానుభవముగల నాయకులు తమ యమూల్యమును కాలమును

నిట్టి ప్రతి చాడీలయందు వ్యర్థ పరుప నొల్ల రను యుదంతము పాటుకు తెరుగని విషయముకాదు. నాయకుడు సంప్రదించుటయు, లేకుండుటయు, ఆంధ్ర పత్రికా రాజకీయ విలేఖరిగారికి వ్యక్తిపరముగ సంబంధములేదు. అతని ధర్మము సంగ్రహింప జాలిన వృత్తాంతమును ప్రకటించుట! ఈ ప్రాముఖ్య విషయము నెరుగక "నీ యభిప్రాయము"నో "మన స్పృహనుంచుకొని" నాడను చిల్లర నిండను విలేఖరిగారిపై మోపుట సమంజసముకాదు. ఈ విషయమై ఆంధ్రపత్రికా రాజకీయ విలేఖరిగారు గాని, ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులుగాని యుదాసీనమును వహించుట వారి ప్రాముఖ్య ధర్మ నిర్దిష్ట భావమునే వెలిబరచుచున్నది. శ్రీ నాయుడుగారు రాజప్రతినిధిగారిలో మాట్లాడుటయు, లేకుండుటయు వారి యిష్టముపై నున్నదిగాని జస్తి సుపక్షమున కేవిధముగను సంబంధపడదని యీ సమదర్శిని పత్రిక కానాయకుని "రాజకీయవిధానము" ను నిర్ణయింప నర్హులేదు. బ్రాహ్మణేతరపక్ష భావ్యభివృద్ధి గవర్నరుగారిని, రాజప్రతినిధిని దరించుటలో లేదు "పట్టినస్వయము కమిషనులో" బ్రాహ్మణేతరపక్షమునకై యమితత్వగ మొనరించిన శ్రీ త్యాగరాయరెడ్డిగారి "కటంబమునకు జేరిన" వారికిగాని, సమదర్శిని పత్రికాధిపతుల "బంధువుగారికిగాని"ఉద్యోగము సంపాదించుటలో వంతకన్న లేదు. స్థానికసంస్థలయందు "నిమ్మజానలు", కేర "నామినేషను" సకు పోరాడి యా నిమ్మజాతి ప్రతినిధులను అధికారుల చేతిలోని "జోలు బొమ్మలు" గా జేయ ప్రయత్నించుటలో బ్రాహ్మణేతర పక్షభావ్యభివృద్ధియే లక్ష్యమున ఉన్నది. నిజమైన రాజకీయ "విధానము"ను ప్రచురించి తమ రాజనీతి "విధానము"సంపూర్ణజయమును గాంచుటకు ప్రయత్నించుటలో రాజకీయ భావమున్నది. సంపూర్ణ బ్రాహ్మణేతరులగు "రైతు బిడ్డల" సమద్ధరణమునకై పాటుబడుటలో బ్రాహ్మణేతర పక్షబల మూల రహస్యమున్నది. బ్రాహ్మణేతర ప్రజాసముదాయముయొక్క ఆర్థిక స్థితి బాగుపడదుటగాని "వ్యాంకింగు" మున్నగు పక్షకుల సభివృద్ధికి గొనివచ్చుటకు ప్రయత్నించుటయేగాక బ్రాహ్మణేతర ప్రజాసముదాయములోనివేయగు "ఆల్ఫ్ సంఖ్యా" కు లగు కలములవారికిగూడ "జన్యవ్యవస్థ"ను గల్పింప నుద్ద్యమించుటలో బ్రాహ్మణేతర పక్ష రాజకీయ మంత్రమున్నది, కాని కొందఱు వ్యవస్థాసభావనకై పాటుబడుటలో బ్రాహ్మణేతరపక్ష నుచోనాయకుని ధర్మముమెద్దబడి యుండలేదు.

పట్టిన సర్వము కమిషనులో మువ్వయను బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులు నియమింపబడినారు. అందునను ఒకా నొకప్పుడు "జస్తి ను" పక్ష ప్రముఖులై యుండిన శ్రీయుత రత్న స్వామిగారు పట్టిన సర్వము కమిషనులో నియమింపబడి యుండ వారికి ప్రత్యర్థిగా వరంకోక జస్తి ను పక్షియుని నిలబెట్టుట పక్షనాయకుడు చేయవలసినది కాదు. శ్రీ నాయుడుగారే ఆపదని కొకయభ్యర్థనలై యుండినను మాట కుద్ధబద్ధము. నేను

గత రెండుమాడురోజులు మద్రాసులోగల బ్రాహ్మణేతరపక్ష ప్రముఖులను కొందఱిని విచారించిన వారు సమదర్శిని పత్రిక "కదుపుమంట" వ్రాతలాధారము లేనివిని నుడివించిరి. ప్రతి పదనమునకును సమదర్శినిపత్రిక గతినాయకులగు శ్రీ పాను గంటి ప్రభువుగారిని అడ్డు వేసుకొని వచ్చుచుండుటచే నాపత్రిక యొక్క నిజవ్యక్తిత్వమును గుర్తించుట సులభనాగ్యము. శ్రీ మునిస్వామినాయుడు గారిని గూర్చి సమదర్శినిపత్రిక యెన్నియో యబద్ధములను ప్రకటించియున్నది. వీని నన్నిటినివేర్చి నుట కిది యదమగాదు. కాలకమేణ తమంత లోమే బయలు పడగలవు. శ్రీ నాయుడుగారు స్థానిక సంస్థలను సంస్కరించుచుకొనికేర్పడిన శాసనసభాసభ్యులను మాట్లాడిన మాటలు పత్రికా బహిష్కారమునకు గురియైయుండ సమదర్శిని మాత్రమెట్లు గుర్తింపగలిగినదో మాకర్థమగుటలేదు.

ప్రస్తుత జస్తి సుపక్ష నాయకులు రాజప్రతినిధి సంప్రదింపు విషయమై యులంబించినవిధానమును పట్టినసర్వము కమిషను నియామకముపట్ల వహించిన తాటస్థ్యమును "సమదర్శిని" వలె స్వాధిపరత్వముతో గూడిన సంకుచిత దృష్టితోగాక వికాల రాజకీయభావముతో గాంచినవారికెల్ల సక్రమమును రాజకీయ నడవడులని తేటపడగలదు. ఈ వ్యాసము నిట్లు వ్రాయుచుండగా సమదర్శిని తన 25 లేది పత్రికయందు చురల శ్రీ నాయుడుగారి "రాజనీతి విధానము" నుగూర్చి యావేశపూరితా క్రోశముగావించుచున్నది. అందు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యము శ్రేష్ఠిగారు నుడివినట్లు ప్రకటించబడినమాటలు నిజములో కావో, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యముగారి సమదర్శిని పత్రిక బ్రాహ్మణేతర ప్రజాపక్ష పత్రిక యెట్లు యెక్కినో మున్నగు విషయములను మరొక మారు విమర్శింప గడం నెదము. ప్రస్తుతము శ్రీ నాయుడుగారికి భావిరాజకీయ విధానమునుగూర్చిన "హెచ్చరిక"ను గావించుటకు సమదర్శిని పత్రిక కధికారము గలదా యని విచారించెదను. సమదర్శిని పక్షము వారిచే నంగీకరింపబడిన పక్షపత్రికకాదు. బ్రాహ్మణేతరుల యభిప్రాయమును చెప్పు పత్రిక యంతకు మున్నేకాదు. పక్ష పత్రికయే యెన్నో నామాలులేరు. "హెచ్చరికలు" వేరుగ నుండియుండును.

చైత్రకుమారుడు.

సంతానం పుట్టకుండా
'కాంట్రా నెప్టిన్'
ఒక్క టేబుల్ 106-1
సులభమైన సురక్షితోపాయం
16 మోతాదుల ట్యాబులు 1-12-0
ట్యాబులకు ఇతర విషయములు:
ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్
1/3 అంపర్స్ వీధి, బ్రాహ్మణేతర మద్రాసు.

దగ్గు, జలుబు, రొమ్ముపడిసెము, గొంతురాచుట, ఉబ్బసము, తీయము మున్నగు కఠిన వ్యాధులకు

జండుగారి చ్యవనప్రాసావలేహ్యమును వాడుడు

ఆయుర్వేదమునందు దీనిని సమానరాహిత్యమని మిక్కిలి ప్రసిద్ధిగాంచినది. శరీరమునకు పుష్టిని కలిగించును. ఇది నకల వ్యాధులను మాన్యుటయేగాక దగ్గులకు రానివ్వక ఆవును. మరియు సర్వావయములను బలపరచుననే విషయము బహుకాలముగా అంశరకున్ను చెలిసేవిషయము.

ధర:—1 పౌను బుడ్డి రూ. 2-8-0, 1/2 పౌను బుడ్డి 1-5-0, 1/4 పౌను బుడ్డి అ 13.
సాంపిలు బుడ్డి 1-కి అణా 2. తపాలుపార్శి ప్రత్యేకము.

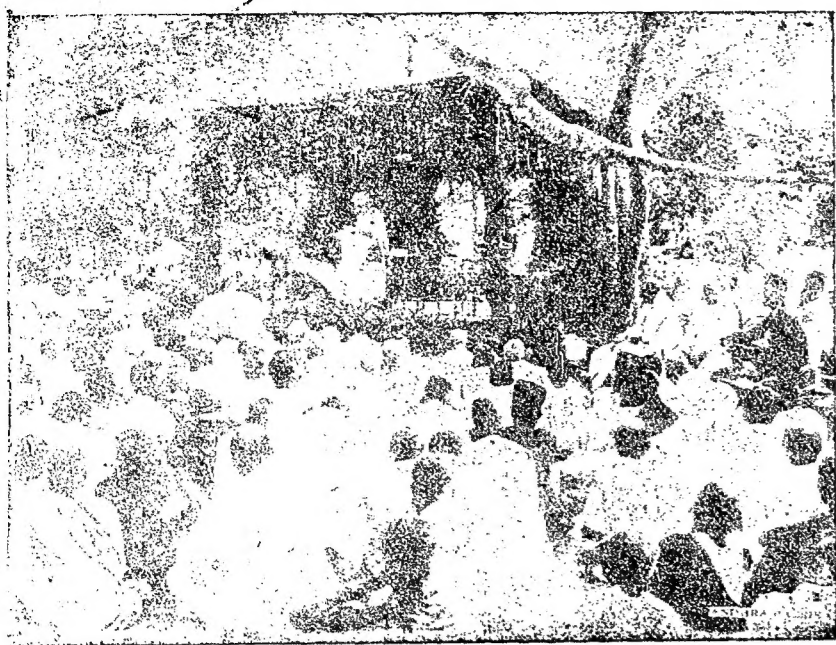
Manufactured by
THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS Ltd. BOMBAY 14.

మదరాసు రాజధాని సోత్ ఏజంట్లు:— **దామోదర ఆండు కంపెనీ,** 78, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అనంతపురం. కె. రామకృష్ణమాచార్యులుగారు
కడప. జి. నరసింహయ్యగారు
నరసరావుపేట. పి. వి. సుబ్బారాయ్యగారు
తెనాలి. కృష్ణా స్వామిస్వామిగారు
నర్సాపూరు. వై. సత్యనారాయణగారు
గుంటూరు. సి. హెచ్. రామకృష్ణమూర్తిగారు

సగన్వతపవరేడ్డేజముంద్రి

అన్ని నిధములగు అచ్చు పనులు, బైండు పనులు చేయబడును.

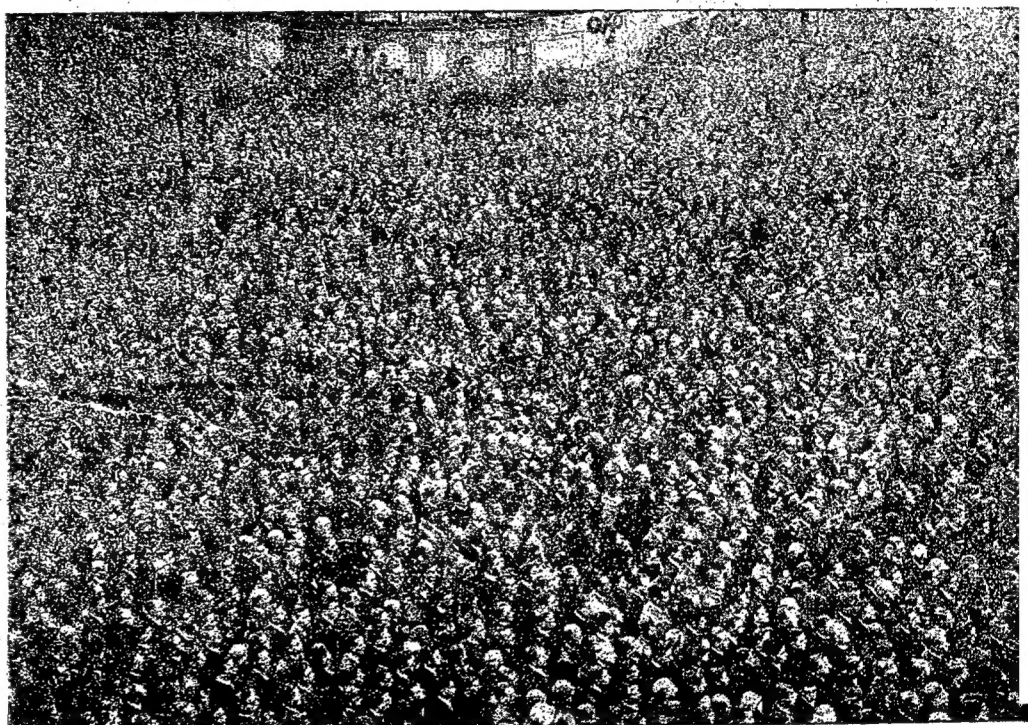
దివ్యజ్ఞాన సమాజము:—అడయూరులో 54 వ వార్షిక సభ
యందు మర్రీచెట్టుక్రింద అధ్యక్షురాలగు బిసెంటుగా రుషన్యసిం
చుట, రెవ లెమబీరుగారు ప్రక్కను కూర్చొనియున్నారు.
(ప్రె. పో. పీ.)

చెన్న రాష్ట్ర తపాల ఉద్యోగుల సభ:— నెలూరులోని
సమావేశము అధ్యక్షులగు సి. కొరస్వామినాయుడుగారు, మధ్య
కూర్చొనియున్నారు. (పి. ఎ. ఎ.)

లెఫ్. కర్న. సి. ఎ. స్వామినాథుడు ఎ. ఎ. ఎ.
మదరాసు స్వచ్ఛందజనరలుగ నియమింప బడిరి, సంయు
క్తరాష్ట్రములలో నిజమి ఆస్పత్రుల ఇంజనీర్లు జనరలుగ
నంపిరి. (ఎస్. వి. ఎ.)

లండనులో యుద్ధవిరామదినమున ఇంగ్లాండు బ్యాంకువద్ద చేసినజాము రెండునిమిషములు
తావముగ నుండుట. (స్కాట్లను న్యూస్.)

భారత వైమానిక తపాలు

క్రొయిడను తేరుట

(రూటరు)

లండన్, డిసెంబరు 26:—వేటియందయమున భారత
దేశ వైమానిక తపాలు క్రొయిడను తేరినది. క్రైస్తవ తపాలు
1000 పానుల బరువుగల తేలున్నవి. క్రైస్తవ నాటికి సరిగా
లండనుతేరుటకు వైమానికముల శక్తివంచనలేక ప్రయత్నించిరి.
కాని ప్యాసిఫిక్ యుద్ధములో పెనుగాలి వియటచే ఆలస్యమాయెను.

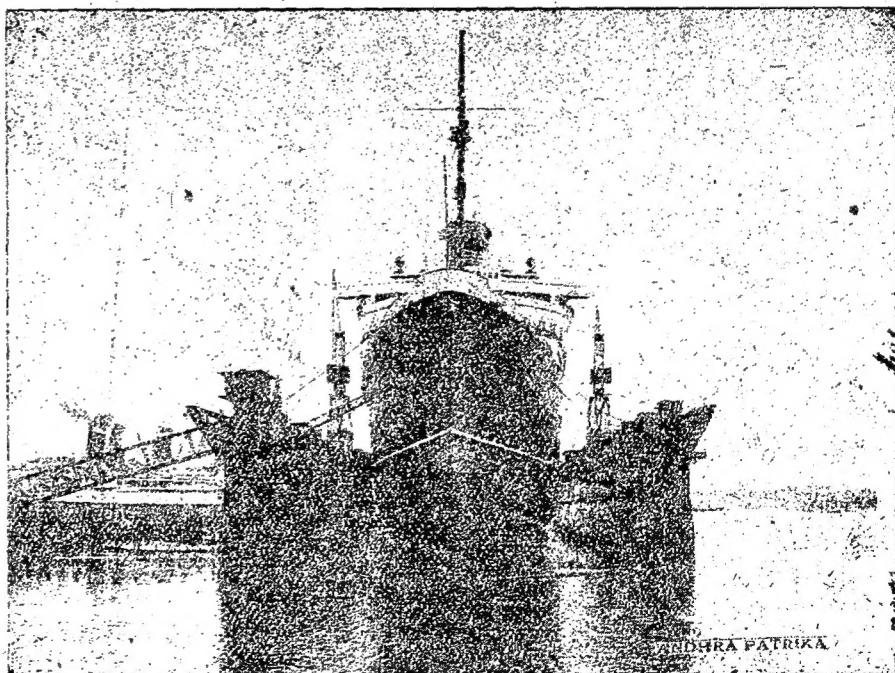
ఇటలీ తపాల నౌకావిమానము

(బ్రెస్టలగుట)

(రూటరు)

లండన్, డిసెంబరు 26:—ఇటలీ తపాల నౌకా విమాన
మొకటి అయిదుగురు సిబ్బందితో తుపాను బట్టుటవలన తురు
మగ్గ-తీరమందన్న చిన్న ద్వీపము దగ్గర బ్రద్రలైనది. దీనిసహా
యాత్రము గ్రీకు క్రూయిజరు హెల్లి తుపానది చెడతెను. కాని
బ్రద్రలైన విమాన మేమైనదీ అందున్న సిబ్బంది ఏమైనదీ తెలి
యకున్నది. విమానము రూపే కన్పించుటలేదు.

పారిసునుండి సెయిగానుకు బయలుదేరిన ఫ్రెంచివిమా
నము ట్రిపోలీ తీరమున బ్రద్రలైనది. అందున్న ముగ్గురును చని
పోయిరి.

బ్రిమను అను జర్మనునౌక. అట్లాంటికు మహాసముద్రమున మిక్కిలి వడిగ పోవుటయందు ప్రథమ
బహుమతి బడసినది. సౌథాంప్టనురేవులో నున్నది. (స్కాట్లను న్యూస్.)

లాకాలేజి ప్రిన్సిపాలు నియామకము:— యం
రత్న స్వామిగారు మద్రాసు పబ్లికేషన్స్ సెన్ కమిషను సభ్యులు
గా నియమింపబడుటచే భారతదేశవారి స్థానమునందు వేసవికా
లము నెలవు అగువరకు ప్రభుత్వమువారు ఏనదిని నియమించుటల
తెలియుచున్నది. ఈలోపున కే. కృష్ణమూర్తిగారు లాకాలేజి
వైస్ ప్రిన్సిపాలు తాత్కాలికముగా ప్రిన్సిపాలుపని చూచె
దను. (ఫ్రీ, పే.)

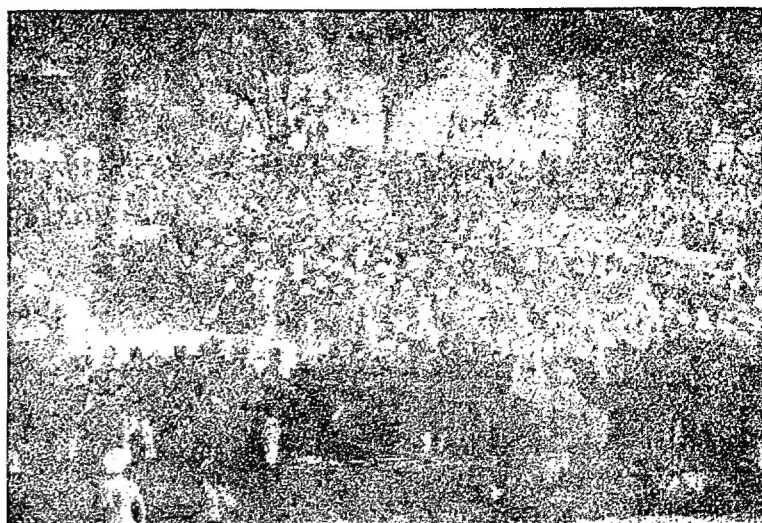
సుగుణవిలాససభ:— సుగుణవిలాససభ సభ్యులు శే
పు 28 వ తేదీని సాయంత్రము 5-15 గం. విక్టోరియా పురమున
జరమన చా. బి. పి. సంబంధ మొదలియూర్ గారు బి. ఏ. బి.
యల్. విరచిత "వేశ్యాకవ్య" అను నాటకమును తమిళభాషయం
దు ప్రదర్శించెదరు.

లా హోరు కాంగ్రెసు చిత్రములు

కాంగ్రెసు జేరా

కాంగ్రెసు ప్రదర్శనము ప్రారంభించిననాడు సమావేశమయిన జనబాహుళ్యము.

శ్రీయుత రా. బ. హరివిలాస
శారదాగారు ఎం. ఎల్.ఎ.
గవోరులో నిన్న జరిగిన భారత సంఘ
సంస్కార మహాసభాధ్యక్షులు

భారతజాతీయ సంఘసంస్కరణ మహాసభ

హరివిలాస శారదాగారి అధ్యక్షతన లాహోరులో సమావేశమగుట

లాహోరు, డిసెంబరు 26 :—లజపతిరాయి నగరమున నేటిదివసు మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు హరివిలాస శారదాగారి అధ్యక్షతన భారతజాతీయ సంస్కరణమహాసభ ప్రారంభమయ్యెను. ఈ సమావేశమునకు సర్ పి.సి. రాయ్, సర్ మహమ్మదు హఫీ, సర్ ఆబ్దుల్ ఖాదర్, ఆర్.బి. నేవకరాం, ఆర్. బి. మోహనలాలు, హరిచందు, లజపతిరాయి సతిగార్లు ఆంగ్లేయులు కొంతమంది సమావేశమునకు వచ్చియుండిరి.

సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు ప్రాఫెసరు రుచిరాం సాకాని గారు ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగుచు చంబాలు వైదికనాగలిక జన్మస్థానమనిరి. సంఘసంస్కర్తలగు లజపతిరాయి సర్ గంగారామ, ప్రాఫెసరు రఘువీర దయాలు గార్ల మరణములపై సంస్కరణోద్యమమునకు గొప్పనష్టము కలిగినది. బాల్యవివాహపట్టుమునకు కారణభూతులగు హరివిలాస శారదాగారిని అభివందించిరి. పిమ్మట శారదాగారు అధ్యక్షత వహించి తమ ఉపన్యాస మొనగిరి. (శ్రీ. పి. వై.ఎలు.)

వైస్రాయిగారి బాంబు ప్రమాదము

పోలీసు సోదాలు

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 26:—వైస్రాయిగారి ప్రియలు రైలు బండిమీద ప్రయోగింపబడిన బాంబు విషయములో పోలీసు వారు ఇద్దరు బంజాలిల యింట్లను సోదాచేసిరిని తెలియుచున్నది. (అ. పి.)

కాంగ్రెసు ప్రదర్శనమునం దొక భాగము.

(ఫోటోలు-ఎన్. సి. ముఖర్జీ)

శ్రీమతి ఆచంట దక్షిణమృగారు బి. ఎ.
లాహోరులో నిన్న జరిగిన ఆర్య మహిళామహాసభాధ్యక్షురాలు

రాకపోకలు:—సర్ కేజిబహదూర్ సత్రాగారు మితవాదుల సభయందు హాజరగుటకు నిన్నరాత్రి మద్రాసుకు విచ్చేసిరి. సర్ సి.పి.రామస్వామి అయ్యర్, సర్ పి. శివస్వామి అయ్యర్ గార్లు వీరిని స్టేషనునందు ఆహ్వానించిరి. 'హెచ్. జి. ఘోషాల్, కే. ఎస్. జాల్ గార్లు మితవాదుల సభయందు పాల్గొనుటకు నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి.

తెలైసెంటు కలవల్ బే. పి. కామరాజ్ గారు కారాగృహముల ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు నిన్నరాత్రి ఉదకమండలమునకును, సి. గోపాలమిశన్ గారు యం. యల్. సి. కాలికట్టునకును, కలవల్ స్కిన్ నరు గారు సికిందరాబాదుకును, సర్ బి. యల్. సీల్ గారు పరారాకును చెల్లిరి.

మద్రాసు కార్పొరేషను సిటీ కుప్పపనివాండ్ర సంఘము

వచ్చే శనివారము 28-వ తేది సాయంకాలము 5-30 గంటలకు చింతాడికేట నేషియల్ పార్కులో మన సంఘము యొక్క జనరల్ బాడి మీటింగు జరుగును. కార్పొరేషన్ కు మీషనర్ ఇ. సి. స్క్విర్ గారిని మీటింగునకు రమ్మని వ్రాసి కోరెనాము. మనకష్టసుఖములు చెప్పింపబడును. మన హిందూదేశములో పనివాండ్రనేవకు చాలాప్రసిద్ధి తెందిన బారిష్టర్ బి. వి. గిరిగారును, వ్యాయామప్రవీణ బులుసురామ జోగరావుగారును ఉపన్యసింతురు. అన్ని డిపోలవారున్ను, డివిజనలవారున్ను, ప్రైవేటు కుప్పపనివారున్ను తప్పక రావలెనని కోరుచున్నాము. 29-తేది ఆదివారము సాయంకాలము 4-30గంటలకు మీటింగుకు కోడ్డుపనివారున్ను, డ్రెయినేజీపనివారున్ను, పెరియస్టెట్టర్లు పనివారున్ను తప్పక రావలయును.

బి. యల్. శాస్త్రి, ప్రెసిడెంటు.

యల్. శ్రీరాములునాయుడు, కార్యదర్శి.

సహకారము-ఆర్థికవిచారణ:—నగరసహకార పంచాయితీదార్ల తరగతుల యాజమాన్యమున యాదినవ కనుపరచిన స్థలములందు నివసించు నిన్నుబాతుల ఆర్థిక సీతగతుల విచారణ మద్రాసు రాష్ట్రసహకారసంఘమువారు పూనుకొని యున్నారు.

- (1) గ్రామాచేరి (పురళవాక్కం)
- (2) పెట్టియాంచేరి (పురళవాక్కం)
- (3) కళిమాంచేరి (మాంటుకోడు)
- (4) తేవాంపేటచేరి (తేవాంపేట)
- (5) కళియానామేట్రితోటలు (పెరంబూరు)

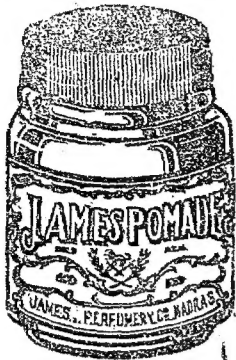
ఈప్రాంతములందు నివసించు నిన్నుబాతుల ఆర్థికస్థితి ఎటులున్నదియో, వారు యేమైనను ద్రవ్యము వృధావ్యయపరచుచున్నారా యను విషయమును వారిలో నెంతమంది ఉద్యోగరహితులుగా నున్నదియో వారిపరిస్థితి నేలగు బాగుపరచుటయొ మొదలగు విషయములు యాచిచారణ సంఘమువారు విచారింపి వాటిపరిహారమును యోచించెదరు. ఈకార్యమందు దక్షిణయండియా తమిళపరమత్ సభ్యులు సహాయపడుదుమని తెలిపిరి.

“వశీకరలేఖము”

గంటకు పేర్కొనబడిన గట్టిపరచును. పింఛన్ లో పోరాడ
గల శక్తినిచ్చును. సంసారసాగ్రమును చక్కగ అనుభవించ
గలను. కృత్యము శుభ్రపరచును. గొడవలను పంపిణీకరి
గలను. శత్రువులను లాంఛనము కలగజేయును. శత్రు
లయవర్తన చేయగలగొల్పే, అంశములలో చేసినట్లుగా
మన లేవన పాకి డబ్బు వాపసు అపేక్షము. దీనిని పుష్ప
చుట్టుకు దొరతన మొప్పదు. గాడితీగడు. పొడవు 40 తుల్య. 30
60 డు. 5-8. జర్మనుకాగితము పుష్పముగ వేరొప్పును 30, రు 2/3

1930-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 27-వ తేదీ శుక్రవారము.
డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాగోలోనిటి.

జేమ్యు
పొమేడు

తల నెండుకలను పోషించును.
సాంఘిక సుఖాన గలిగి అతినిర్మల
ముగా యోగమును. బాదామి తలము
చేర్చుకుంటే తల మెదును అత్యంత
తోపకాణి అన్ని సాపులలో దొరు
కును. వెల 1 కి రు 0-5-0.

జేమ్యు వెర్వోమ్యుమరీ కంపెనీ,

233 గోవిందవనాయనివీధి, మద్రాసు.

మాన సోల్టా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అకాలు)

ఇల సులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకముగా ముద్రికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాకల
కీమాత్రలు దివ్యాంశుకము. అద్భుతము, అరుదు, అపులభము,
అగ్ని మాండ్లము, అతిదాహము, విక్రేంద్ర, పర్యాంగముల
యందు బలమును, పిక్కులు, మూత్రములు, శరీరము,
వ్రేళ్లు, అన్నలు మొదలగునానియందు గలగొడి నొప్పులను
పోగొట్టి దోహదమును మించి అగోగ్యమును చేయును.

ఈమాత్రలు సహజావస్థలో పులను వెంటనే మాన్యును.
ఇందు అనేక విషయాలు ఉన్నవి. అనుభవముగల డాక్టర్
మనుచున్నచేతను పరమసాంస్కృతికము అని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కవారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుదానా:- (23)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోయి, ఎలక్చురు, కృష్ణాజిల్లా.

అభ్యుదయము
అమృతమునంది

మృత్యులసంస్థానమున తయారుచేయబడినది బహు
మూత్రమును, పెడని, దుగ్ధము, ఉత్తము, బోగ్ ట్టును. మూత్ర
మునందందు చక్కెరను మాయముచేయును. శరీరమును మించి
దార్ద్రమునిచ్చి, శ్రద్ధను దీనిజేయును. అనుభవము చే
సన్నివ్యాధుల నుదుటను అనేకముంది వాడి మెచ్చి
యున్నాడు. సంపూర్ణవివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు.
100 మొదలు 300 వరకు పులుములు చేయబడిన రకములుగలవు.
300 పులుములు తు 1-కి రు. 5
ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యల, (కృష్ణా)

FOR LADY'S PLEASURE.
SILK Banians, available in 3 sizes. Rs. 2-8-0.
COTTON Banians, also for Ladies. Re. 1-12-0
SILK for Ladies Jackets, in attractive flower designs and colours. Each piece 3 cubits long Re. 1-12-0.
SILK Handkerchiefs, may be used as mufflers also. Plain or with designs, any colours. Rs. 2-12-0.
BELSON & Co.,
JACOB CIRCLE, BOMBAY

వ్యవసాయము

కుటుమద్దాలి

నివాహ సమావేశము.

ది 22-12-29 నాడు కుటుమద్దాలిలో కవితా పోషకు
లును, జాతీయనాడులును ఉదారస్థానయులునును మ. రా.
శ్రీ చెలసాని వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరిగారు తమ స్వగృహముం
దు తమ మేనకోడలి పెండ్లి జరిపిరి. పెండ్లి వైభవముగ జరిగె
ను. వధూవరులు, కన్యాదాతలు గూడ శుభభద్రులును ధరించిరి.
పెండ్లియందు వాడబడిన ప్రతివస్త్రము ఖద్దరే. తుదకు చాందినీ
తో సహా ఖద్దరు. సూత్రధారణయిన తర్వాత విధూవరులు
పీటలపైనుండ బౌద్ధ వాస్తవ్యులు బ్రహ్మలకు దుక్కిరాల బలరామ
కృష్ణయ్యగారు విధూవరుల ధర్మములగూర్చి యుపన్యసింపును
పెండ్లివారిని ఖద్దరు పూర్తిగా వాడినందున సభింపించిరి. రెం
డివడినము మేజాపాణికి బదులగా సమావేశము జరిగెను. మ.
రా. శ్రీ చెలసాని వారి సరిసంహమగూర్చి తలపించిరి. దు||
బలరామకృష్ణయ్యగారు బౌద్ధ మతమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి.
పెండ్లి పెద్దల్లరు ఖద్దరుధరించుచు. శుభముచకము.

(ఒక విలేఖరి)

మదన పల్లె

డిశంబరు, 22:— అనంతపురంజిల్లా కలెక్టరు రావు
బహదూరు తుంకూడి భగవంతుని ప్రతి. ఎ. వి. యల్.
గారు పువకారవేతనము కైకొని మద్రాసునకు బోవు సందర్భ
మున శ్రీచారిని మదనపల్లె ఆశ్రయ వైకృత్యభివర్ధన సంఘమువా
రావోనించి పురవైకృత్యులపై రావించి గొప్పనిందానెక్కిరి.
ఆసందర్భమున దేవత సంగమకార్యదర్శిగారు శ్రీయుత యం.
వి. పాపన్నగు ప్రగార తాము రచించిన పంచరత్నములను
నదివి శ్రీచారి సన్మాన పూర్వకముగ సంఘముతరపున సర్పించిరి.
శ్రీచారు సంఘమున కొనర్చుచున్న నేల సగ్గడించుచు
నర్తనానకాలమునకు గావలసిన సంస్కరణముల ప్రచారము
చేయుటయేగాక యాచరణమార్గమునందు బెట్టుధీరులు వీరే
ననియు శ్రీయుత ఎం.వి. పాపన్నగు ప్రగారు, ఎం. ఎల్. రామ
సుబ్బయ్య (తెంచి మేజిస్ట్రేటు) యన్. లక్ష్మీనారాయణ టి.
ఏ. టి. గోపాలకృష్ణయ్యగు ప్రగారు ప్రసంగించిరి. వారికి
ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు శ్రీచారు తమ కిక్ దేశసంఘ శ్రేయ
కరంబులగు విషయములందు పాల్గొనుట కెక్కుడు యవకాశము
లభించెననియు, ఆ యవకాశమున కెదురుచూచుచుంటిమనియు
సేటినుండి దేశహితైక కార్యములందు పాల్గొనుచుననియు
సంఘమున సంస్కరించుటకు దనకు యువకులు దోడ్పడవలయు
ననియు హెచ్చరించిరి. తదుపరి ఇందన సమర్పణములైన
విన్నుట సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

మద్రాసు పం దెములు
1929-30
మొదటి స్పింగ్
మొట్టింగు
28-12-1929.
60-2

రయితలసభ

మాధవరం ది 15-12-29

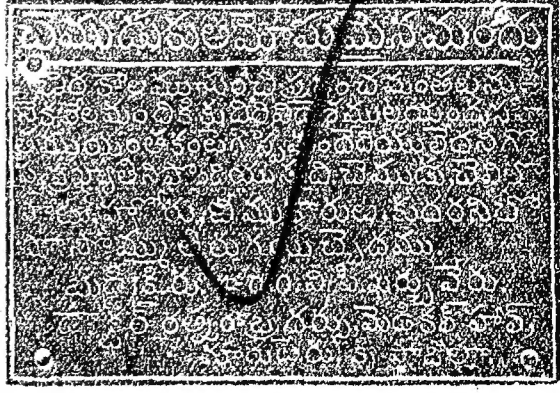
(గౌరవరయితలసభ సంబంధించిన చాలావిషయములు
వర్ణించబడి తీర్మానములు చేయబడినవి. వాటితోపాటు యీ
దిగున తీర్మానములు గావించబడినవి.

- (1) బాపనకోడు గండి యీసంవత్సరం పడిపోయి రయి
తల కట్టుటకు సాధ్యముగాక యీగ్రామ ఆయకట్టు భూము
లు చాలాపంట నష్టము అనుటయేగాక పశువులకు గడ్డిపాడా
లేక రయితల మిక్కిలి కష్టములకు పాలగుచున్నార. వెంటనే
యీగండికి పార్లమెంటు కట్టించుటకు యీసభవారు గవర్న
మెంటువారిని కోరుచున్నారు. కండాళం వెంటటరామానూజా
చార్యులుగారిచే నుపాదించబడి తమిళైట్టి వీరన్నగారిచే బల
సర్వబడి అందరిచే నేకగ్రీవముగా అంగీకరించబడినది.
- (2) సెటిల్మెంటు రిజిస్ట్రారుని హంశములు సత్యము గా
వనిన్నీ రయితలు అదనపు పన్నులు భరించుటకు కష్టమనిన్నీ
శాసనబద్ధమగునట్టియు, ప్రజాసమ్మతమగునట్టియు భూమిపన్నును
గురించిన శాసనబద్ధము పుట్టుబడువరకు రిసెటిల్మెంటు ఆపుట
చేయవలసినదనియు అదనపు పన్నునూలు చేయకూడదనియు
యీసభవారు కోరుచున్నారు. ఈతీర్మానము తమిళైట్టి వీర
న్నగారివల్ల ప్రపోజ్ చేయబడి ప్రతి రాష్ట్రపయ్యగారివల్ల బల
పర్చబడి అందరివలన ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించబడినది.
- (3) రయితలు ఋణము క్షీరకృష్ణ యీగ్రామముకున్న
చుట్టుపట్ల గ్రామాదులకున్న యీగ్రామములలో భూమివనఖా
జ్యాంతు స్థాపించవలసినదిగా, కోఆపరేటివ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు
వారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.
- (4) ఈతలూకాలో పశువుల వైద్యమును గురించి
వెటిరినరీ ఆసుపత్రి తాడేపల్లిగూడెంలో ఖాయంగా స్థాపించు
టకు యీసభ వారు గవర్న మెంటువారిని కోరుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

అయిదువందల బహుమానము
వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు.
విద్యానగరచరిత్రము. 400 పుటలు. ప్రతి రూ 2-0-0.
మేనేజరు, విజ్ఞానపత్రిక, అనంతపురము.
డిచిటము 1930 డైరీ
గాక లేడిక్యాలండగోకటి. 4 అక్షరములనుద్రువును. అలా
చించినచో లాభములేదు. నేడే కొందరపడుదు.
A. S. MURTY, చికాగో.

కవితా పోషకుని రిజిస్ట్రారు
25 మాత్రలు సీసా రు 2-8-0.
నీరై పోయిన శుక్లమును గట్టిపరచుటకు సుప్రసిద్ధ
మైనది. ముసలితనమును, నపునకత్వమును తొలగించి,
నవయావృణ మిచ్చును. పురుషులకు బలము కలిగించి, సం
సారసుఖ మనుభవించు నట్లు జేయును.
విశుత్తరములు రహస్యముగా సంచెదము.
కా ము ప క ణి
చెడిన నరములను బాగుచేయుటకు ప్రత్యేక మందు
గ్యారంటీగా పనిచేయుటగా, ప్రసిద్ధిపొందినది.
వి. పి. చార్జియరు. సీసా 1 కి రు 1-0-0.
ఆనందబావాజీ ఆశ్రమం,
121 గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

కొక్కొక్కము!

కళాశాస్త్రము!!

రతి రహస్యము!!!

అని యుక్తేకపూరితోత్సాహముతో కలవరించువారు, ప్రణయరస మహిమ తెలియచేయు పుస్తకములులేవని పలకరించువారు, బృహిష్పాండుగతులు - ఆనందము నభ్యసించు నటులు వెలువడిన యత్యద్భుత గ్రంథము. ఇది ప్రేమైక హృదయాల కానందము ప్రసాదించు గ్రంథము. భోగానందము పొందు కెదురుమాచుచుండు పురుషులకు ప్రత్యక్ష ఫల స్వరూప మీగ్రంథరాజము. లోకమునగల స్త్రీలను పురుషులను నొక్కవిధమైన ననురాగము కలవారై ఒకరిపై నొకరు నిజమనాగము గలిసి, యొకరినొకరు చేపట్టి, మాడి యానందించి, సత్సంతానమునుసాంది, గృహస్థశ్రమములను సక్రమముగ నిర్వహించుచుండ యిందే నిజమైన యానందముకలదు; ఇట్టి సంతోష చురుకీరితమును పొందుట కనుపై న యటులు మనప్రాచీనులు కొక్కొక్కము, వాత్సయన కామసూత్రములు, కామకళానిధి, కళాశాస్త్రము, రతి రహస్యము, మరి పలుగ్రంథములు సంస్కృతమునను దేశభాష లందును రచించియున్నారు. పై యన్నిగ్రంథములలోని సారాంశములనెత్తి గ్రహణము లేవుక చదువుటకై కూర్చబడిన రాస్త్రమిది.

ముద్దుల మర్మము

సంసారమును ఆనందమయముగ చేయుటకై
యవేక్షించు భార్యాభర్తలు తక్షణమే
యీ యమూల్య గ్రంథరాజమును కొని చదువుడు.

(గ్రంథకర్త): శ్రీమని ప్రభావతి కుమారి.

ముద్దులు—మగ్గు లనగ దాని రుచి తెలియనివా రెవరు? దాని యిందైన యన్యుతమును గ్రహించివా రెవరు? ప్రాచీనకాలముండియు మధ్యమ కల మర్యాద సామాన్యమా? మధ్యమపుష్క, మధ్యమరీత, మధ్యమలన గలుగు లాభనష్టము, భోగాను-రంతి-తెలిసోకావ్వారా మధ్యమవంతులు. మొదలగు మర్మము తెల్పియే లిండుకలవు. మధ్యమ రాసి! మధ్యమధార!! మధ్యమహు!! మధ్యమర్మము!!!! యానందరసమును సంతకమును చురుకుల నవభరించుటకును, తన జీవితములను స్వర్గకల్యణముగ గడపుట కును, వలయు రహస్యము లిందు కప్పతిప్పుగకన్ముచి. భోధనపుగది రహస్యము, ఆయుగంబు యానంద రహస్యము, ప్రేమమును పెంచు దాములు మోహ - ప్రేమ వ్యత్యాసములు, పెండ్లియొక్క లాభనష్టములు, పెండ్లిపద్ధతులు, యేకాంతస్థ యానందములను తెలుపును, లజ్జగల స్త్రీపురుషుల సంభాషణములు, ప్రేమపరీక్షలు, మధ్యమరచి గ్రహించుదారులు, పడకటింబు సతిపతులు విజయముసాంచు విధములు, భోధనపుగదినింగారము, పడకటింటికిపోవు ఆలుగుల యలంకరణము, లజ్జగల సౌందర్యము, రతి లేనివారిగతులు, పడకటింబు ప్రభుప్రయత్నములను శివ్వారా కనులు అందము, గర్భాధారకానము, గర్భాధారసమయమున సతిపతుల కుండవలసిన తలంపులు, వారి పద్ధతులు, సంస్కరణములు, కాలనియతిలేక కలియుటవలన కష్టములు, కామవ్యాధి, తల్పివారణములు, భోధనపుగదిలో సలివి పతి-పతిని సతి-జయింపవలసిన పద్ధతులు, మొదలగు ముగ్గురు 10 అత్యుత్తరహాస్యములు యిందు వివరింపబడెను. నీటి, ధన్యమనన, పూజనము విద్యమగాకంద గ్రాసిన గ్రంథ చురుకలన, స్త్రీ పురుషులు, వయోధికల నందరును చదువుటకొర కేర్పరిచినది.

మొదట రూ. 1-0-0 తపాలుచ్చార్ల 0-4-0 అణాలు.

ఒక గ్రంథములోని విషయములను చూపు పట్టిక నడివివరింప గ్రంథమునకు గౌరవమును తెలిసి కొనవచ్చును. మా "ముద్దుల మర్మము" యొక్క విషయసూచిక నొక్కపర్యా యము గమనించి చూడకొరవము.

విషయ సూచిక

పిల్లలకు తల్లులు కాపాడుటెట్లు? పిల్లల కావారాదు తెల్లండవలెను? భిర్యాభ్యాస సమయమెవ? విద్యయనగ నేమి? ఇతరున్న విద్యాధి సుందిరా చెమదా? పట్టివిద్య కావలెనా? ప్రాథమికవిద్య నెటులు ముగ్గుబడవలెను? గురుకులవిద్య యననరచైన నెట్లుండవలెను? గురుకులమునుండివిద్య విద్యార్థి యెట్టివాడు? బ్రహ్మచర్యమన నేమి? బ్రహ్మచర్యము ను పొందుట యెట్లు? బ్రహ్మచారి చేయవలసినవికలదు? బ్రహ్మచర్య మొత్తమెవ? స్త్రీపురుష సంబంధమెట్టి? స్త్రీపురుష సంబంధ పెట్టుబాడవలెను? పురుషు డెట్టిస్త్రీని విడింపవలెను? స్త్రీలను విద్య లగునా? స్త్రీవిద్య మాడవలసినది సమాధానమెవ? రాల్యవివాహముల గతియేమి? రజస్వలానంతర వివాహములు యుక్తమా? అనయవివాహములు మంచివా? వికేతురివాహము వ్యాసము? స్వభిచారము నశించుటెట్లు? ఆలుగుల కానందము కలుగుటెట్లు?	ప్రేమయనగ నేమి? ప్రేమను స్ఫుర్తిచేసుకొను మార్గములేమి? మోహమునలసి మూడుకీడులేమి? ప్రేమయొక్క చిహ్నమేమి? మధ్యమ నిత్యమెట్టిది? విదేశములలోని మధ్యమమర్యాద యెట్టిది? బహిరంగముగ మధ్యమమారి గతియేమి? మధ్యమకు స్థితియెలా? భిన్న భిన్న దేశములలో మధ్యమ భావములు కలవా? తపోలాభ్యారా మధ్యమవంతులు యెట్లు? తెలిసోకావ్వారా మధ్యమెందు విధమె? మధ్యమై యెదుల యెత్తుకొనేమి? పెండ్లి లేనివా లాధనా కష్టమా? పెండ్లి చేసుకొను విధమెవ? పెండ్లి పెద్దనచేయు ముగ్గురయలేమి? ఏకాంతపు యానందములకు వాంఛ తెలు లాండును? మొదట లజ్జించునది స్త్రీయే పురుషుడా? లజ్జగల స్త్రీ పురుషులు సంభాషించుటె టలు? అనురాగమును పరీక్షించు విధమేది? అనురాగమునకు కృతజ్ఞత యెట్లు లాప వలెను?	మధ్యమ నడుగునది స్త్రీయే పురుషుడా? మొదట మధ్యమిచ్చునది స్త్రీ పురుషులలో నెవరు? మధ్యమలో రుచికలదేని గ్రహించుటెట్లు? ప్రేమించుట పెండ్లికిముందా? వెనకనా? కష్టల చనువునగుకలెట్లు? స్వయాంవరవిధము తెల్లండవలెను? దాంపత్యవిహ్నము కావలెనా? అనురాగము లేనిపెండ్లి నిజపుమాగ్గమేది? కెదల కిష్టములేనిపెండ్లి జరుగుచున్నా? వివాహమునా రద్దుకావచ్చునా? దంపతుల కానందముకల్గ సమయములేమి? సిగ్గు సౌందర్యమును యెత్తుకొనేయనా? లజ్జగల విదేశములందు సుర్యాదకలవా? సిగ్గునాపి యెంచేయనా తెనుగు? కష్టలు నశించుటెట్లు? రతిలేనివారి గతులేమిగును? భోధనపుగది యెట్లుండవలెను? భోధనపుగది నెట్లు నలంకరించుట? పడకటింటికిపోవు యానందము యలంకరణము తెల్లండవలెను? భోధనపు పెండ్లిమాటు తెల్లంకరించుకొన వలెను? తమనగృహమున ప్రభుమ కర్తవ్యమేమి?	పడకటింబు సిగ్గు పనికివచ్చునా? పడకటింబు యానందమునకు మొనటి సోపా నమె? గర్భాధార కాళామేమి? గర్భాధార సమయమున సతిపతు లెట్టిచర్య లవలంభింపవలెను? గర్భాధారకాలమున తలంపు తెలులండ వలెను? సమావాసమనకు తనకాలమేది? కాలనియతిని పాటించనివా కలుగుకష్టము లేమి? కామవ్యాధి పీడుకుల గతులేమి? పడకటింబుసతి శీలినీపతిసంపాదించుటెట్లు? పెండ్లియనుగని నెక్కడు చేసికొనవచ్చుమేది? భార్యను విద్యయచేయుటకు మార్గమేమి? కొరినసంతతిని కనుటకు దాడులేమి? ఆలుగుల లానందముతో కాపురముచేయు దాడులేమి? ఓరిప్రము రాకుండుటకై దంపతు లేమి చేయవలెను? ఆలుగుల లాలోగ్యముగనుండు మార్గములేమి? గృహస్థులకు ముక్తికలవా లేవా? సంపుటికరణము
---	--	---	---

ఎం. ఎస్. రాములు అందు కంపెని, పుస్తకవ్యాపారులు, రాయపురం, మదరాసు.

M. S. RAMULU & Co., Booksellers & Publishers, Rayapuram, Madras.

భారతజాతీయ సంఘసంస్కరణ మహాసభ

లా హోరు న మా వేశము

హరివిలాస భారదాగారి యువస్వాసము

లాహోరునగరమున నిన్నటిదినున సమావేశమైన భారత జాతీయ సంఘసంస్కరణ కార్యక్రమ సహించిన భారతజాతీయ సంఘసభ్యులు శ్రీ పరవిలాస భారదాగారి యువస్వాస సంగ్రహము:-

“జీవితమునది ప్రధానములైన సర్వకాలములందును కార్యక్రమములు, ఆచారములు యుండినను, వ్యక్తులయొక్కయు, సంఘములయొక్కయు భిన్న భిన్నములగు ఆచారముల చేతన, ప్రపంచముయొక్క వివిధ పరిణామగుండున వేర్వేరుకాలములయొక్క వివిధములగు ఆచారములను జీవితవిధానములను, క్రమముగా నాదునందుననే యుండును. ఇట్టి కార్యక్రమ పరిణామ ప్రక్రియల పోషణించుట జీవితమున, సంఘముయొక్క పరిపూర్ణ వికాసములకు నిత్యం పర్యవేక్షించుట జీవితము యొక్క ప్రధానములైనను, జీవిత విధానములకును, నిత్యకార్యములను సహజముగా సరియైన సమర్థమును గుర్తుకొను లెంతయు నావశ్యకమై యున్నది. ఇట్టి సమర్థమును విచ్చిన్నమైనచో సంఘముయొక్క జీవితము భిన్నమై పోవుచున్నది. కావున ఎంత తరుచుగా నీసమర్థమును సాధ్యమగుచుండునో సంఘసంస్కరణయేగాక వికాసమును గాంచుచుండును. ఇట్టి వృద్ధి బడయుటకు సంఘమునకు రాజకీయ సాంఘిక సంస్కరణ మత్యవసరము. మనకిప్పుడు సాంఘికసమస్యలే జీవిత సమస్యలగుచున్నవి. కావున వివేకవంతులగు రాజకీయజనులు, నిపుడునైనను, ఎప్పుడుగాని సంస్కరణకు సుముఖులై యుండురు.

జీవితపరిణామములను జీవితవిధానములను, వ్యక్తులకాదాళ వ్యవహారములను దేశకాల వారతమునకును మార్చుకొనుట సంఘ జీవనాభివృద్ధి కార్యక్రమావశ్యకమై యున్నది. ఇట్టి పరిణామవికాసమునకు సంఘమును ప్రోత్సహించుటకు నిరంతరము లును. అట్టి సంఘ జీవితమే సర్వసమర్థమగు జాతీయజీవితము నకు తోడ్పడగలను సంఘమునందలి ప్రతివ్యక్తియొక్క జీవితాంతర స్థితిలం దల్లప్రజ్ఞ రాజకీయ, సాంఘికసమస్యలను గూర్చి చుండునో గావున ఈ రెండును చాల ముఖ్యములు. మరియు నీ రెంటియొక్క సకాల, సక్రమ సమర్థములవై ఆరతి అభివృద్ధి పతనములను ఆధారపడియుండును. కావుననే రాజకీయ, సంఘ సంస్కరణములూ, జాతీయ నిరంతరీకరణములూ సంబంధముకలిగి యుండునని జేసి ఒక దాని నుండి ఒక రెండవదాని యభివృద్ధి ప్రోత్సహించుటకును. రాజకీయ సంస్కరణము సంఘము యొక్క అభివృద్ధికి, సంఘసంస్కరణము రాజకీయ జీవిత విలసనమునకు పరస్పరము తోడ్పడుచుండును. సాంఘిక విషయములందుగాని రాజకీయములందుగాని వ్యక్తిగతమునకు, లేక సామాన్యములకు మైన బానిసత్వమునుండి మనస్సునకు విముక్తికలగజేసినచో వికల దృష్టి, ఉదారాభిమతి, నిత్యోత్సాహము లుత్పన్నమై, జీవిత మందలి తదితర కాలినిబట్టగల బంధములనుండి విడుదలగుండుటకు సహకారియగును. “అభివృద్ధియే ఐకమత్యము” అనబడినాకర్మము దీపరవార్ధ మిదియేయన్నది. అందుచే రాజకీయ, సాంఘిక సంస్కరణము లొకటి వెలుగునొకటిగా నడుమ నుండును. ఒకదాని పీడి రెండవదానిని కొనసాగించు ప్రయత్నము కొరదైన ఫలితములకు చేరుకొనగలము. ప్రాచీన భారత వర్ణ మహాసభ వలన గూర్చియు, వివిధకాలములను గాటి భారతీయులు సాధించిన పరమాద్భుత విషయములను గూర్చి మరెవరిగియున్నాము. ఇందులకు ముఖ్యకారణమేమనగా, అప్పటి సాంఘిక నిర్మాణము కడుంగడు వికాసమున, పరిణామములయొక్క వ్యక్తుల సంపూర్ణమున స్వాగత్య మొసగెను. 31 అభివృద్ధి పరీక్షకు, పర్యవేక్షణకు భిన్న స్వాతంత్ర్య శాసనములకు గోపాద మొసగెను.

వర్ణాశ్రమ ధర్మము

భారతదేశమున సాంఘిక నిర్మాణము ఈ దేశమునకే జమైన (1) వర్ణాశ్రమ ధర్మము, (2) అవిభక్తకుటుంబ గణము లను నీ రెండు సిద్ధాంతములపై నాధారపరుపబడెను. వర్ణాశ్రమ మహా బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులగు చారుర్ణ్య విభాగము. కాని ఈ నాలుగు వర్ణములను ఒకకాలమున యొకటి కరితముగా ప్రత్యేకించుట యుండెడిదిగావు. లేక కుటుంబమునందు జీవిత భావ్యమునకును, మరియు, ప్రయోజనమునకు, పరిణామ ప్రక్రియలకును వేరొకటిగా, హిందూ మతగ్రంథముల విధానమునే గుర్తుచేయుచున్నది. మన వంశమునకు చెందిన యువసామ్రాజ్య రాజానకు పాలించెను. పాదముండెడియు, పరిశుభి కుమారుడు ప్రావ్యాణుడాయెను; ఆరది గుర్రపారంబున అంగీకరణ పాలింపబడిన శిర

వరగుండుననియు పురాణములు తెల్పుచున్నవి. శిశివృక్షము రాజయొక్క కుమారుడగు నధును వైశ్యవృక్షమున విష్ణుపురాణము, భాగవతము గుర్తుచేయుచున్నవి. చంద్ర వంశజుడగు సుహాస్రేణుడు రాజునకు కాక, లేక, గృహస్థుడగు మువ్వగు పుత్రులందరినీ, కడపటివాని కొమారుడగు శునవనమై నవమడపు పుత్రుడుండెను. ఈ శైవనని తనయులు క్రమముగ బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులైరి. మరియు యువసామ్రాజ్యము. చంద్రవంశజుడగు కుశాశ్వడుడు రాజయొక్క పుత్రుడే కాకను, ఆరతి మునుముడగు విశ్వవిశ్రుని సంతతివారందరినీ భారత దేశమున కోక గోత్రముల బ్రాహ్మణులై యున్నాడు.

వ్యక్తులుగాని, సంఘములుగాని, తమ ప్రకృతుల కనుగుణ్యములనట్టియు, తమ కారీరక, మానసిక ప్రతిక సంపదలకు పరిపూర్ణమున అభివృద్ధిని కలగజేయునట్టి వ్యక్తులను చేపట్టుచుండెరి. ప్రాచీనకాలమున కరితము, ప్రత్యేక ప్రత్యేకమున కల విభాగ మెన్నడును లేదు. వ్యక్తులగుండును, మానసిక ప్రవృత్తులు, ఆచరణములట్టి కుదిర్చుకొని మేర్పరచబడెను. ఆయాకాలములకు నలయు నావశ్యకతలను, జాతీయతలములను, తదాకాలమునాటి కలయు పరికరములను సంపూర్ణ సమర్థము మేర్పడియుండెను. అందులను తమ సహజగుణ సంపదలను, అవకాశములను తమ స్వభావాభివృద్ధిలకును, అవసరమైనచో జాతీయ సేవకును వినియోగించుటకు ప్రజల కనువుగ నుండెడివి.

ఈసిద్ధాంతములను ప్రస్తుతము మన దేశములోని సంఘ జీవితమునందలి యధార్థ విషయములకు పరిపక్షమే యాచిన పక్షమున మన సంఘజీవన మధిపతియై యున్నది. తెలియుగాదు; సంఘసంస్కరణమే వేర్వేరు కలయులగు, ఆకలములు మరియు భిన్న భిన్న కుటుంబములకు, వాఙ్మయము మరల కొన్ని ప్రత్యేక లేఖలగు నిట్లు ఒకదానితో నొకటి భోజనములపట్ల గాని, వివాహాదీకము లందుగాని, సామాన్య మందులని కట్టి సంబంధము లేక విచ్ఛిన్నమై పరిగి పోయినది. ఇట్టి విచ్ఛిన్నమై పరిగి ఫలితముగా నేర్పిన సంఘజీవన దృక్పథమును ఉదారాభిమతి భావములను తోడ వివాహములను కట్టెను నిరంతరములకు జాతీయ నిస్సాగమును దుర్బలముగా జేసివైచెను. ఈజను ఫలిత మేనునగా సాంఘిక విచ్ఛిన్నము, రాజకీయ పరాభవము, సాంఘికానందము రాజకీయ పతనమునకెల్లు కారణములనో భారతదేశ పరిత్రాసక సంపూర్ణముగ విశేషకరించుచున్నది. సహజ భారతదేశమున నేర్పినాభివృద్ధి, పరిణామయోగ్యమునకు సాంఘికవిధానమును, రాజకీయస్వాతంత్ర్యము, ఆర్థికాభివృద్ధిలను తోడునీడగ జనుచుండెడివి.

అవిభక్త కుటుంబవర్ధి

భారతదేశమున సంఘవిధానమందు వ్యక్తిగాక, కుటుంబమే కనిపించును. పరిగణించబడుటచే జాతీయొక్క సాంప్రదాయములను సంరక్షించి, కుటుంబజీవితమునకు బలమును, కార్యక్రమము నొసంగుటకై హిందూ ఆరీకతత్వవేత్తలు, సంఘ శాస్త్రాధిభిజ్ఞులను అవిభక్తకుటుంబ విధానమున కనిపెట్టిరి. రాజకీయ, ఆరీక, సాంఘికకాలముల వివాహములకు సాంకర్ష్యముచే సాంఘికపద్ధతి భిన్నాభిన్నమై క్షీణితక పట్టినది. నా నాటికి దేశమున వివిధ విభాగములకు వివాహములకు సాంప్రదాయములకు లక్షల నను, మతపరమైన పరిమాణవృద్ధిచేతను అవిభక్తకుటుంబ విధాన ముఖ్యములైనను అచేడించబడి క్రమముగా ఆ విధానమునంతను నాశన మొనర్చుచున్నది. మరియు జీవితవిధాన వికాసగుణ ప్రసహించుచున్నది. వర్ణాశ్రమధర్మమునందలి, నేటి కులతత్వ విభాగముగా మారినది. వ్యక్తుల స్వీయహక్కులను కుటుంబ ప్రేమమునకు వినియోగించ జేయునట్టి అభివృద్ధి కుటుంబవిధాన మదియందు ఉద్దేశపరమైనదిగా నిర్వహించబడుటలేదు. అందుచే దేశ మందలి వివిధ జాతులు, వేర్వేరు విభాగములకు చెందిన ప్రజలందరలోను సాంఘిక బాంధవ్యము సాధ్యమగుటకు మన సంఘ పద్ధతిని మార్చుకొనుట జీవితము నాలోచించిన అత్యవశ్యకమైయున్నది. ప్రాచీన భారతదేశమున దామరగుండుండిన సంఘవిధానములో స్త్రీలక్షణభివృద్ధిలకు కొన్ని ప్రత్యేక శూన్యము లిదియేయొందు. అట్టి పరిస్థితులన్నియు మారిపోయిన ఆధునిక భారతదేశమున - స్త్రీలకు వారలసహజ మగు హక్కులతోసంగి, కాసమద్యారా నిరంతరమునగాని అట్టి దేవులను నెలకొల్పబడును. అట్టి హక్కులను సంపూర్ణముగా సాధించుటకుగాను, కులబంధములను రెండుకోకి, తురాతన విధానమునకు కట్టుబడియున్న స్త్రీల ప్రభుత్వము, ఆ చాన్యభివృద్ధిలనుండి విముక్తిపడెదయై లెంతయు నావశ్యకమై యున్నది.

సంఘసంస్కరణ విధానములు

ప్రస్తుతము భారతదేశమున సంఘసంస్కరణమునకు రెండు మార్గములున్నవి. (1) ప్రాథమికప్రాథమిక వికసించి కులకట్టు

బాటులు, నియమములుగా నిరంతరమునందుట. (2) కాసమ, కులకట్టుబాటులపట్టు కట్టించుటకై, అమలనగుచుండిన చో నానిద్యారా సంఘసంస్కరణ మొంతయోజనములకు సాధ్యమయ్యేది. కాని కులకట్టు బాటులు సడలి వాని యధికార మంతరించుటజేసి, దీనిద్యారా పురస్కారమున గావింపబడిన కృషి నేడు సాధించబడకాలను. అందుచే సంఘ సంస్కరణమును విజయవంతముగ ప్రవేశ పెట్టుటకు కాసమ ప్రధానసాధనము. కులసంఘములను న్యాయశాస్త్రాధికార యోగ్యతలను లేపెందున, బాధితులగువారు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య హక్కులను సంరక్షించు బాధ్యత వహించవలసిన ప్రభుత్వము వారిచే తమ కష్టనివారణమును బడయుననియున్నాడు. పురుషులతో బాటు సమమునాకుల, బాధ్యతలగు (స్త్రీ)యొక్క హక్కులు మాటిమాటికి నిరాకరింపబడి, స్త్రీ కేవలము ఆటవికపురుగు నిరాదరింపబడుచున్న ప్రభుత్వము జోగ్యములగు జేసికొనుట విధియైయున్నది. హిందూసంఘమునందలి ప్రభుత్వ (స్త్రీ)యొక్క ప్రాథమికహక్కులు కొన్ని నిరాకరింపబడుచున్నవి. ఇతరసంఘములందును స్త్రీల హక్కులు వ్యక్తిగతము లగు కాసమములచే ఆమోదింప బడియున్నను, ఆచారముల బలములన నిరాకరింప బడుచున్నవి. పంజాబు దేశమున మరియొక (గుహ్యు) దీను చట్టము) లన మహావృద్ధియై స్త్రీ శాసనగమన యట్టి సంకీర్ణసంస్కరణ హక్కు ఆచారశాసనముచే నిరాకరింపబడుచున్నది; ఇక ఆస్తికి (స్త్రీ)లగుల హక్కు విషయములో మహావృద్ధి యువతి తన హిందూసాహిత్య పత్రనే సహన సీతీయం దున్నది.

హిందూ “శా” వివాహము సంకీర్ణసంస్కరణ హక్కులు, అవిభక్తకుటుంబ విధానములపై ప్రధానముగ కేంద్రీకృతమై యున్నది. అవిభక్తకుటుంబము యొక్క అవసరములు, సంఘటనములపై ఎంతో సారం పర్య హక్కుల చట్ట మధార పరుప బడి యున్నది. కాని అవిభక్తకుటుంబవిధానము త్వరితగతి క్షీణించిపోవుటచే తన, పూర్వము కుటుంబ మెట్టి కనిపించెముగ నుండెనే నేడు వ్యక్తియే ఆ స్థానము నాక్రమించుటజేసియు, మతపరస్థితిల సమసరించి సంకీర్ణసంస్కరణవర్ణమును, అవిభక్తకుటుంబ శాసనమును మార్చునందలసియున్నది. వివాహమునకు సంబంధించిన ప్రస్తుతచట్టము ఎన్నడో అదృశ్యమైన వర్ణాశ్రమధర్మముపై నాధారపడి యుండుటలనను, దానిస్థానము నాక్రమించిన కులతత్వ విభజనముగూడ శిశుకాలములో అంతరింపవలయునని జేసియు, ఈ శాసనముగూడ విశేషముగా మార్పు చెందవలసి యుండుటావశ్యకము.

సాంఘిక పునర్నిర్మాణము

పూర్వార్ధ పరాయణుల యభిప్రాయము లెట్లున్నను ప్రభుత్వము సాంఘిక విషయములందు కాసమము గావించుచునే యున్నది. అవిభక్త హిందూ కుటుంబములోని వారెవరై కై ప్రవృత్తమును స్వీకరించినను, ఆ అవిభక్తకుటుంబము యొక్క హక్కులు, లాభముల నన్నిటిని, బడయుచున్నది 1870 సం॥ నందొక శాసనము గావింపబడినది. మరియు 1872 సం॥రం మూడవచట్టమునందు దానికంటెను హిందూవివాహ విషయమునం దెక్కువజోక్యము మరొకటియుండునాహిందూ విధింతువు మరల పెండ్లాడినప్పటికిని కొన్ని పరిస్థితుల క్రింద తన గతించినధర్మయొక్క ఆస్తిని నిలుపుకొనుటకు కాసమమునకునే సాధ్యమైనది. దేశమునందలి సంఘస్థితిని సంస్కరించునందుము మూడువిధములగు కార్యక్రమములను. (1) శిశువులయొక్క హక్కులు, కేవలము. (2) స్త్రీలయొక్క హక్కులు, ఆంధ్రము. (3) వ్యక్తిగతలయొక్క యు తెగలయొక్కయు సాంఘికహక్కులు. శిశువులహక్కుల విషయములో బాలరకు 18 సం॥ లోపునను, బాలికలకు 14 సం॥ లలోపునను వివాహములను నిషేధించు ముఖ్యముగా కాసమ మొందు ఇటీవలనే గావింపబడినది. ఈ చట్టము సరిగా అమలులో పెట్టబడి మనస్థానం దీనివలన కలుగు యుభయము ననుసరించి, దీనిని బలపరచినచో బాలవైభవము నంతరింపజేసి, బాలికలను ఆరిబాల్యురగరము, ఆ మరదాంతా నాశోగ్యములనుండి కాపాడి, బాలికలు విద్యను వడయుటకు సవనకాశము నొసంగును. జాతీయొక్క కారీరక క్షీణితక ఆంతముంది, బాలుకు మంచి దేహసౌభ్యము, బలాధిక్యతల వాఙ్మయము కనుకాశ మొసంగును. ప్రపంచముందు తమకు సాఖ్యంతెమున తీవ్రము జరుగుటకు శక్తినిసంగ గల విద్యను బడయుటకు విద్యులకుడ హక్కులగును. ప్రభుత్వమువారందున తగిన పోకర్మములను నేర్పరుపవలెను. బాలబాలికల కందరమును ప్రాథమిక విద్య నొసంగుట ప్రభుత్వవిధియని సర్వత్ర క్రితపరచినది. ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారు తమ ధర్మమును విర్వర్తింపజేయుచు నున్నారనియు నా ము. ఇంకొండు దేశమునందు బాల బాలికలకు నిర్వహించ విద్యగలపటి 5 మొదలు 14 సం॥ల వరకు వారి యాశోగ్యమును సంరక్షించుటకు ప్రభుత్వవిధిగా సంగీకరింపబడి యున్నది. (సశేషము)

హిందుస్తాన సేవాదళ మహాసభ

శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారి అధ్యక్షతన
సమావేశ మగుట

లజపతిరాయి నగర్, డి.ఇం 27:— హిందుస్తాన సేవాదళ మహాసభ సేటింగును ఉదయము శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. సేవాదళసభ్యులు, శ్రీ వాలంటరీలు ప్రమాఖు లనేకులు సభకు వచ్చియుండిరి.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు లాలా నునిచంద్రగారు ప్రతి నిధులకు స్వాగతమునకును ఇట్లు చెప్పిరి:—

యువకులందరు ఈ సేవాదళమున సభ్యులుగ చేరవలయు నని కోరుచున్నాను. ఒక్కొక్క సంఘమువారు ప్రత్యేకముగ తమ సంఘమునకు వాలంటరీదళముల చేర్చుచుట ఆచారమైనది. ఇట్టిదళములు సాంఘికవిభేదములను వృద్ధిచేయును. బాలభ్రాతృద్యము భారతసాంప్రదాయములకు అనుగుణ్యమైనది. కావున భారతీయ యువకులు హిందుస్తానీ సేవాదళమునందు చేరుట అవసరము. బాలభ్రాతృద్యము సామ్రాజ్యత్వమును నిరసరచుట కుపయోగింపబడుచున్నది. కార్మికులను అణచుట కుపయోగ మగుచున్నది. యూనియనుబాక్ పతాకమును బాలభ్రాతృలు గౌరవించవలెను. (యూనియనుబాక్ పతాకమును పడగొట్టుడు. అని సభలో కేకలు) పూర్వము కాంగ్రెసు మహాసభ సభ్యులముందు మాత్రమే వాలంటరీ దళములకు అవసర మేర్పడుచుండెను. రాజకీయప్రచారము అధికమగు కొలది క్రమశిక్ష పొందిన వాలంటరీ దళము చేతమన సిద్ధముగ నుండుట అవసరమగుచున్నది. లాహోరు కాంగ్రెసునందు స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించబడిన సేవాదళపు ఆశ్చర్యకరమరిత అధికమగును.

యువకుల త్యాగముపై దేశాభివృద్ధి ఆధారపడియుండును. రాజకీయ విషయములందు విద్యార్థులను చొరనివ్వకూడదని కొందరు పెద్దలు చెప్పుచుందురు. ఇంగ్లండులో యుద్ధసమయమున విద్యార్థులు కళాశాలను వదిలి సైనికులుగ చేరినవిషయము మరువకూడదు. సేవాదళమునకు వాలంటరీలు క్రమశిక్ష పొందిన దౌర్జన్య రాహిత్య పరులగు సైనికులు సేవయే వాలంటరీల ఆచరణగ నుండవలెను. ప్రతి జిల్లాయందును ఒకదళ మేర్పడవలెను. లక్షమంది భటులు నిజవ్యసం దుండవలెను. ఈవిధముగ ఈ వాలంటరీ దళ నిర్మాణమునకు యువకులు తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాను.

పిమ్మట శ్రీనివాసఅయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించి ఉపన్యాస మొసగిరి. వారి ఉపన్యాసము వేరొకచో ప్రకటింపబడినది. (ఆ.ప్రె. స్పెషలు.)

స్వాతంత్ర్య ప్రకటనముతో

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమున

కవసరము నశించును

సిక్కు నాయకులతో మహాత్ముడు

పండిత మోతీలాలుగార్లు సంభాషించుట

లజపతిరాయిగారు డిసెంబరు 27:— సేటింగును సిక్కు

నాయకులగు సర్దారు ఖిరగ్ సింగ్, సర్దారు బహదరు మహతలు సింగు సర్దార్ తారాసింగు, సర్దారు తారాసింగుగార్లు మహాత్ముగాంధి పండిత మోతీలాలు, డా॥ అన్నాదీ, డా॥ సత్యపాలు, సర్దారు షర్మకర్ వీరసింగుగార్లుతో సమన్వయమునొంది చర్చను జరిపిరి. కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు తయారుచేసిన చిత్తు తీర్మానమును మహాత్ముడు సిక్కు నాయకులకు వివరించి సైన్హూనివేదిక ననుసరించి కాంగ్రెసునారు డొమినియను హోదా ను ప్రధానముగ పెట్టుకొని సిక్కులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము అవసరమని అవసరమని అభిప్రాయపడియుండిరి. అయినను సిక్కులకొరకల ననుసరించి ఈ విషయమై పునరాలోచన మొనర్చు కాంగ్రెసు నాయకులు సిద్ధమగునండిరి. కాని డిసెంబరు సెలవులతో కాంగ్రెసువారు ప్రతిభ సమాకారమును వివర్ధించి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటింప నున్నారనియు అందుచే సిక్కులను ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును విషయమై ఆలోచించుట అవసరమును మున్నవనియు మహాత్ముడు చెప్పెను. స్వాతంత్ర్య భారతదేశమున సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అవసరమగుననియు ఏకాగ్రము వెల్లడైనను సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము నిరపడునెడల సిక్కులకు కూడ అట్టి ప్రాతినిధ్య మివ్వబడుననియు మహాత్ముడు చెప్పెను. సిక్కునాయకులు తమ సమ్మతమును తెలిపిరి.

(శ్రీ ప్రెస్, స్పెషలు.)

శ్రీ కుసుమ హరినాథ ఆనంద మేలోత్సవము

1-1-1930 బుధవారమునాడు ద్వారకాతిరుమలలో జరుగును

ఎల్లరును విచ్చేయ బ్రాగ్ధితులు. ద్వారకాతిరుమల పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో నున్నది. భీమవోలు మీదుగా అచటికి వెళ్లవలెను. మహానుభావుడగు కుసుమ హరినాథ బాబాజీ ఆన్మగృహమున కందరును పాత్రులగుదురు గాక యని వట్లపట్ట లింగరాజుశర్మగారు మన్ననవాడు కోరుతున్నాడు.

జయ! కుసుమ హరినాథ జీ! జయ!

సాయంకాలము 6-30 xoll

ప్రతిరోజు రెండు సినిమా ప్రదర్శనములు

రాత్రి 9-30 xoll

బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో

నవీనము!

డిసెంబరు 28 తేది మాత్రమే

అభ్యర్థకము!!

పుణ్య ప్రభావము

టిక్కెట్ల వివరములు:—రు. 1-1-0, 0-8-6, 0-4-0, 0-2-0.

ఎందుకు?

అనేకులు మావద్ద నేకష్టములేకను, బిర్భయముగాను,
నవ్వుకముగాను బేరము చేయుచున్నారు.

- (1) పిన్నలు, పెద్దలు శ్రీపురుషులు యెవరవచ్చినను ఒకేధర. బేరముచేయ నవసరముండదు.
- (2) తరగదలమూలముగా మేము బేరముచేయుట లేదు.
- (3) స్వచ్ఛమైన నీమవెండికి, నవరం బంగారమునకు పూచీ ఇవ్వబడును.
- (4) అక్కరలేనివి ఒకవారము దినములో నాడకనే వాటినుచేసిన పుచ్చకొనబడును.
- (5) నగలవిషయమున కావలసిన సలహా నుచితముగా నివ్వబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, 25, వైనాబాజురోడ్డు, మద్రాసు.

మన మొక జాతియా?

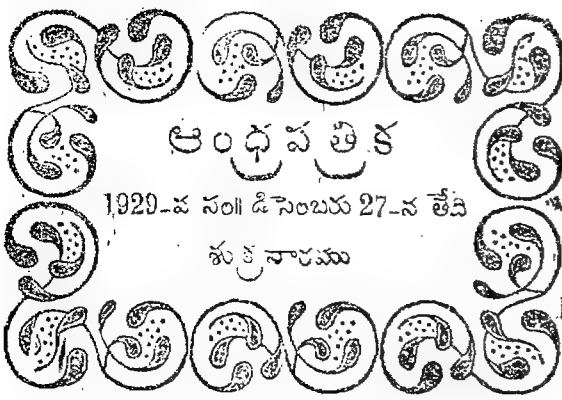
మనలో మనకు భేదాభిప్రాయములు కలవని గాదు.

లేక మన పరిశ్రమల పోషించకపోవుట వల్లను కాదు.

The Madras Pencil Factory, P. Box 86, MADRAS.

నెంట్ల కమిటీ రిపోర్టు : భిన్న గాత్రములు

2

లా - ఆర్థికములను - శంకరనాయుడు ప్రభుత్వము గావించిన ప్రతిపాదనము ప్రజాభిప్రాయమున కనుగుణముగ నున్నది. లా-ఆర్థికములను అన్ని రాష్ట్రములలోను ప్రాన్యపరుచేయవలయు నని వీరు కోరిరి. అట్లుగల నడచుటలో, భారతీయోద్యోగులే ఎక్కువ సామర్థ్యము జూపి రని వీరి నమ్మకము. క్రీక సాంఘిక నియోజకవర్గములను రద్దుజేయు లా-ఆర్థికముల పరిపాలనము అవిచ్ఛిన్నముగ కానరావలసి, వీరు భావించుచున్నారు. రాష్ట్రములలో రెండవశాసనసభ యుండవలయు నని, సెంట్రలు కమిటీవారు చెలిపినను, శంకరనాయుడు ప్రభుత్వము వీనిపట్ల ఏమాత్రము సుముఖత వాపుటలేదు. నిమ్నజాతుల కయినను ప్రత్యేకనియోజకవర్గములు పెంకిరావనియు, నిమ్నజాతులకు నామినేషను మేలనియు, శంకరనాయుడు రిభిప్రాయపడిరి. కాని, నామినేషను పద్ధతి నింకను నిలిపియుంచుట కన్నను అనర్థము వేరుండదు. కేంద్రప్రభుత్వమువిషయమై గూడ, శంకరనాయుడుగారు తమభిన్నాభిప్రాయప్రకటనమునందు విశాలసూచనల గావించిరి. సామాజ్యమునందు స్వేచ్ఛావాణిజ్యము జరుగవలయు నను సిద్ధాంతమును, ఏరెంతమాత్రము ఆమోదించరయిరి. మిలిటరీ శాఖ గూడ భారత శాసనసభవశమందుండవలయునని, వీరు భావించుచున్నారు. భారత దేశము పరాధీనముగ నుండనంతవరకు, ఆయుధ విసర్జన కార్యక్రమమును ఇంగ్లండు కొనసాగింపజాలదని, శంకరనాయుడుగారు స్పష్టపరచిరి.

పరాధీనదేశములకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చినగాని, ప్రపంచశాంతి సురక్షితముగ నుండజాలదును విషయమును, శాశ్వతజాతులవారు స్వలాభప్రేరేపితై గ్రహించజాల కున్నారు. ఈ విషయమై శంకరనాయుడుగారు చెలిపిన ఈక్రిందివాక్యములను పరికింప వచ్చును.

"హిందూదేశము దాస్యము ననుభవించుచుండునరకు, హిందూ దేశమును కత్తిచేతనే పాలింప వలయు నని ఇండియాప్రభుత్వము తలచునంతవరకు, హిందూదేశమునకు సంబంధించినంతవరకు ఇంగ్లండు అగ్నిపర్వతముపై నున్నట్లుల బ్రేటిషు మంత్రివర్గము భావించునంతవరకు, లేక అటుల భావించువారిచే నడుపబడునంతవరకు, ఇంగ్లండు దేశము ఆయుధవిసర్జనపు ఏర్పాటులలో పాల్గొనజూదు. హిందూ దేశపు పేర్కొనబడిన ఇంగ్లండు పైనికులను సంపాదించి వారికి ఊదా గలపుచుండును. ఇట్టివారిని హిందూదేశపు

భిన్నపై ఇండియాలో నుంచి, అవసర మేర్పడినపుడు వెలుపల నుపయోగించును. మరల వీరిని హిందూదేశములకింద దీనికొనివచ్చుచుండును. ఇట్టిసిద్ధి కొనసాగునంతవరకు నిజముగ ఆయుధవిసర్జనము జరుగజాలదు. జనీవాలో, ప్రధానమంత్రియు, విదేశాంగమంత్రియు గలసి, వివిధజాతుల మధ్య నుదయించెడి వివాదములను పరిష్కరించుటకు, సంగ్రామ సాధనమును బహిష్కరింపవలెనని చెప్పుచున్నారు. కాని హిందూదేశమునందు వారికింద బనిచేయు వారు, ఆధునికవిదేశీయత్రముల సహాయముతో ఆంతర్జాతీయ కలవరము నణచివేసెదమని, భయపెట్టుచున్న ఇంగ్లండు దృక్పథము యూరపునం చొక రీతిగను, హిందూదేశమునందు వేరొకరీతిగను నిలిచియుండునంతవరకు శాంతభావమును వ్యాపింపజేయుటకు సాధ్యమగునని తలంపజాలము. రెండు చోట్లను ఒక్కరీతిభావమే ప్రబలవలెననిన, ఇండియా ప్రభుత్వము భారతీయులచే నడపింపబడవలయును. మిలిటరీ బడ్జెట్టు భారతీయులవశమందుండవలయును."

శంకరనాయుడుగారి విశాలాభిప్రాయములను అధిక సంఖ్యాకు లంగీకరించుచున్నచో, నెంట్ల కమిటీ రిపోర్టు తక్షణ అధిని వేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కనుకూలముగ నుండెడిది. అధికసంఖ్యాకుల నివేదికము, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమున కనుకూలముగ వాదించినను, తుదకు సూచనల గావించుటలో సంకుచితముగ ప్రవర్తించెను. మిలిటరీ బడ్జెట్టులో కొంత భాగముపై, భారత శాసనసభవారి కధికారముండవలయు ననియు, మరికొంత భాగముపై అట్టి యధికార ముండగూడదనియు చెలిపిన సూచన నిరర్థకముని శంకరనాయుడుగారు తేటపరచిరి. అధినివేశస్వాతంత్ర్య మిచ్చినపిమ్మట, బ్రేటిషు పైనికులు భారతీయ ప్రభుత్వముకింద బనిచేయ రనువాదమును ప్రతిపక్షులు దెలుపుచుండురు. అటులగుచో, సరిహద్దు ప్రాంతములను ఇంగ్లండు కాపాడుకొనుచు, హిందూదేశమునకు అధినివేశస్వాతంత్ర్య మిచ్చవలయునని, శంకరనాయుడుగారు కోరుచున్నారు.

హిందూదేశమును రక్షించుట, భారతీయులతోపాటు ఇంగ్లండుకు గూడ అవసరమే. బ్రేటిషు సామాజ్యము ఆసియాలో సురక్షితముగ నుండుటకు, ఇంగ్లండు దేశరక్షణబాధ్యతను వహించకతీరదు. ఒకవేళ వెంటనే అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము నీయకపోయినను, మిలిటరీ బడ్జెట్టు మాత్రము భారత శాసనసభవారియధీనమునం దుండవలయు నని, శంకరనాయుడుగారు రిభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ విషయమున, సెంట్రలు కమిటీవారిసూచనల సంగీకరింపరాదని వీరు గోరుచున్నారు. రాష్ట్రములకు ప్రత్యేక పైన్యముల నిచ్చి వానియందు భారతీయులను చేర్చవలెనని, వీరు సూచించిరి. పైన్యమునందు జేర సామర్థ్యము గల జాతులు, చెన్నరాజధానిలోను, బాంబాయిరాజధానిలోను, తదితరరాష్ట్రములలోను గలరని, వీరి దృఢవిశ్వాసము. లా-ఆర్థికల ప్రాన్యపరు విషయమున పంగదేశమునకు సూచింపబడిన మినహాయింపును వీరు నిరాకరించి, అన్ని రాష్ట్రములకును సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య ముండవలయు ననియు, నమ్ముచున్నారు. యుక్తవయస్సు వచ్చిన వారందరకు వోటిచ్చు పద్ధతి ఆచరణ సాధ్యము గాదని, సెంట్రలు కమిటీవారు చెలిపియుండ, శంకరనాయుడుగారు ఇట్టి ఏర్పాటును ప్రవేశపెట్టినగాని, ఫిర

మగు ప్రభుత్వ మేర్పడజాలదని రూఢిపరచిరి. పంగదేశమునం దిది సాధ్యపడదని అధికారులు చెలిపి గాని, ఇట్టి ఏర్పాటువలననే హిందూ మహమ్మదీయసమన్వయ పరిష్కార మగునని, శంకరనాయుడుగారు చాటుచున్నారు. రాష్ట్రములన్నిటిలో సర్విసులను రాష్ట్రప్రభుత్వముకిందనే యుంచవలెనని, వీరు గోరుచు, సెంట్రలు కమిటీవారు చెలిపిన మినహాయింపును నిరాకరించిరి.

శంకరనాయుడుగారు రొకకొనకు బోయియుండ, సర్ ఆర్థు ప్రూమ్ గారు వేరొకకొనకు బోయిరి. లా-ఆర్థికలను ప్రాన్యపరు చేసిన ముష్టి వాటిల్లునని, వీరు భీతి జూపిరి. చెన్నరాజధానిలో మాత్రము లా-ఆర్థికలను ప్రాన్యపరు చేయవచ్చునని వీరు తలంచుచున్నారు. ఓటరుల ఎన్నిక హక్కును ఏమాత్రము విశాలపరుపగూడదని, ప్రూముగారి వాదము. ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గములు నిలిచి యుండవలె ననియు, హిందూదేశమునందు జాతీయత లేదనియు, వీరు వాదించిరి. రాష్ట్రములలో రెండవ శాసనసభ యుండవలయు ననియు, వీరి తలంపు. సర్విసులను రాష్ట్రములకు ప్రత్యేకింపవలయునను సూచన వీరి కేమాత్రము రుచింపలేదు. మిలిటరీ శాఖ ప్రజల వశము గాగూడదనియు, కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశ పెట్ట గూడదనియు, వీరు మామూలువాదము గావించుచున్నారు. భారత శాసనసభకు సరాసరి ఎన్నికలుండగూడదనియు, పరోక్షపు ఎన్నికలుండవలయు ననియు, ఇండియా మంత్రి సభను రద్దుజేయగూడదనియు, మున్నగు సంకుచిత సూచనలను సర్ ఆర్థు ప్రూమ్ గారు వివరించిరి. మిగిలినవారిసూచనలు ఈ రెంటిమధ్య నిలిచియున్నవి.

నవాబ్ ఆలీఖానుగారు పంగదేశమునందు గూడ లా-ఆర్థిక శాఖను ప్రాన్యపరుచేయవలయుననియు, పశ్చిమోత్తరరాష్ట్రమునకు తక్కువ సంస్కరణముల నిచ్చుట పాడిగాదనియు, సూచించిరి. నవాబు జల్ ఖిర్ ఆలీఖానుగారును, డాక్టరు సుప్రవాద్ గారును, హిందూనాయకులను నిరసించి, మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకపు హక్కులు గావలెనని కోరిరి. ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గములను రద్దుజేయుటకు ఏ రెంతమాత్రము ఇష్టపడక, డిల్లీమహమ్మదీయసమావేశసూచనలే కొనసాగవలయు నని, పట్టుదల జూపిరి. సర్ హారిసింగు గవర్నరుగూ, సెంట్రలు కమిటీ రిపోర్టునందలి సూచనలకు గల సేతువులను వివరించి, తమ ప్రత్యేకసూచనలను గూడ వివరించిరి. నెహ్రూ రిపోర్టును ఖండించుటకు వీరు సాహసించిరి. కాని వీరు చెలిపిన సూచనలు ఏమియువారిచేతను ఆమోదింపబడదగినవిగ గనుపింపవు. గవర్నరుగారికి బహిష్కారవాదులపై గల కసి, యీ క్రిందివాక్యములలో పొందుపరుపబడెను.

"మేమందరమును దేశసేవకులమే, మాశక్తి సంతను దేశసేవకే భారబోసియుంటిమి. మేముమా పదవులలో ప్రవేశించి, పండ్రెండు మాసములు గడచెను. ఈలోపల మేము దూషింపబడితిమి. మమ్ములను అదేసరిగ నిందించిరి. మేము ఎక్కడకు పోయినను, జనులు గుంపులుగ జేరి, మమ్ములను అవమానపరచిరి. మాలో కొందరము, దౌర్జన్యభయమునకు లోనయితిమి. మాకు ప్రాణ హానిభయము గూడ తలపించెను. ప్రాతన్నేహితు

లతో ఎడబాటు గలిగి, ప్రజలయొగ్రహమునకు లోనయితిమి. చిరకాల స్నేహపాశములు తెగిపోవ లసివచ్చెను. మామనఃసాక్షి నే మేము నమ్మకొంటి మి. మాదేశ ప్రజలకును, దేశమాతకును నేవజేయు టకు యావచ్చుక్తిని వినియోగించితిమి. మాకన్నను గొప్పవారు, తమ యభిప్రాయములనిమిత్తము ఊరి కంబమునుగూడ ఎక్కవలసివచ్చె నని, మాకు దెలి యును. మానని ముగియుటచే, మాకు ఉపశాంతి గలిగినది. మా సిఫార్సులు పిన్ల నకరములని కొంద రును, అభివృద్ధికి ప్రతిబంధకములని మరికొందరును సులభించెదరను భావము మమ్ము వేధించుచున్నది. అయినను, మా ని వే ది క ను తయారుజేసినప్పుడు మా కానంగతి తెలియును. హిందూదేశమున కింత కన్నను మేము ఎక్కువ ప్రసాదించజాలక బోయి సేను, ఇంతకన్నను తక్కువ మాత్రము ప్రసాదించ జాలము."

వైవాక్యములలో తామును ఇతర సెంట్రలు కమిటీ సభ్యులును అపారత్యాగముల గావించి నటుల, గవర్నరుగారు గొప్ప జెప్వకొనుచు, స్వార్థ త్యాగముచే తాము ప్రేరేపింపబడినటుల సూచించిరి. కాని, ప్రజాభిప్రాయమును ధిక్కరించి, దేశగౌరవమునకు భంగము కలిగించిన గవర్నరు ప్రభృతులను దేశ మెన్నటికిని గౌరవింపజాలదు. గవర్నరుగారికి, త్వరలో నేదయిన ప్రభుత్వగౌరవము చేకూరునేమో చూడవలయును.

యం. సి. రాజాగారు నిమ్నజాతుల ప్రశ్న నొక్కదానిని గూర్చి మాత్రమే చర్చించి, చెన్న రాజధానిలో వారికి ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు గావలె ననిరి. కీకాభాయి ప్రేమచంద్రుగారు, ప్రత్యేక కాభిప్రాయప్రకటన గావించుచు, ఇంపీరియల్ త్రిఫరెన్సు పద్ధతి నామోదించిరి. పేరెన్నిక గనిన భారతదేశ ప్రముఖులలో ఇంపీరియల్ త్రిఫరెన్సు పద్ధతి నామోదించినవారు, వీ రొక్కరే గన్పట్టు చున్నారు. రాష్ట్రములందు బాధ్యతను కోరు చున్నను, ఇండియా ప్రభుత్వమునందు సంపూర్ణ బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టుట వీరి కష్టములేదు. ఈరీతిని, సెంట్రలు కమిటీ సభ్యులు పరస్పరవిరుద్ధాభిప్రాయ ములను పెల్లడిచేసిరి. సర్ శంకరక నాయరుగారి యభిప్రాయములే, వీని యన్నిటిలోను మిన్నగ నున్నవి. శ్రీ ప్రెస్ లండను తంతివార్తప్రకారము, సెంట్రలు కమిటీ సిఫార్సులు బ్రిటిషువారికి తీవ్రముగ గణపించుచున్న పని తెలియుచున్నది. పైమను కమి షను రిపోర్టు, మార్చిలో గాని ప్రకటింపబడును. దీని సూచనలు చాలవెనుకంబ నై నుచు, అభివృద్ధికి ప్రతికూలముగ నున్నటుల తెలియుచున్నది. మొత్త ముమీద పైమను కమిషను నియామకమువలన, ఇంగ్లండు హిందూదేశముతో సమాధానపడు అప కాశమును కోల్పోయె నని చెప్పవచ్చును.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము

దీని సమావేశము విఫలమగుటచే, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము లాహోరు కాంగ్రెసుసభవారి చే సంగీకరింపబడు ననుటకు సందియములేదు. గాంధీ మహాత్ముడు వర్కింగు కమిటీనిమిత్తము తయారు జేసిన తీర్మానము, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును ప్రతి పాదించుచు, దానిని చేపట్టకు గల సాధనములను

నిరూపించుచున్నది. శ్రీ ప్రెస్సు వార్తలప్రకారము, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యో ద్యమమును వెంటనే అణచివేయ బ్రయత్నించెదరని తెలియుచున్నది. ఇది నిజమనుచో, నిర్బంధవిధానము, ఈ యుద్యమమును మరింత వ్యాపింప జేయునుగాని, తగ్గింపజాలదని యూహింపవచ్చును. యువజనులు మితమగు కోర్కెలతో తృప్తిచెంద రని, లాహో రులో జరిగిన భారత సవరణాదన సభా కార్య క్రమముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు, బంబుచార్జన్లమును నిరసించుచు తీర్మానించుట, సమజసముగ నున్నది. ఎట్టివిషమ పరిస్థితులలో నయినను కాంగ్రెసు మహాసభ అ హింసా పథ మును విడ నాడ ద ని నమ్మవచ్చును. ఇంక ను స్రస్తుత సంవత్స రము ముగియుటకు న్యాయోజాలుమాత్రమే గలవు. లాహోరు కాంగ్రెసుసభ అంత్యవిగ్లయము గావించు లోపల, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించి, వివేకముతో మెల గుట తేయవలెనగును. సెంట్రలు కమిటీ అధ్యక్షులే తక్షణ అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును గోరియుండ, బహిష్కారవాదులు అంతకు తక్కువ కోర్కెలతో నెటుల సరిపెట్టుకొనగలరు? కాంగ్రెసు మహాసభ శాసనసభా బహిష్కారమును ఆమోదించునేని, కాంగ్రెసు సభ్యు లెల్లరును ప్రజాతీవ్రవర్ధనమునకై యావచ్చుక్తిని వినియోగించుటకు, సావకాశ మేర్పడగలదు.

హిందూస్థాన్ సేవాదళసమావేశము

నేటిదినము లాహోరులో ప్రారంభ మయిన హిందూస్థాన్ సేవాదళసభ కన్యకృత పహించి, శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యుగా రొనగిన యువ న్యాసము, భావగర్భితమై యున్నది. హిందూ దేశమున కీసమయముననుకూలమై, త్యాగబుద్ధితో నే వ జే య గ ల భ టు లు గావలసి యున్నారు. ఇట్టి వారుండుట వలననే, లాహోరునందు గూడినలక్షలకొలదిప్రజలను హద్దు లో నుంచి, ఎట్టి యల్పము లేకుండ జేయగలిగిరి. అధ్యక్షుని ఊరేగింపును అవిచ్ఛిన్నముగ సాగింప గలిగిరి. ఇట్టివారి సంఖ్య పెరుగుకొలదియు, దేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి లాభించును. అధ్యక్షులు సూచించినటుల, కేసలము వ్యక్తులవలననే విశేషలాభము గలుగదు. సుకీర్తులై కృతనిశ్చయులగు వ్యక్తుల నముదాయమువలన, ఎట్టి కార్య నయినను అజలీలగ నెరవేరగలదు. హిందూదేశమునందు సమర్థులగువా రనేకులున్నను, ఒక్కొక్కరి, ఒక్కొక్కరికింద కలసి పనిచేయువా రయ్యుగ నుండుటచే, దేశమునందు సత్వరాభివృద్ధి గలుగకున్నది. హిందూస్థాన్ సేవాదళము, బాక్సు హరిద్ కారు గారి నాయకత్వము క్రింద, ప్రశంసార్హముగ పాటుబడుచు, వివిధ కాంగ్రెసు సభల విజయమునకు తోడ్పడుచున్నది. దీని యువయోగమును విస్తరింప జేయుట, భారతీయు లెల్లరభర్తృ ముని ఎంచవలయును. రాబోవు సంవత్సర మున, హిందూస్థాన్ సేవాదళము ఎక్కుడు సౌఖ్య వము గాంచి, దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడును గాక యని కోరెదము.

లాహోరు కాంగ్రెసు ప్రదర్శనము

జనము క్రిక్కిరిసి యుండుట

ఒక శిశువు మరణించెను

(అ. ప్రె. ప్రెస్సులు)

లాహోరు, డిసెం 28:—కాంగ్రెసు ప్రదర్శనమునకు నాలుగవ రోజు టెక్నిక్కును జనము అమితముగా వచ్చుచున్నాడు. నేడు జనము క్రిక్కిరిసియుండుటచే త్రోవడిలో ఒకశిశువు చనిపోయెను. ఒక స్త్రీకి చెబ్బుతునలుటచే ఆస్పత్రికి పంపబడినప్పుడు, రెపటినుండి టెక్నిక్కు రి ఆచారము హెచ్చించి వాలంటీరులను యెక్కువజేయుటకు కాంగ్రెసు ఆధికారులు నిశ్చయించిరి.

మోటారు ప్రమాదము

లాహోరు నగరమునందు లజపతిరాయి నగరమునకు కలవురట్టి గ్రాండుట్రంకు రోడ్డుమీద గరువారమురాత్రి రెండుకొట్లారు కారులు డికోనినది. కాని చేతికి గాయములు తగిలెను. ఎక్కువ అపాయములేదు.

కిరీటాక్షి సభ

డిసెంబరు 31 లేదన జనవరి 1వ లేదన భారతకిరీటాక్షు మహాసభ జరుగను. నవాబు మహమ్మదు ఇస్మాయిల్ ఖాన్ గారు ఎం. ఎల్. ఎ. హారులు ఆధ్యక్షత వహింతురు.

భారత గ్రంథాలయ మహాసభ

ఆచార్య రాయగారి అధ్యక్షోన్మాసము

ఆచార్య సంభూధ్యక్షులకు డా॥ మోతీసాగరుగారు ప్రతి నిధులకు స్వాగతమింపంగును, వాగిరీతగల ప్రతిదేశమునందును ప్రజోపయోగార్థమై గ్రంథాలయము లుంపిరీతవలె ననిరి. అందుచేతనెట్టి గ్రంథములు ఎవరు ఇరువట్టి చిత్తగ్రంథములు కామాడదు. ప్రజలకు ఇరువుకొనవలెనని ఆశయెక్కువనుచున్నది. దానితోబాటు విద్యుద్దానముగూడ ఎక్కువ కాగలదు, అందుచే మంచి గ్రంథములంబులెను. అని జెప్పిరి.

అధ్యక్షోన్మాసము

సర్ పి. సి. కే గారు గ్రంథాలయ సభాధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాసమునందు, ప్రపంచములో ఖజిరీకెట్లైన విద్యావంతు లందరు విశ్వవిద్యాలయములందు చదివినారు కారని చాల పేష్టు నూచించిరి. బ్రిటిషు మంత్రివ్యయోగమున్న 17 గురు మంత్రులలో ఐదుగురమైన డిప్యూటీలయముల పట్టుములు పొందినవారు. మిగిలిన మంత్రులకు రామేశ్వర్ వాల్ల గారితోసహా స్వయముగ కృషిచేసి చదువుకొన్నవారే. వారు తమ తీరికనము ములలో గ్రంథాలయములందు చదువుకొనినారు. కావున గ్రంథాలయములు దేశమునందు ప్రాధాన్యముగ నుండును. భారతదేశమున ముఖ్యము గ ఆంగ్ల ముంబయిలలోను, అంగరాష్ట్రములలోను గ్రంథాల యోద్యమము దానగా వ్యాపించియొన్నది. ప్రతిగ్రామములో ను గ్రంథాలయములు గలవు. గ్రంథాలయముల ద్వారా విశ్వవిద్యాలయములలో బడవిన విద్యకంటె నెక్కువ విద్యకు బడయ వచ్చును. గ్రంథాలయము ముఖ్యమైన భారత జాతీయభివృద్ధి కులేని తోడ్పడగలది ఆచార్య రాయగారు సూచిరి.

గ్రంథాలయ ప్రదర్శనము

భారతగ్రంథాలయసభ ఆ సభను సంబంధించిన ప్రదర్శన ము నేడు ఎం. ఎం. సి. ఎ. మండరమున జరిగెను. ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సాహము సర్ అద్వానీకాదరిగారు జరిపిరి. ప్రదర్శనము నాను ఆన్నివిధములను గ్రంథములగువు. అల్పరూపమైన ప్రాత ప్రయలు వ్యాఖ్యలు బొమ్మలు పిల్లలకు చదువుచేయుట కుపయో పకు వస్తువులు చాలగలవు. సురుగోవిందసింగుగారు ప్రాసిన భగ వద్గీత ప్రారంభమై గలదు.

(అ. ప్రె. ప్రెస్సులు)

కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశము

'స్వరాజ్యము' అను పదమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మను వ్యాఖ్య

మహాత్మా ని ముఖ్య తీర్మానమునకు సంభవించిన యాచనా ల్యత

శాసనోల్లంఘనము వస్తులనిరాకరణ గు ప్రారంభింపవలె నని ఆ. భా. సంఘమువారికి నలహా

రాండులేబిల్ సమావేశములో పాల్గొనుట లాభదాయకము కాదు

కాంగ్రెస్ పునర్నిర్మాణమునుగూర్చి చర్చ

కాంగ్రెస్ వర్కింగ్-లాహోర్, డిసెంబరు 26:- డిసెంబరు 23 తారీఖున భారత రాజప్రతినిధికిని గాంధీ నేతృత్వమున జరిగిన సమావేశము విఫలమైనప్పటినుండియు, కాంగ్రెస్ మహాసభవారి కర్తవ్యమునుగూర్చి గాంధీ నేతృత్వమున యితర నాయకులకు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. ఈ ఆలోచనలయొక్క ఫలితముగా గాంధీ మహాత్ముడు కొన్ని తీర్మానములను వ్రాసి పార్టీ నాయకులకు పంపినారు. గాంధీ మహాత్ముడు వ్రాసిన తీర్మానములయొకటి నాయకులలో ఏకభావమునుగలుగునట్లు విశేషము. ఆ తీర్మానము లిట్లున్నది:-

రాజప్రతినిధియొకటి సానుభూతి

రాజప్రతినిధి ప్రత్యేక రైలుబండిమీద భాంబునుప్రయోగించినందుల కీ మహాసభవారు దుఃఖించుచు దౌర్జన్య సహిత పద్ధతులు కాంగ్రెస్ విభానమునకు వ్యతిరేకము మాత్రమేగాక భారత జాతికి నష్టదాయకమని గూడ దౌర్జన్యవాదలను పాపిరించుచున్నారని. రాజప్రతినిధియూ, వారి భార్యయూ, పరివారమునూ ఆవృత్తచాక్ర మృత్యు ముఖమునండి తెప్పించుకొని నందులకు రాజప్రతినిధిని, వారి భార్యను, భారతజాతిని ఈ కాంగ్రెస్ మహాసభ వారభినందించుచున్నారు.

స్వరాజ్యమనగా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే

రాజప్రతినిధియొక్క ప్రకటనకు ప్రత్యుత్తరముగా భారత జాతీయ నాయకులందరూ సమావేశమై డిల్లీలో చేసిన ప్రకటననునందు సంతకము చేసినందులకు ఈ మహాసభవారు డిల్లీలో కమిటీ వారి చర్యలకు సమర్థించుచున్నారు. భారత స్వరాజ్య సమస్యను కాంతియుతముగా పరిష్కరించుటకు రాజప్రతినిధి చేయుచున్న ప్రయత్నములను ఈ మహాసభవారు శ్లాఘించుచున్నారు. మరియు రాజప్రతినిధికిని గాంధీ నేతృత్వమున జరిగిన సమావేశముయొక్క ఫల్యసాసమును విచారించి ప్రస్తుత స్థితిగతులలో లండనులో జరుపవలసిన రాండులేబిల్ సమావేశమునందు కాంగ్రెస్ వారు పాల్గొనుటకున నేరయు లాభములేదని ఈ సభవారు తలచుచున్నారు. పోయిన సంవత్సరము కలకత్తా కాంగ్రెస్ మహాసభా తీర్మానానుసారముగా కాంగ్రెస్ విభానమునందు "స్వరాజ్యము" అనుమాటలకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమని ఈ సభవారు ప్రకటించుచున్నారు. మరియు నేతృత్వానివేదిక యంతటితో రద్దయి వదలి ప్రకటించుచున్నారు. కాంగ్రెస్ రాజకీయములనుండి సాంఘికసమస్య యంతటితో ముక్తమైనది గనుక కాంగ్రెస్ లో నన్ని పక్షములవారును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి ప్రయత్నించవలసినదియు, నేతృత్వానివేదికలో ప్రతిపాదించబడిన సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తమ కంగీకారము కాకపోవునచేత కాంగ్రెస్ మహాసభలో చేరనివారిని, చేరి నేతృత్వానివేదిక నిర్మించ బడినప్పటినుండియు తత్సమావేశములలో పాల్గొనకున్న వారిని మరల సభలో చేరవలసినదని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు. అన్ని పార్టీలవారును కాంగ్రెస్ మహాసభలో చేర యావ న్నంది భారతీయులకు వాంఛనీయమగు స్వాతంత్ర్య గమ్యస్థానమునకు ప్రయత్నించవలసినదని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు. ఇప్పుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగా మార్చబడిన కాంగ్రెస్ ఆదర్శమునకు అనుగుణ్యముగా చేయుటకుగాను భారతశాసనసభలను, రాష్ట్రీయ శాసనసభలను భారతీయులు బహిష్కరించవలెను. రాబోవు పార్టీలలో ప్రత్యేకముగా కాని, పక్షముగా కాని కాంగ్రెస్ వారును పాల్గొనరాదు. ప్రస్తుతము శాసనసభలలోనున్న పక్షపాదులకు తమ పక్షపాద స్థానములకు రాజీనామా చేయవలసి. కాంగ్రెసు వారును నుండి కార్యక్రమమును కొనసాగించవలెను. తగిన సమయమునందు శాసనోల్లంఘనము, పన్నుల నిరాకరణమును ఆ. భా. కాం. సంఘమువారు ప్రారంభింపవలెనని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు. పన్నుల నిరాకరణమును, శాసనోల్లంఘనమును కొన్ని ప్రత్యేక స్థలములందుగాని యితర స్థలములందుగాని తమకు తగినవని తోచిన కట్టుబట్టుములతో ఆ. భా. కాం. సంఘమువారు, చేయవచ్చును.

(3) కాంగ్రెస్ నిర్మాణ కార్యక్రమము- భారతీయుల యుద్ధాసన భావము

విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణ సంఘము, అస్పృశ్యతానివారక సంఘము, మద్యపాన నిషేధక సంఘము తమతమ కర్తవ్యములను చక్కగా నిర్వహించినందులకు ఈ సభవారు సంతసము తెలియుచును. కాంగ్రెస్ వారు కోరదగినంత విశేషముగా భారతీయులు ఈ నిర్మాణవిభానమును సాగించినందులకు దుఃఖించుచున్నారు. ఈ సంఘములును, ఆఖరిభారత చరకా సంఘమును పొందిన అనభవమువలన ప్రత్యేక కార్యములను నిర్వహించుటకు ప్రత్యేక సంఘముల నేర్పాటుగావించుట లాభదాయకమే యని తలచుచు, ఈ సంఘము లన్నియు కాంగ్రెస్ జోక్యము లేకుండ ఒత్తిడిలేకుండ పరిచేయుమండలెననియు, తమ సంఘములలో ప్రతినిధుల యొక్కను చేర్చుకొనవచ్చుననియు ఈ సభవారు తలచుచున్నారు. ఈ సంఘములు తమ నియమ నిబంధనావిని తయారుచేసికొనవలెను. తమకు కావలసిన ద్రవ్యమును సేకరించుకొనవచ్చును. కాని కాంగ్రెస్ ఆదేశముల కివివ్యతిరేకముగా పనిచేయుచున్నవని, కాంగ్రెస్ వారికి రూఢియైనవో వానిని కాంగ్రెస్ ప్రతిష్ఠాపనలు కావని త్రోసివేయవచ్చును.

(4) ప్రతినిధుల సంఖ్య నియమించుట

కాంగ్రెస్ మహాసభ త్వరితముగాను, చక్క-సాను తన కర్తవ్యమును నిర్వహించవలె ననినవో ప్రదర్శన కాఖును, కార్యచరణ కాఖును భేదముండవలెనని ఈ సభవారు తలచుచు కాంగ్రెస్ మహాసభకు 1000 ప్రతినిధులుగాను, ఆ. భా. కా. సంఘమునకు 100 సభ్యులను నుండవలెనని తీర్మానించుచున్నారు. ఇందు విషయమై తగిన మార్పులనుచేసి, ఏదోరాష్ట్రమున కెందరు సభ్యులూ నిర్ణయించుటకు ఆ. భా. కా. సంఘము వారిని కోరడమైనది.

(5) కాంగ్రెస్ ప్రదర్శనశాఖ

కాంగ్రెస్ మహాసభలో బాటు ప్రతి సంవత్సరమును జరిగిన ప్రదర్శనము ప్రజాబోధకముగా నుండుట కుద్దేశించబడినది గనుక, యీ ప్రదర్శనముద్వారా విదేశవస్త్ర బహిష్కరణమును, ఖద్దరు ఆభివృద్ధిని చేయుటకై ఒక కీర్తన సంఘమునుగాని, తంతకారక సంఘమువారు తమతో కొందరును చేర్చుకొనిన సంఘమునుగాని నిర్మించడమైనది. కాంగ్రెస్ మహాసభ జరుగునయమలకుండు ఆయా ప్రదేశములందుని నాయకుల సాయమును బొందియూ, అందుకై ద్రవ్యమును వసూలుచేయు ప్రదర్శనమును జయప్రదముగా వీరు చేయవలసియుండును.

(6) కాంగ్రెస్ మహాసభను ఫిబ్రవరీలోగాని, తరువాతగాని జరుపుట

డిసెంబరులో కాంగ్రెస్ మహాసభ జరుగుటవలన వీధి వారు ప్రత్యేకముగా ఉడుపులను సంగ్రహించుటకు చాల యిబ్బందిపడవలెననుక, యితర విషయములలోగూడ డిసెంబరు ఆఖరువారము యిబ్బందికరముగా నున్నది గనుక ఫిబ్రవరీ మాసములోగాని, ఆయా రాష్ట్రముల స్థితిగతులకు తగినకాలము నందుగాని కాంగ్రెస్ మహాసభను జరుపవచ్చునని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(7) వివిధ సంఘములు

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణ సంఘము, మద్యపాన నిషేధక సంఘము యిత్యాదిసంఘములను నియమించుట యవసరమని కాంగ్రెస్ ఉద్యోగీయునిచే చేయబడిన సూచనల సభవారు మోదించుచు మాడతీర్మానములో నూచింపబడినట్లు నిర్ణయించ సంఘముల నేర్పాటు చేయుచున్నారు.

వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశము

28 వ తేదీ ఉదయము వర్కింగ్ కమిటీవారు కొంది కాలము సమావేశమైరి. సభలోనున్న వారిలో మహాత్మాగాంధీ, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్రీనివాసయ్యంగారు, సుభాష్ చంద్రబోసు, సేన్ గుప్తా, జమ్నల్ లాల్ బజాజ్, అన్నాసాహెబ్, నల్లభాగ్యం పటేల్ గాడ్కరుండిరి, శ్రీయంతరంగస్వామి అయ్యంగారు, రాజగోపాలాచారిగారు, కూడ సభనుమార్చుటవచ్చిరి. సభ సాయం

త్రము రెండు గంటలకు సమావేశమై మహాత్ముని చిత్తు తీర్మానములను చర్చించును.

మధ్యాహ్నము సమావేశము

కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ మధ్యాహ్నము సమావేశము 5 గంటలసేపు జరిగెను. సభలో తీర్మానములు జరిగెను.

ఎన్నికలగాదాలు

ఇది వరకు సభా కార్యక్రమమును గూర్చి నమోదుచేయబడిన విషయములను నిశ్చయపరచి సభవారు పంజాబులోను, బెంగాల్ లోను కాంగ్రెసువారుల తగాదాన గూర్చిచర్చించుటకు ప్రారంభించెను. దాక్షరు భోగరాజు పట్టాభి నీతారాయయ్యగారి విచారణలో బెంగాల్ కాంగ్రెస్ కమిటీవారు పాల్గొనకుండుటనుగూర్చియు, పట్టాభిగారికి కిరణ శంకరరాయగారి లేఖనుగూర్చియు చర్చజరిగెను. కిరణశంకరరాయగారికి యిష్టములేని విధమున సమస్యను పరిష్కరించుటకు సభా మోదమును నూచించిరిని తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రతినిధిని అగౌరవపరుచుచు చేసినవనికి తాము పుచ్చుకొనవలసిన చర్యను గూర్చి గూడ సభవారు చాలోచించిరి. ఈ విషయమునుగూర్చి లాహోరుకు తక్షణమువచ్చి కాంగ్రెస్ వారియెదుట సంజాయిషీ యిచ్చుకొనవలసినదని వర్కింగ్ కమిటీవారు కిరణశంకర రాయగారికి తెలిపారై సంపిరి.

గాంధీ మహాత్ముని తీర్మానములు

తరువాత గాంధీ మహాత్ముని తీర్మానములు చర్చకువచ్చెను. రాజప్రతినిధిపై బాంబువేయుటను గూర్చిన తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

కాంగ్రెస్ వారి ముఖ్యతీర్మానములు

గాంధీ మహాత్ముడు వ్రాసినముఖ్య తీర్మానములనుగూర్చి చర్చ గంటసేపు జరిగెను. కాని చర్చ రేపటివరకు ఆపుచేయబడెను. తీర్మానమునందలి ముఖ్యముత్రములనుగూర్చి సభ్యులలో నేకభావము కలదని తెలియుచున్నది. తీర్మానములోని భాష, దానియర్థమును గూర్చి కొందరు ఆ సమావేశములను వెలిబుచ్చిరి. ఢిల్లీ ప్రకటనను ఆమోదించుటనుగూర్చియు, రాయబారములకు యింకా సావకాశ మొసంగుటనుగూర్చియు, సాంఘికసమస్యనుగూర్చియు కొందరు పృచ్ఛకేసిరి. కాని తీర్మానములోని ముఖ్య మూత్రముల యెడలను అభిప్రాయము ఎడలను ఏకభావము కలవటకును, సభలో నత్యధికరకఖ్యాకులవలన తీర్మాన మమోదించబడుననియు నిస్సంకోచముగా చెప్పవచ్చును. శాసనసభా బహిష్కారవాదులు కొందరు ప్రతినిధినిచేదరని తెలియుచున్నది. వీరు ప్రతినిధినిచేసిన తీర్మానము ఆమోదింపబడవని రూఢిగా తెలియుచున్నది. (ఫీ. ప్రెస్.)

మహాత్ముని చిత్తు తీర్మానముపై చర్చ

(అసాసియేటెడ్ ప్రెస్)

కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీవారు రహస్యముగా సమావేశమైనను సభలో జరిగిన విషయములు బయలుపడుచున్నవి. తీర్మానములోని ప్రతిభాగమును ప్రత్యేకముగా చర్చించబడెను. మహాత్మునితీర్మానములో ప్రస్తుత స్థితిగతులలో కాంగ్రెస్ వారును రాండులేబిల్ సమావేశమునందు పాల్గొనుటవలన లాభములేదు అనుమాటల యర్థమేమని కొందరడిగిరి. మరియు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కాంగ్రెస్ మహాసభవారు ప్రకటించుట వలన రాండులేబిల్ సమావేశమున కసలే సావకాశము లేదా యని కొందరడిగిరి. దీనికి ప్రత్యుత్తరముగా సావకాశము లేకపోలేదనియు వివిధ వాయుకులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించిన తరువాతగూడ రాండులేబిల్ సమావేశములో పాల్గొనిరనియు స్పష్టము చేయబడెను. సభలో నొకరిట్లు చెప్పిరట. ఈ తీర్మానము భారమును ప్రభుత్వముపై తెట్టుచున్నది. వారు రాండులేబిల్ విషయము ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపవలసినవో మనముకూడ ఆట్లుచేయవచ్చును. విషయ అప్పుడు నేపూర్వనివేదిక ప్రాతిపదికగా నుండదు. ఏదో నురియొక స్వాతంత్ర్య ప్రచారక ప్రాతిపదికగా నుండవలసియుండును మహాత్ముని తీర్మానములో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము విషయమై జరిగిన చర్చలో అధినివేత ప్రతిపత్తిలో దామాషాలు యెప్పుడు చేయవలెనగాని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యములో శరస్వర సామర్యముమీద పరస్పర యోగ తేమముమీదను సమన్వయమొందింపబడవలెనని తెల్పబడెను. తీర్మానములోని యా వాక్యమునకు పలువురు అభ్యంతరము చెప్పబడినది తీసివేయబడెను. రాండులేబిల్ సమావేశము విషయమై మహాత్ముని తీర్మానములోని మాటలు అట్లే యుండవలెను. ఈ సాయంత్రము జరిగినచర్చలో తీర్మానములోని భాష స్పష్టముగా మార్చబడి విషయస్పష్టత సభ వారి కంపబడెను.

కాంగ్రెసు నిర్మాణము

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ్యుల సంఖ్యను
హెచ్చింపవలయునా లేక తగ్గింపవలయునా?

కాంగ్రెసుతమాషా అంతమొందవలెను

లాహోరు, డిసెంబరు 27:—నిన్నరాత్రి కాంగ్రెసు కార్యసంఘసమావేశము ముగిసినకొద్దీ నాయకులు ఇష్టానుసారముగా సలిపిరి. రాజప్రతినిధికిని జాతీయనాయకులకును పోసిన సంభాషణలు భగ్నుమగుటచే సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును పకటించుట, కానసభలను బహిష్కరించుట తప్పనిసరి యగునని నాయకులందరూ అభిప్రాయపడుచున్నారు.

కాంగ్రెసు నిర్మాణమును గురించి నాయకులు ఆలోచనలు సలుపుచున్నారని నేటిదినము ఉదయము అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి నాయకులతో జరిపిన సంభాషణలవల్ల విశదమగుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడినిపించుట ఒక తీర్మానమును తయారుచేసియున్నారు. కాంగ్రెసు ఆలోచనసంఘముగ నుండవలయుననియు, కాంగ్రెసుమహాసభ ఒక ప్రదర్శనమువలె నుండవలెననియు జరుపునభగ మరలయుననియు మహాత్ముడు ఉద్దేశించుచున్నాడు. కాంగ్రెసుమహాసభకు వెయ్యిమంది ప్రతినిధులనుమాత్రమే వివిధరాష్ట్రములవారు పంపవలయుననియు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులను నూటికి మింహూడ పనియు మహాత్ముడు తన తీర్మానమునందు నూచించెను. కాంగ్రెసుమహాసభ క్రీస్తునువారసునందు కాక కీర్త్యవంశీకులనుసరించి ఫిబరివెలలో జగజగవచ్చుననియు మరియొక తీర్మానము తయారుచేయబడినది. ఈ రెండుతీర్మానములు గొప్పచూపులను సూచించుచున్నవి. కాంగ్రెసుప్రతినిధుల సంఖ్యను తగ్గించినను ప్రజలను ఆకర్షించుటకై కాంగ్రెసుమహాసభ ప్రతిసంవత్సరము జరుగవలయుననియు మహాత్ముని అభిప్రాయమైయున్నది.

డాక్టరు పట్టాభినీతారామయ్యగారి అభిప్రాయము: కాని దక్షిణదేశమునుండి వచ్చిన నాయకులు కొందరు వేరువిధముగ అభిప్రాయపడుచున్నారు. ప్రతి సంవత్సరము ఐతర ఆర్కాటముతో కాంగ్రెసుమహాసభను జరుపుట అవసరమని వీరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాంగ్రెసు మహాసభ ఏ రాష్ట్రమున జరుగుచున్నదో ఆ రాష్ట్రమువారే కాంగ్రెసునకు అధికముగ వచ్చుచున్నారు. ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చు నాయకులయొక్కయు ప్రతినిధులయొక్కయు సంఖ్య అల్పముగ నున్నది. వచ్చినవారు యుక్తవయస్కులు, తమాషా చూడను వచ్చుచున్నారని కాంగ్రెసు దర్బారుల గమనించుచున్నారు. లజపతిరాయి వగలరుచుట్టు చూపుమైతరకు బండ్లు మోస్తూ బాతులుతీరి నిలబడియున్నవి. వేలకొలది జనము దినము ఈ సగరనువసపించి చూచి పోవుచున్నారు కాని వారిలో నూటికి 95 మంది విదేశవస్త్రములను ధరించినవారగు నున్నారు. విదేశీయ పట్టు బట్టలను, విలువగల ఆభరణములను ధరించినవారు అనగరమునం దన్నివైపులను కనుపడుచున్నారు. కావున కాంగ్రెసు మహాసభలను నిలిపి అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమునే ప్రధానముగ నిర్వహించునని ఈపక్షమువారు నూచించుచున్నారు. ఈ అభిప్రాయములను ప్రకటించువారిలో డాక్టరు పట్టాభినీతారామయ్యగారు ప్రముఖులగునన్నారు. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమున 100 మంది సభ్యులుండవలయుననియు, పార్లమెంటువలె ఈ సంఘము యుండవలయుననియు, కానసభలను గావించుట పంచాయతీ కోర్టులను నిర్వహించుట మొన్ననకార్యములు వీరచేయుచుండవలయుననియు ప్రతిసంవత్సరము ఒక్కొక్క రాష్ట్రమువారు ప్రజల నాకర్షించుటకై కాంగ్రెసు ఉత్సవము జరుపవచ్చుననియు యీ పక్షమువారు నూచించుచున్నారు. ఈసాంవత్సరిక సమావేశమందు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్ణయించు విధానము వివరింపబడవలెను, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘపు అధ్యక్షునకు కానసభాధ్యక్షుని హోదాయుండవలెను సభాకార్యములనన్ని నిర్వహించు అధికారము వీరియం దుండవలెను. క్రీస్తుని పత్రికనూడ యీ నూపలను ఆమోదించుచున్నది. కాని ఈ నూపలను అధికసంఖ్యాకులు ఆమోదించుట అసంభవము.

మూలానా అబ్దులుకలం అబాదుగాను

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి నేటిదినము ముల్తానా అబ్దులు కలం అబాదుగారిని పంపిరి. కాంగ్రెసు విరూపాక్షు మంచలను గురించి ప్రశ్నించెను. ప్రతిసంవత్సరము గొప్ప కైధముతో కాంగ్రెసు మహాసభను జరుపుట అవసరమనియు, లేదన్న ప్రజలను ఆకర్షించుట అసాధ్యమగు ననియు వీరు చెప్పిరి. ప్రతిసంవత్సరము ఆ రాష్ట్రములందు ఇట్టి ఉత్సవము జరిగిన ఆ రాష్ట్రపు నాయకులే అసమావేశములకు వచ్చుచుందు. కావున ప్రజలతో ఈ త్యాగము అధికమునకు అవ

కాశముండవని వీరు చెప్పిరి. అంతేకాక వివిధ రాష్ట్రములనుండి నాయకులు ప్రతినిధులు ప్రతిసంవత్సరము ఒకచోట చేరుటచే నిన్నియో లాభములు కలుగునని అబ్దుల్ కలాం అబాదుగారు అభిప్రాయము తెలిపిరి. డాక్టరు పట్టాభినీతారామయ్యగారి నూచనలు స్వాతంత్ర్య ప్రకటన నమనరించి వీర్వుడు నూతనకాంగ్రెస్ అదర్శములకు అనుగుణ్యముగ నున్నవని వారు నూచించిరి.

కార్యసంఘ సమావేశము

శాసనసభలను బహిష్కరించ కూడదను
వారి సంఖ్య అత్యల్పముగ నుండుట

లజపతిరాయివగలరు, డిసెంబరు 27:—నేటిదినము ఉదయము కాంగ్రెసుకార్యసంఘమువారు సమావేశమై స్వాతంత్ర్య ప్రకటనను గురించియు శాసనసభ బహిష్కరమును గురించియు చర్చ సలిపెను. పంథి అల్పమైనను ఈ తీర్మానములకు చిత్తు తయారుచేయునంతవరకు సభను కొనసాగింపవలయునని సభ్యులు నిశ్చయించుకొనియున్నారు.

కార్యసంఘసభ్యులలో కానసభ బహిష్కరమునకు యమై భిన్నాభిప్రాయములు లేవు. కాని ఈ బహిష్కరణము కానసభలతోనే అంతమొందవలెనా లేక న్యాయసానులను పాఠశాలలకును అనువర్తించవలెననియు నూ ప్రశ్ని వీర్చుచున్నది. కాన్సిలు పక్షమువారు తమ ప్రతిపూర్ణాభిప్రాయములను ప్రకటించుటకై ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. నేటిదినము మధ్యాహ్నము అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశము కాగినది. యస్. సి. కేల్కార్డు, యస్. సత్యమూర్తి, బి. రాజు, ఆనీ గార్ల కాన్సిలుపక్షమువారి తరపున కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి తీర్మానముపై తమకు గల ఆక్షేపణలను ప్రకటించెదరు. వీరందరు కలిసి ఒక ప్రకటనము గావించిన పిమ్మట సభకు వదలిపోవలయునని కూడ ఉద్దేశించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

గౌ. పటేలుగారు అధ్యక్షపదవికి

రాజీనామా నిచ్చెదరా?

కానసభలను బహిష్కరించ వలయు నను తీర్మానము కాంగ్రెసునందు ఆమోదింపబడిన అధ్యక్షులకు పటేలుగారు తన అధ్యక్షపదవికి రాజీనామా ఇచ్చెనరా లేక తాను ఏపక్షమునకు చేరనివాడనని కానసభ సభాధ్యక్షులకు నుండెదరా? కాని పటేలుగారు కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరిన వాడనియు కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు బద్ధుడై అధ్యక్షపదవికి రాజీనామా ఇవ్వలసియుండు ననియు అధికసంఖ్యాకులు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

డాక్టరు అన్నాభి శ్రీమతి సోజిని నాయుడు గార్లు తమ అభిప్రాయములను మార్చుకొనిరియు గాంధీగారి తీర్మానమును సంపూర్ణముగ ఆమోదించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. (ప్రేమెస్ సెవలు)

పండిత మాళవ్యగారి ప్రాతిపదికలు

కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సమావేశము నేటిదినము ఉదయము 9 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. పండిత మాళవ్యగారు నేటిదినము ఉదయము లాహోరుకు వచ్చి సరాసరి కార్యసంఘ సమావేశమునకు వచ్చిరి. కానసభ బహిష్కరమునకు వీరు ప్రతిపూర్ణముగ నున్నారు. కానసభ బహిష్కరమును మహాత్ముడు పండిత నెహ్రూగార్లు కొరిగిన కానసభలతో పాటు న్యాయసానులను పాఠశాలలను బహిష్కరించవలయునని మరి కొందరు కోరవచ్చును. కాని అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము వారు న్యాయసానులను పాఠశాలలను బహిష్కరించ విధానమును అంగీకరించుట అసంభవమని తోచుచున్నది. యువకులలో కూడ పలువురు త్రివిధబహిష్కరమును ఆమోదించుట లేదు.

నేటిదినము సాయంకాలము 9 గంటలకు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము ప్రారంభమగును. కాంగ్రెసు పరిపాలనమునకు సంబంధించిన విషయములగురించి చర్చ జరిపిన పిమ్మట ఈ సంఘమువారి విషయనిర్ణయసంఘముగ నూ కాంగ్రెసునందు నిర్ణయపరిపి తీర్మానములపై చర్చ సలిపెను. (ఆ. ప్రెస్ సెవలు)

పండిత మాళవ్యగారి వైఖరి

ప్రతిపూర్ణమైన నాయకత్వమును వహించెదరా?

లజపతిరాయి వగలరు, డిసెంబరు 27:—స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునుగూడ మే కానసభ బహిష్కరమును గురించియు కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు నిర్ణయించుచున్నందున పండిత మాళవ్యగారు కాంగ్రెసు నాయకులలో వ్యుత్తము హిందూకు

సభను ప్రధానులు. భారతశాసనసభయందు జాతీయపక్షపు నాయకులగు యున్నారు. వీరు తమదీనితమనందంతయు కాంగ్రెసునిర్ణయములకు బద్ధులై ప్రవర్తించుచుండిరి. ఇప్పుడు జాతీయ పక్షముయొక్కయు, హిందూమహాసభయొక్కయు నాయకత్వమునకును కాంగ్రెసుసభ్యుల బాధ్యతలను సమన్వయము కుదుర్చుట అసాధ్యమగుచున్నది. 1920 సంవత్సరము నాగపూరు నందు జరిగిన చరిత్రయే ఇప్పుడు మరల ప్రదర్శింపబడుచున్నది. నాగపూరు కాంగ్రెసు సమయమున పండిత మాళవ్యగారు అస్పృశ్యులైయుండిరి. త్రివిధబహిష్కరణము ప్రారంభింపవలదని మాళవ్యగారు రప్పుడు గాంధీమహాత్మునకు తిరిగివార్త పంపిరి. నూడుసంవత్సరములకాలము అనహోయోధ్యమము ప్రబలియున్న సమయమున వీరు కాంగ్రెసురాజకీయములందు తొక్కయు కలగజేసికొనక తలపడుగనుండిరి. కాని స్వరాజ్యపక్షమే రప్పడి గాంధీగారి నాయకత్వమునకు అడ్డుకలిగినప్పుడు వీరు మరల రాజకీయ రంగమును ప్రవేశించిరి. ఈలోపుగ హిందూ మహాసభకు బలపరచిరి. రాజకీయ రంగము ప్రవేశించినపిమ్మట కాంగ్రెసు నాయకత్వమున కాశించలేదు. ప్రత్యేకముగ జాతీయ పక్షము నేర్పరచి దానిని జగ్రత్తుపంపిరి.

హిందూ మహాసభవారు పంజాబు హిందూ మహాసభ యందు మున్నటిదినమే వారు అభిప్రాయములను ప్రకటించియున్నారు. కాంగ్రెసువారి నిర్ణయము వీరిధముగనన్నను హిందూ మహాసభవారు తమను తోచిన విధమున రాజప్రతినిధి ప్రకటనను ఆకరించి తదను గణ్యముగ ప్రవర్తించెదరని హిందూ మహాసభ నాయకులు తెలిపియున్నారు. రాజప్రతినిధి ప్రకటన సదుద్దేశ్యముతో నిండియున్నదనియు ఈ సమయమున రాజశ్రుతి నిడి తోడ్పడు అనవరమనియు ఈ పక్షమువారి అభిప్రాయమై యున్నది. గాంధీమహాత్ముడు ఇతరులు నూచించిన విధమున రాజప్రతినిధి ప్రకటనను నిరాకరింపవలెనని ఈ పక్షమువారి అభిప్రాయమై యున్నది.

మహాత్ముడు ప్రకటించుచున్న అభిప్రాయములకు ప్రతిపూర్ణముగ నున్నవారిని చేరదీసి ఒకపక్షముగ నేర్పరచి అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమున పండిత మాళవ్యగారు ఆ ప్రతిపూర్ణమనుకు నాయకత్వమును వహించుదురేమో యని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. పండిత మాళవ్యగారు ఉభయపక్షముల బలాబలములను గమనించుచున్నారు. కాంగ్రెసుమహాసభయందు ఈ ప్రతిపూర్ణ పక్షమువారి ప్రయత్నములు విఫలమై స్వాతంత్ర్య ప్రకటన కానసభ బహిష్కరము ఆమోదింపబడును. పండిత మాళవ్యగారికిని వారివలెనే అభిప్రాయపడువానికిని కాంగ్రెసునందు స్థానముండదు. వీరు ప్రత్యేకసంఘము నేర్పరచుకొని కాంగ్రెసును ఆక్రమించుకొన ప్రయత్నించువచ్చును. కానసభ్యులగున్న కాంగ్రెసు వారు గాంధీమహాత్ముని ఎదరించుటకు దైర్యము లేనివారైయున్నారు. ఇంతకుముందు సి.ఆర్.దాసు, పండిత నెహ్రూగార్లు మహాత్ముని ఎదిరించి విజయము గాంచగలిగిరి. నేడు కాన్సిలు పక్షమువారు జయించవలయుననిన పేరుగల నాయకుడెవరైనను ఇందులకు పూనకొనవలెను. ఇట్టిపరిస్థితులలో పండిత మాళవ్యగారు ఈ ప్రతిపూర్ణపక్షమునకు నాయకత్వము వహించిన లాభముందు నని కాన్సిలుపక్షమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని కొందరు వేరువిధముగ అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాంగ్రెసు వారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించి కాన్సిలు పక్షమువారికి కాంగ్రెసునందు స్థానము లేదనియు భావి కాంగ్రెసు విస్తరమును కిరపానాంబులనుగనియుండుననియు భేషికో కాంగ్రెసు సభ్యులను విలువకొనవలసియుండు ననియు వీరు నూచించుచున్నారు.

ఇప్పుడు వీరు ప్రత్యేకసంఘము ఏర్పగుమకొని జని చేయు లసియుండును. అప్పుడు కాంగ్రెసుచే విలువ సమావేశమునకు వెళ్లుండుకూడ ఇట్టివారికి వీలుండును. (ఆ. ప్రెస్ సెవలు)

కార్యసంఘమువారు ఎట్టి మార్పులేక మహాత్ముని తీర్మానమును ఆమోదించుట

లజపతిరాయి వగలరు, డిసెంబరు 27:—స్వాతంత్ర్య ప్రకటనము, శాసనసభ బహిష్కరమును నూచించుచు మహాత్ముడు తయారుచేసిన తీర్మానమును కార్యసంఘమువారు ఎట్టి ఘోష్యులే ఆమోదించిరి. స్వాతంత్ర్యమును, మహాత్ములను బహిష్కరించు విషయమై చర్చను అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి వదలుటకు తీర్మానించబడెను. (ఆ. ప్రెస్ సెవలు)

పంజాబు హిందూనభ

తీర్మానములు

సరిహద్దురాష్ట్రపు ఉద్యోగములందు,
రాండుటేబిలు నభయందు ప్రాతినిధ్యము కోరుట.

(అ. ప్రె. స్పెషలు)

లాహోరు, డిసెం. 26:—పంజాబు, సరిహద్దు రాష్ట్రముల హిందూనభ నేడు జరిగినపుడు చాల ముఖ్యమైన తీర్మానములు గావించబడినవి. లబ్ధపతిరాయిగారి మరణమునకు నేపాలు ప్రధానిమరణమునకు విచారము దెబ్బనుగు ప్రాంతానికి పై బాంధవ్యమును నిశ్చయించుచు, తీర్మానించిరి.

పైను కమిషను నివేదిక, బాంధవ్య కమిషను నివేదిక, రాష్ట్రీయ ఉప సంగమముల నివేదికలు మున్నగువానిని పరిశీలించి హిందూనభల హక్కులను కాపాడుచు నిర్ణయము చేయుటకు ఉపసంగమము ఏర్పాటు చేయుటను ప్రతి పుకమునందు హిందూనభాసంగమము స్థాపించునగు తీర్మానించిరి. సరిహద్దురాష్ట్రములలో నివిలు ఉద్యోగములందు పోలిక విద్యాసంస్థలందును హిందూనభలకు తన ప్రాతినిధ్యమునకునెని ప్రభుత్వమునానికి కోరు

చు దాతరాయ భాగవతరూపా రొక తీర్మానము ప్రతిపాదించగ ఏకగ్రీవముగా వామోదించబడెను. రాండుటేబిలు నభయందు పంజాబు సరిహద్దురాష్ట్రముల హిందూనభలకు ప్రాతినిధ్యము ఉండవలెనని కోరుచు వేరొక తీర్మానము గావించబడెను. గవనాధి కులు కర్మాగారాధికారులును అప్పీల్లెట్ తొలగించి ఆంధ్ర నభయందు తోడ్పడవలెనని కోరుచును వారి ఉద్యోగముల నియంత్రణని కోరుచును తీర్మానించిరి. ఉద్యోగములను స్వేచ్ఛును చేర్చుకొనునపుడు జాతిపరముల పాటించును ఎవరావరము, హిందీ గవనాధిపతీనాగరి భాషలను ప్రభుత్వభాషగా నెంచవలెనని కోరుచును, లాహోరులోను మహమ్మదీయము ఇకపై క్షుద్ర తీర్మానించును ననినానించినందున నిరసము దెబ్బనును తీర్మానించిరి.

తీర్మానముగాను నభయ మునించుచు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును తీసివేయునట్టి పంజాబు హిందూనభల ఆభిప్రాయమును కొని గూడిరి. రాష్ట్ర ప్రాతినిధ్యము గుర్తునొక అల్పము ఆర్థిక సామర్థ్య హిందూనభలకు సంరక్షణమునకునెని, పంజాబు హిందూనభలు నెహ్రూనివేదిక ప్రంకర్తలన్న నెహ్రూ జాతీయ భిక్షానము గలరాధరి నుడివిరి. (పార్లమెంటు నభయము).

మోహిని తైలము

5 శుని నూతనము సీసా 1-8-0.

పురుషులు వాడుటకు ఉద్యోగమైనది.

అమ్మతాంజనం దీప్ 7, తంబులెట్టిపిడి, మదరాసు

లాహోరు అరెస్టులు

వేజన్టీలు అగడనంనున

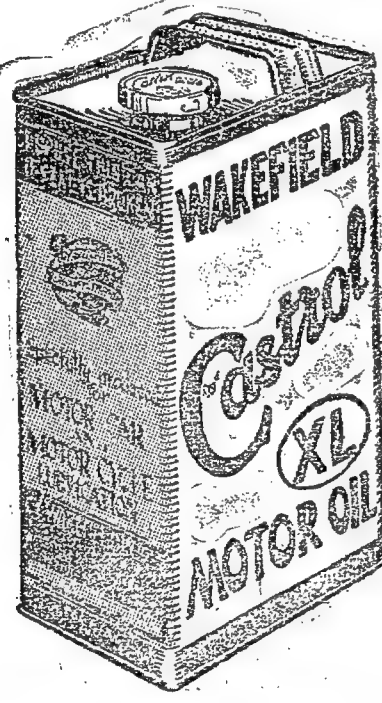
జామీను వికడల వీలులేకుండెను

లాహోరు డిసెం. 27:—సోమవారంనాడు అరెస్టుచేయబడిన ఎనమంతుకును వేజన్టీలుగా రగపడనందున జామీనుపెనుచుచేయబడుటకు వీలులేకుండెను. వీరిపై 107 సెక్షను (కాంతి నెలకొల్పు బాధ్యత గోరకట్టిది) ప్రయోగించబడెను. (అ. ప్రెస్.)

తేలు మందు

సీసా 1 కి మెరు. 0-8-0 పి. వి. నహా 0-13-0.

తేలుకాటులను అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటులను విషము నెత్తురులో ప్రవేశపెడు. బాధ నరములవెంట పెద్దపరముదగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును బండపొరునటుల చేసిన, బాధ తగ్గును. కుట్టినచోట కొంచెము మందు పోసిన, బాధ మాయ మగును. ఈయందు తమకర్ష గలిగియున్న తామ బాధపడక, ఇతరులకు గూడ నిచ్చి బాధను పోగొట్టి తామ పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. అమ్మతాంజనం దీప్ 7, తంబులెట్టిపిడి, మదరాసు.

కాస్ట్రోల్ మెకమును కూడబెట్టును

మరియు ఇంజిను దీర్ఘకాలము

—మన్నుటకు తోడ్పడును—

కాస్ట్రోలును కొనుగట్టి మోటారిస్టులు బుద్ధిమంతులు. తమ ఇంజిను ఆనవసరముగా ఆకుగకుండునట్లు చూచుచున్నారు. కనుకనే మధ్యమత్తు, వగైరాలకు ఎక్కువ మొత్తములను చెల్లింప నవసరములేదు.

ఇవిగాక కాస్ట్రోలు సువయోగించిన గాలనుకు ఎక్కువ మైళ్ల దూరము గూడ ప్రయాణ మొనర్పవచ్చును. పెట్రోలు భర్చుకూడ తక్కువగును. ఆతనికారు త్వరలో చేడిపోదు.

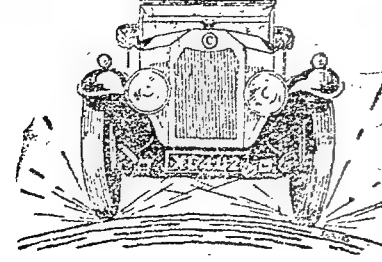

వేక్ ఫీల్డు కాస్ట్రోల్ మోటారు ఆయిల్

ధర మామూలు మోటారు చమురు ధరకంటెను హెచ్చుగా లేదు. ధారతదేశముం దంతటను వర్తకులందరివద్ద దొరకును. కాస్ట్రోల్ మోటారు చమురునే కొని ఇంజిను అటుగకుండను, డబ్బు కూడదల యగునట్లును చూడుదు.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డు అండు కో., లిమిటెడ్

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, రంపూరు, పగైరా స్థలములందు గలదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ హిందూస్థానీ సేవాదళము
గుంటూరుజిల్లా శాఖ

జాతీయ పతాకోత్సవము

హిందూ దేశములోని ప్రతి గ్రామములోను జాతీయపతాకోత్సవములు జరుపవలయునని కలకత్తాలో ఆంధ్రభారతీయ హిందూస్థానీ సేవాదళ మహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారని, ఇయ్యది జనరల్ కెక్రటరీ డా॥ హర్షి కార్తగారు ప్రతిజ్ఞా వారికి తెలియపరచుచున్నారని, ఇప్పుడెప్పుడు పతాకోత్సవములు జరుపబడుచున్నవి. కాని ఇంకను ఎక్కువగా పతాకోత్సవములు జరుపవలయును. పతాకోత్సవము జరుపుటయనగా దేశమును, దేశమాతను గౌరవించుటయే యున్నది. దేశమాత, భారతమాత. అట్టిమాతను పూజించుట, గౌరవించుట దేశదాస్య బంధనముల నూడదీయుటే. అనేకమతస్థుల వాసనలపైన పని త్రేణుమి భారతదేశము. భారతదేశమునకు పతాకము త్రివర్ణ శోభితమై రాటముతో విరాజిల్లుచున్నది. తెలుపు హిందూ మహమ్మదీయతర మతములను, ఆకుపచ్చ మహమ్మదీయులను, ఎరుపు హిందువులను, నూచించుచున్నది. హిందూ మహమ్మదీయతరమతముల వారి దగు తెలుపురంగు అగ్రస్థానము నలంకరించుట మహమ్మదీయచిహ్నము. ద్వితీయ స్థానము హిందూమతచిహ్నము. కట్టకడపటి స్థాన మలంకరించుట బలహీనులకు బలీయులు అండగా నుండుట అను భావమును సూచించుచుండుట చూడ భారతదేశము ఎంతటి విశాల హృదయమును కలిగియున్నదో తెలుపుచున్నది. అందుపై రాటము దేశప్రజలెల్లరికికూడ గుడ్డ నిచ్చునట్టిది ఈరాటము. సర్వా భారభూతమైనది రాటము. అట్టిరాటము ఈత్రివర్ణములపతాకము మీద విరాజిల్లుచున్నది. శ్రీ కృష్ణుని చక్రమెటులో రాటము భారతమాత నటులకాయుచున్నది. ఇన్ని విధముల శోభానుమానముగా ప్రకాశించుచున్న జాతీయపతాకమును గౌరవించుట పూజించుట మనభారతమాతకు సేవచేయుటే అయియున్నది. కావున సోదరసోదరులారా; ఎల్లరు ఎల్లెడల పతాకోత్సవములు జరుపుడు. ప్రతి గ్రామమున జాతీయ పతాకము ప్రకాశించు చుండవలయును. అప్పుడే మనదేశబంధనములు వీడిపోవును. ప్రతినెల ఆఖరు ఆదివారము ఉదయం 8 గంటలకు జరుపవలయును ఈ దినంబరునెలలో ఆదివారము 29 వ తేదీన ఎచ్చినది. ఎల్లరు పతాకమును నెలకొల్పుడు. పుష్పములతో పూజింపుడు. జాతీయకీర్తనలు పాడుడు. నమస్కారము చేయుడు. ఇటుల ఎల్లరుచేసి చారు వాగుచేసిన పనిని ఆంధ్రయు మాకు తెలుపుడు. నాకువాగుచేసిన పనినంతయు విశేషముగా ఒకరిపొద్దు నాకుపంపిన వైచారికి తెలియపరచెదను. పతాకము క్రిందనే కాంగ్రెసువారిపని, విదేశవస్తు బహిష్కరణ, ఖిద్దరు వ్యాపనగురించి ముండునెలలో ఏమి నేయవలయునో నిర్ణయించుకొని అటులచేయుడు. హిందూస్థానీ సేవాదళమునకు సభ్యులను జేర్చుడు. 29 వ తేదీ కాంగ్రెసు ఆదర్శమునక, సంవత్సరము నకు మార్పుననుని గమనింపుడు.

సూ. సురజీవరాయణం,
కార్యదర్శి.

శుక్లనామ సం॥ మార్గశిరమాస బ॥ ౧౨ శుక్రవారము

కామామృతము 94-2

ఈయామృతము రాత్రిపులు ఒక్కమాత్రపుమ్మ కొనిన ఎంత నిస్సారమైన శుక్లమైనను చెంటనే సంసారశాఖము నీయగలదు. 5 దినములలో మూత్రములో గలసిగాని, ముందుచెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్లమును దృఢముగా నిలిపివేయును. మధ్యనపుంపకులు, నరములబలము తగ్గినవారు తోచుచునే పైకి పూతగానూడ మవయోగించిన మిక్కిలికీ క్షిప్రములకాగలరు. మియు తరములు రసాద్యముగా భద్రము చేయుటకును. యోగ్యతాపత్రికములు అనంతములుగా గలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అడ్రసు:— అమృతాశ్రమము నెం 1, ఏలూరు ప. గోదావరిజిల్లా.

దంతచూర్ణము

డబ్బి 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోములనలన చిగుర్లుగట్టి పడును. ఎగుళ్లనుండి రక్తముకాటుండును. నోటుదగ్గరను లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములనలె తెల్లగా నుండును.

అమృతాంజనండిపో బొంబాయి-మదరాసు

1930 అమృతాంజనముడిపోవారి 1930

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన

సుందరి, శ్రీ సీతారాములు, మహాత్మాగాంధీ

త్రినర్ణచిత్రపటములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0

వ్యాకింగు పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

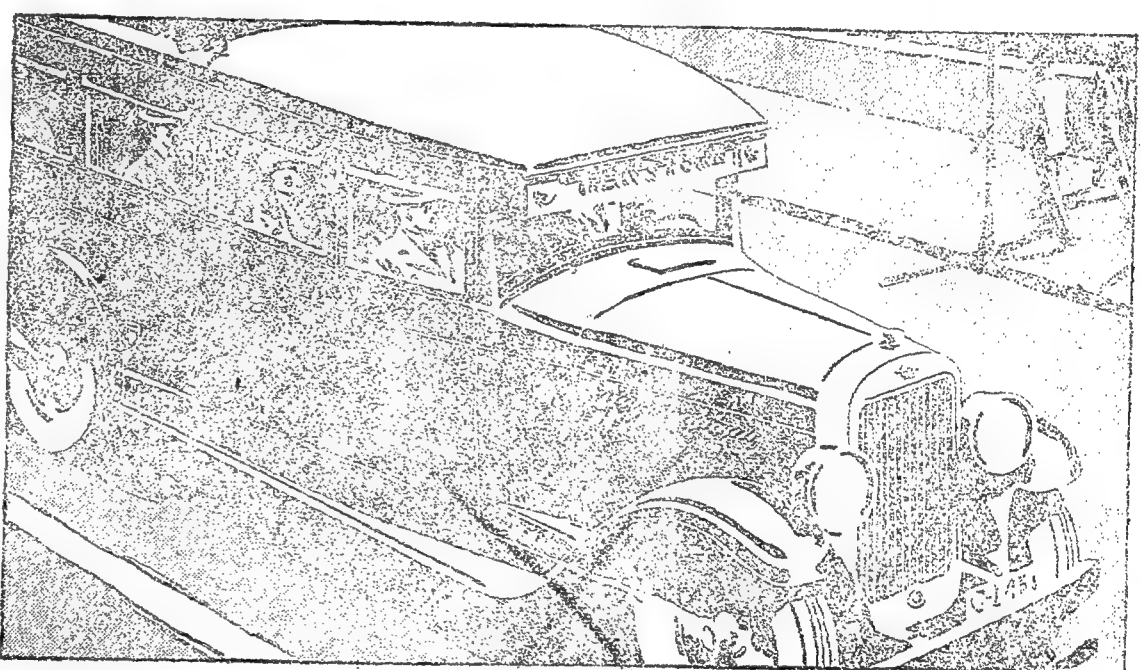
వరా:—50 క్యాలెండర్లు అంతకుపై ఆర్డర్లకు సగముసొమ్ము అడ్వాన్సుగా పంపుచు చక్కరైల్వేస్టేషన్లకా తెలుపవలెను.

8 క్యాలెండర్లు అంతకు పైకి మాత్రమే వి. పి. పి మూలముగా పంపబడును.

బొంబాయి — అమృతాంజనముడిపో — మదరాసు.

REO

బస్సు చాసిస్

ద్వీర్ణకాలమువరకు నెమ్మదిగ, తక్కువధరకు పనిచేయును

రియో బస్సు చాసిస్లు యింత స్పష్టమకాలము, నెమ్మదిగ, తక్కువ ఖరీదులలో పనిచేయగల్గుటకు కారణము చేయుచు అయిపోయిన వెంటనే స్వయముగ నమ్ముచు మరల వచ్చుచుండుట వలననే!

దీనియందును మైయర్సు మేగజైన్ క్రియిల్సు స్ప్రింగ్ లంకెలమీదికి తగ్గుమైనంత నూనెను మాత్రమే తీసుకొనుచుండును.

ఆన్నింటియందున్నది దీనియందు కూడ నూనెను నిలువయుంచు భాగమునకు మధ్యయందు ఒక యుంగరమాదిరి మూతయుండును. కాని దీని మధ్య

భాగమునందుండి తిరుగుచుండుభాగము తనంతట తానే నూనె అయిపోయిన వెంటనే యిచ్చుట యమర్చబడియుండు సూదులుద్వారా మిగత వై భాగములకు పంపుచుండును.

రియో స్పీడ్ వాగన్ చాసిస్ 14 చక్రముల మధ్య కొలతగలిగి విభజనపులు మోయగల కక్షిగలవై యున్నవి. మేము రియో చాసిస్సులు అమ్ముటకు నియోగింపబడియుండుటచే మీకు నచ్చినదానిని యేర్పరచి యివ్వగలము. వీలైనంత తక్కువధరలలో చక్కని బస్సు బాడీని తయారుచేసి యివ్వగలము.

{ ఆర్. ఇ. ఓ. అశునని రాన్ సమ్ ఇ. ఓల్డ్స్ అను నాతనిచేయబడిన }
సంక్షిప్తాక్షరములు. ఆతడే రియోకంపెనీ సొపకును. ప్రస్తుతము
డైరెక్టర్లబోర్డున కధ్యక్షుడుగా పనిచేయుచున్నాడు.

మద్రాసు వేర్ హౌస్, మౌంటురోడ్డు, మద్రాసు.

1913 నవంబరు 1 వ తేదీనుండి నిర్మింపబడిన రియో కమ్మర్షియల్ ట్రక్కులలో 100 కి 51 వంతన ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్నవి.

31 వ ఆఖరి భారత బ్రహ్మ సమాజికుల మహాసభ

కామానంద ఛటర్జీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

బ్రాహ్మణ, డిసెంబరు 26:—ఈ దినమున నిడుట సమా

జేతమైన 31 వ ఆఖరి భారత బ్రహ్మసమాజికుల సభకు అధ్యక్షత వహించుచు, "మాడర్క్ రెవ్యూ" పత్రికా సంపాదకులగు కామానంద ఛటర్జీగారు, బ్రహ్మ సమాజ సిద్ధాంతముల వ్యాప్తిని గురించియు, వారి ఆస్తికి సిద్ధాంతముల గురించియు విపులముగ ప్రసంగించిరి. తత్సందర్భమున వారు, తనను అధ్యక్షపదవికి ఎమ్మె కొనినందులకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు కామానందగారిని టచే సత్కర్మము ఎచ్చట గానించినను, దానిని భక్తిపూర్వముగ సంగీకరించి గౌరవింపవలె నని నుడివెరి. ఆయినను, ఎట్టి మత గ్రంథమైనను సత్య, పరిపూర్ణమైనదిగాని, లోపరహితమైన దని గాని పరిగణింప వీలులేదు. అందుచే భగవంతుని మీ రెందుకు వచ్చెదరు. గుణముల నెందుకాలోపించెదరు. అని ఎవరైన ప్రశ్నించినపుడు "ఫలాని మహాప్రవక్తయో వేదగ్రంథమా" చెప్పియుండుటచే నమ్ముచుంటి మను సమాధానము తరుచు సంకల్ప పి పరు పజాలవు. అంత మాత్రమున, మహాపురుషులనలనను, వేదగ్రంథముల నలనను మానవజాతికి గలిగిన మేలును చులకనచేసి మాటలాడుటగాదు. మతవిషయములయందు అత్యధిక ప్రమాణము. అందుచే భగవంతుని విశ్వసించుటకు తెలుపబడు కారణములు అంతరాత్మ సమ్మతములుగ నుండవలెను.

ఆధునిక పరిశోధనలు-మతవిశ్వాసములు

ఆధునిక పరిశోధనలను శాస్త్రీయములుగ నిరూపింపబడిన నమ్మకములకును మత నమ్మకములకును పోల్చి ప్రసంగించుచు కేవల మతనమ్మకముల చులకన చేయుటను మన ముద్దేశము జూచుచున్నాము. ఆధునిక శాస్త్రపరిశోధన లన్నియు పరిపూర్ణము లైనవనియు తద్వారా సిద్ధాంతీకరింపబడిన విషయముల సంకేయింప వీలులేదనియు సామాన్యముగ నభిప్రాయపడుచుండుదు. అది కేవలము సారబాటు. ఆధునిక శాస్త్రపరిశోధనయొక్క మూలసిద్ధాంతములే ఆపుడవుడు మార్పుచెందుచుండుట ప్రతివారికిని తెలిసిన విషయము. అందును కేవలము పరస్పర విరుద్ధము లగు సిద్ధాంతములుగూడ పెక్కులు గలవు.

ఆధునిక ప్రకృతిశాస్త్రము, కాలముతో పాటు అభివృద్ధి నందుచు పరిపూర్ణ వికాసదాయక మగు పరిణామియగుచున్నదనియు, మతములు అభివృద్ధి నందుట లేదనియు చెప్ప వీలులేదు. ప్రపంచచారిత్రమదిగా నింతవరకును ప్రతిజాతీయందును, అనేక సంస్కృత్యములూ, మతసిద్ధాంతములను, కాలానుగుణ్యముగ మార్పుచుండుట చరిత్ర ప్రసంగము. ప్రతి మతమునందును, దేశకాల విపర్యయములచే, సంఘాతిప్రములయిన ఆచార వ్యవహారములు, అభ్యుక్తిమై అభివృద్ధి కరమగు నాచార వ్యవహారము లవలంబింపబడుచున్నవి. విజ్ఞానవికాసము ననుసరించి, ప్రాచీన సిద్ధాంతములకు నూతన వ్యాఖ్యలు జనించుచున్నవి.

ఆధునిక ప్రకృతిశాస్త్రము, మూఢ విశ్వాసముల కొన్నిటి తొలగించి, మానవసముదాయముయొక్క భౌతిక జీవితము నెక్కుడు సౌఖ్యప్రద మొనర్చెనను కారణముచే నది ఎక్కువ విశ్వసించబడుచు గౌరవింపబడుచున్నదని ప్రకృతిశాస్త్రాభిమానులు బలకవచ్చును. కాని ఈ విషయములందు మతము గూడ ఇంతకంటె చాలాభిధిమగు సుపకారములనే గావించెను. ప్రతిసంఘమునందును, దైనిక సాంఘిక ఆచారము లన్నియు నియమించు మత సిద్ధాంతములపైననే ఏర్పరు పబడెను. కుటుంబ, సాంఘిక జీవితములందు గన్పడుచున్న పవిత్రమగు సహచారము లన్నిటికిని మతవిశ్వాసములే కారణము. మానవ జీవితము నిది ఎంతయో అనందమయ మొనర్చెను. మతము, మానవులందు గల నైతిక, ఆధ్యాత్మిక శక్తుల ప్రబోధించి, అత్యంత పవిత్ర జీవులుగ నొనర్చెను. ఈ రోజులలో వినిపించుచున్న సాంఘికవాదము గూడ మత విజ్ఞానమునకు క్రొత్తగాదు. ఎన్నెన్నల యందును సన్యాసాశ్రమవాసులయందును అట్టి ఆచారములు, చిరకాలముగా గన్పించుచున్నది. గత మారు వర్షములయందును, ప్రకృతిశాస్త్ర పరిశోధనల సాధించిన అద్భుత విషయములచే ఆకర్షణ జనిత జడత్వమునకు లోనై, అట్టి పరిశోధనలను సాధ్య మొనర్చిన, తత్పూర్వ విజ్ఞానాధిక్యమును మరచిపోరాదు.

ప్రపంచమున మతము అసహిష్ణుతకును రక్తప్రవాహములకును కారణమయ్యెనని కొందరా డైసింపవచ్చును. కాని అట్టి దుష్కార్యములకు మతము కారణము కాదనియు మత సిద్ధాంతముల పరిగ

గమనింపక పోవుటయే కారణమనియు గుర్తింపవలసియున్నది.

ప్రకృతిశాస్త్రము-మూఢ విశ్వాసము

ప్రకృతిశాస్త్రమునకు గూడ మూఢ విశ్వాసములు గలవు. ఆధునిక రంగరంగములయందు శ్మశ్రు నేనావాహినుల సమూలముగ రూపదంచుటకు తయారచేయబడుచున్న విషయములు విషక్తిములు సజ్జెనై నులు టూరెడోలు బాంబులువేయు ఆకాశయానములు మొదలగు వివాహకరమగు యంత్రప్రపంచము ప్రకృతిశాస్త్ర దుర్వినియోగమును ఆ శాస్త్రమునలన మానవ జాతికి సంభవించిన నైతిక భౌతిక పతనమును ప్రత్యక్షమొనర్చుచున్నది. ప్రకృతిశాస్త్రపరిశోధనల దుర్వినియోగము లింతలో ముగియలేదు. అధిక వ్యవహారములయందు గూడ నీ పరిశోధనలు ప్రవేశించి మానవ జాతికి చాల అరిష్టమును గలిగించుచున్నవి. ప్రకృతిశాస్త్రసహాయముచే పెద్ద పెద్ద పారిశ్రామిక సంస్థలు బయలుదేరి గృహపరిశ్రమలను తుడిచివేయుచు కొట్లకొలది ప్రజలను నిరాధారుల నొనర్చుచున్నది. ఇందువలన వేర్వేరుజాతులలో వ్యాపించుచున్న పరస్పర ద్వేషము క్రోధము పోటీలును చెప్ప తరముగాదు. కనుక మానవజాతియొక్క సౌఖ్యమునకు మతము అడ్డుతెగి ననియు ప్రకృతి శాస్త్రము సౌఖ్యదాయకమయ్యె ననియు చెప్పవీలులేదు.

సన్యాసము గార్హస్థ్యము

కామ రామ నందలి నీటి బిందువు చందమున ప్రపంచమున సంసార లంఘములుగాక బ్రహ్మచర్య దీక్షబూని సంపూర్ణముగ యోగసాధనమునకును ఆధ్యాత్మిక చింతనమునకును మత ప్రచారమునకును మానవసేవకును తమ జీవితముల ధారాతోసి కప్పి చేయుచుండు పురుషుల ఉత్కృష్టతయమును నేను పూర్తిగ సంగీకరించెదను. ఇవన్నియు నా పరమాత్ముని ఆరాధనకు మార్గములు. ఇప్పుడు గార్హస్థ్యమును గురించి నేనిందుక ప్రసంగించిన యెడల నిజమగు సన్యాసాశ్రమము యెడల నాకు భక్తి గౌరవములు లోపము కారణమని తలంపరాదు. అత్యంత ప్రాచీనములగు మతములయందు పురుషులు విశాలమగు రెండు తరగతులుగ విభజింపబడిరి. సన్యాసులు గృహస్థులు. అందు మొదటివారెక్కుడుగ పరిగణింపబడుచుండెడివారు. కాని ఇట్టి వ్యత్యాసనిర్ణయము సాంఘిక నైతికాభ్యున్నతికి శ్రేయస్కరముగ గన్పింపదు. ఇట్టి భావమువలన వివాహమును దాంపత్య జీవితమును అపవిత్రముగ పరిగణింపబడుచుండెను. అది కేవలము పారబాటు. సన్యాసిగనుండి భగవంతుని వేదించుటకంటె గృహస్థుడుగనుండి నేదించుట ఎక్కువ కష్టసాధ్యము. నిజమగు గృహస్థుడు భగవత్ జ్ఞానమేగాక ఆచరణగూడ అవునరము. అందుచే గీతలందు వివరింపబడిన యమనియమ సహచార సంపన్నుడగు పరియగు గార్హస్థ్య జీవి సన్యాసికంటెను అధికుడని చెప్పవచ్చును. బ్రహ్మ సమాజ సిద్ధాంతములు సన్యాసమును నిషేధింపదు. ఆగౌరవింపదు. కాని గార్హస్థ్యముకంటెనుకూడ ఉత్తమమైనదని మాత్రము చెప్పదు.

బ్రహ్మసమాజము-వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము

మనమందరమును ఎక్కువగ ఏకాభిప్రాయముగ నున్నది మతవిషయమున అందుచే మన బ్రహ్మసమాజము నిజమగు మత సంస్థ. మతపీఠము హోదాలో నీ సమాజము కొంత సాంఘిక సేవ యొనర్చుచున్నది. రాజకీయములయందును మరికొన్ని ఇతర విషయములయందును మన ఎవరి యభిప్రాయానుసారము వారు ప్రవర్తించెదరు. బ్రహ్మసమాజ సిద్ధాంతములకు వ్యతిరేకమని ఆ డైసింపబడకుండ బ్రహ్మసమాజికులు వేర్వేరు రాజకీయ సాంఘిక సంస్థలయందు సభ్యులుగ నుండవచ్చును. కాని, రాజకీయములందు, బ్రహ్మ సమాజము, స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు బాసటయై నిలిచి నిరంకుశాధికారమును ఎదుర్చుకుండ నుండజాలరు. అందుచేతనే, రామమోహనుడాదిగా నింతవరకును అనేకమంది బ్రహ్మ సమాజ ప్రముఖులు, రాజకీయ రంగములందును జాతీయోద్యమములయందును నాయకత్వము వహించి పేరుగాంచిరి. పోటకజన సమస్యలు, కార్మికోద్యమములు బ్రహ్మాండముగ వ్యాపించి విజృంభించుచున్నవి. రైతుల కష్టముల తొలగించుటకు గూడ ఉద్యమములు బయలుదేరుచున్నవి. సాధ్యమయినంత, పరకు నీ పోరాటములు ప్రజ్వల్లింపకుండ, నీ సమస్యల పరిష్కరించుటకు బ్రహ్మసమాజికులు ప్రయత్నింపవలెను.

చటర్జీగారు ఇంకను ప్రసంగించుచు బ్రహ్మ సమాజ వింత పరకును సాధించిన కార్యముల సింహావలోకన మొనర్చిరి.

సమాజిక ప్రార్థన

"సమాజిక ప్రార్థనలు, భారతీయ సాంప్రదాయములకు దూరమనియు, హిందూత్వన, బౌద్ధమతములయందలి ఎన్నడు

ను గన్పించలేదనియు కొందరు నుడువుచుండురు. ప్రాచీన భారత సాంప్రదాయముల గురించి నా కెక్కువ తెలియదు. ఆయినను నాకు తెలిసినంతవరకు ఋగ్వేదము మంత్రములయందును, "బుద్ధసంగము"ల యందును, తాంత్రిక "వక్రము"ల యందును, వేర్వేరు విధములగు సామాజిక ప్రార్థనలున్నట్లే నాకు దోచుచున్నది. ఆ విషయమెటులున్నను ఇటీవలి కాలములో సమాజిక ప్రార్థనమును ఈ దేశమున ప్రవేశ పెట్టినది బ్రహ్మసమాజము. ఇట్టి నల హిందూసభవారుగూడ నిట్టి సమాజిక ప్రార్థనలను ప్రవేశ పెట్టుటకు తీర్మానించియున్నారు. కాని నిజమగు సామాజిక ప్రార్థన, కులనిర్ణయములను, బ్రాహ్మణాధిక్యతను, విగ్రహారాధనను పూర్తిగ తొలగించినపుడే సాధ్యమగును.

చటర్జీగారు సన్యాసమును ముగించుటకు పూర్వము బ్రహ్మ సమాజమువారి ప్రచారమును సాగించుటకుగాను ధనము చాల అవునరమనియు, అందుకు ప్రతివారును క్షత్రివంశనలేక ధనసహాయ మొనర్చి ప్రోత్సహింపవలెననియు నుడివెరి.

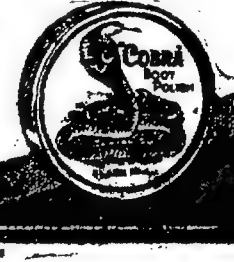
అధ్యక్షుడు బ్రహ్మసమాజమును ముగించుచు, ప్రతివారును పరమతముయెడల సహన భావమును గన్పరు పవలెనని ప్రబోధించుచు అధ్యము ఆశీర్వాద కాలమునుండియైనను అన్యమత సహనము, భారత దేశీయుల ప్రత్యేక లక్షణముగ జగత్ప్రసిద్ధి వహించెనని నుడివెరి. ఇతర దేశములయందుగూడ, ఆధునిక నాగరిక విజ్ఞానము, పరమతసాంసాపక్షులను తొలగించెను. కాని ఇంకను చాల అసహనము గలదు. ప్రపంచమున గల మతములన్నియు భారత దేశమున గలవు. అందుచే నీ దేశమున పరమత సహనము మరింత యవునరము. ఒక్కసహన భావము చాలదు. అన్యోన్యభావముగూడ అలపరచుకొనవలెను. ఇందు కొరకుగాను, అన్యమతములను, వారిచే పవిత్రముగ పరిగణింపబడువానిని, దూషించు స్వభావమును తొలగించుకొనుట ముఖ్యమవునరము. అన్యమతములు, సోదరమతములుగ పరిగణించెవలెనుగాని, కేత్రపులుగ పరిగణింపరాదు."

Cobra gives a brighter polish that lasts longer too!

రెండుపనులకై కోబ్రాబూట్ పాలిష్ తయారు కాబడినది. ధీర కాలమువరకు పాదరక్షలకు మంచి కాంతి నిచ్చును, చర్మమును

COBRA BOOT POLISHES Save you money

Made in Black, Brown, White, etc. Agents: విల్సన్ అండ్ కో మద్రాసు.

కోబ్రా గుంతును, కోబ్రాతో రుద్దిన పాదరక్షలు ధీర కాలమువరకు మున్నును.

ఆంధ్ర దిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగునారికి	చెన్న పట్టణమునారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 1 0
ఆరుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మూడుమాసములకు	6 4 0	4 0 0
మాసమునకు	2 2 0	12 0

వార పత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రిక వంపత్సరమునకు తక్కువ చందాకు వంపబడెడు.

అంధుడు తిను అభిషేకము. 7 తలలు పట్టివీధి, మృదావము.

విశాఖపట్టణము జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

ఈ నెలలో విశాఖపట్టణములో సమావేశపడువలసిన కాంగ్రెసు ప్రచారకుల సభ అనివార్యములగు కారణములచే జరుపుటకు ఏర్పాదకపోయినది. రాజోవునెలలో జరుగును. ఎప్పుడు జరుగునదియు బాహాను కాంగ్రెసు జరిగినప్పటికిని నిశ్చయించి తెలుపబడును. ౧౯౩౦ సంవత్సరము ప్రారంభము నుండియును కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరియు, చేర్చించియు చేశాభిమానులు ఐదు దశైక్యని క్రియారూపమున కనబరతురు గాక!

మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి,
ఉపాధ్యక్షుడు.

ఆంధ్రశోధకులకు బ్రాథన

నేను విజయనగరమునందుండ నారంభించిన 1919 సంవత్సరము మొదలుగా నేటికి బదిసంవత్సరములమధ్య కళింగ దేశచరిత్రమును గ్రాయనలె నని ఆసక్తియు చిక్కినపుడెల్ల పరిశోధించి జ్ఞాపికలు సమకూర్చుకొనుచుంటిని. అనివార్యములయిన దైవిక రాజకములన్ని నాతలంపు ఇంతదాక బైటకు దేశాలనై తిని. ఈ పదిసంవత్సరముల నడుమ ఆసక్తిగల గ్రాంతి నున్న జైనసంస్కారాచరిత్రమును మాత్రము పదిమాసములు శోధించి 1928 లో 'కారదావిహారము' పేరిట ఆంధ్రదేశము జలస్థితికారము మున్నగు ప్రాచీనపత్రములు గల్గియుండిన జైనవిశ్వవిద్యాలయముగా నుండినట్లు సముద్ర గుప్తుని కాలము వలెను సుస్థితిలో నుండినట్లు ప్రకటించితిని. ఇప్పుడు మాత్రము నున్న సందాత్రము సనంద విక్రమ రాజ్యములో ప్రాచీన భాష ప్రచారమున దుండిన నాటి చారిత్రమును ప్రాయమును బరికర చేర్చుటచేయుచున్నాను. ఇందుతో బాటు సింహాచలక్షేత్రము, రామతీర్థములు మాడ శోధించి మొదలుక్షేత్ర చారిత్రములు ప్రకటించి తరువాత కళింగ మగధముల చరిత్ర జైటికి దెచ్చుట నాయశయము. కళింగ-మగధ మాళవ-క్షత్రియశాసన-విదర్భ రాజ్యచరిత్రముల ద్వారమున ప్రాచీనాంధ్రుల చరిత్ర మతంత్ర స్పష్టపడుట నా ప్రయత్నములో బరమావిధి. కావున సహృదయు లగు సహాచరులెల్లరు నాకు దెలియని అనేకాంశములను దెలిపి తోడ్పడ గలరని వేడుచున్నాను.

జగన్నాథశర్మ,
సింహాచలం, వాల్తేరుపాడు.

గుంటూరుమండల చర్యానంధము

సంక్రాంతి ఖిద్దరుపక్షయ సంఘాకరము

1. శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు మిశ్రులు 2, 3 తేదీలు విశ్రాంతి 4-6 తేదీ ముప్పాళ్ళ 5, 6, 7 తేదీలు నరసారావుపేట 8-9 తేదీ గురజాల 9-10 తేదీ రెండుచింతల 10-11 తేదీ మాన్ల 11-12 తేదీ తుమ్మలకోట.
2. శ్రీయుత బ్రహ్మాండం నరసింహం గారు శ్రీయుత మేల్మొర్రు వెంకటేశ్వరగారు మిశ్రులు 2-11 తేదీ తెనాలి కలెవరం నందివెలుగు 12-13 తేదీ ఈమని మోరంపూడి దుర్గారావు 4-11 తేదీ అంగలపేట బాగ్గూరి 12-13 తేదీ మాచిపూడి మూలపూరు పెదపూడి 14-15 తేదీ మిమ్మేళ్ళ ఆచార్యులూరు గోదాడ 7-11 తేదీ జంపన వేమూరు కొల్లూరు దోనేపూడి 8-11 తేదీ అనంతవరం ఈశ్వర చిలుమూరు 9-11 తేదీ కొల్లిపర మండలం పిడపర దంకిలూరు 10-11 తేదీ మున్నంగి వల్లభాపురం గొడవర 11-12 తేదీ పెదపాలెం రమేంద్రపాడు తుమ్మలపూడి చిలుపూరు.
3. మిగిలిన ప్రాంతముల సంఘాకరము ముందు దెలుపబడును.
4. ఖిద్దరు పక్షయముతో బాటు నూలుచందా సభ్యులను చేర్చుట గుంటూరుమండల జాతీయ విద్యాపరిషత్తువారి పరిషత్ సీరాలను నిశ్చయించుట జరుగును.

గుంటూరు మండల చర్యానంధము తెనాలి. 26-12-1929
బ్రహ్మాండం నరసింహం,
అధ్యక్షుడు.

ప్రకటన

(2046)

కోగుల సభ్యముగ వచ్చిగాని, బాబుల ద్వారాగాని కోగులములను తెలుపుచు చేరినవారి కోగులభావము పుచ్చుకొనలసిన గుండు, వ్యయము, వర్గం లు వివరముగ పుచ్చుకొన గ్రామీణులకును. 5 (సెం. డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

యర్న గూడెము, కమ్మ బాలవీధి తు వివాహ మహోత్సవము

ని 22-12-1929 సోం ఆదివారం రాత్రి ఘం 11-30 నిమిషములకు వర్షము గోదావరిజిల్లా కొత్తూరు తాలూకా యర్న గూడెము గ్రామములో తాడేపల్లిగూడెము తాలూకా ప్రకాశం పుసాలెము గ్రామకాపురముల శ్రీయుత గుంటిని కొండాపూర్తిగా రి శ్రేష్ఠపుత్రుడు గామిం శ్రీ గారికిన్ని, యర్న గూడెము కాపురముల శ్రీయుత కాపురముల వెంకటసుబ్బయ్యగారి ద్వితీయపుత్రుడు శ్రీయుత గూడెముల వెంకటసుబ్బయ్యగారి ద్వితీయపుత్రుడు, నధువగుల చిత్తెండ్రుల యష్టప్రకారము, సభాపు స్వగృహమున, బంధువులసమక్షమున, అతివైభవముగా, అనేకమంది పెద్దవారల యెదుట పరిణయము జరిగినది. సభాసభ్యులు 20 సోం ఇద్దరులును 18 సోం కన్యకలై ముగి కాళ్ళు కడిగెను. ఇద్దరులు తండ్రి కన్యాదానసమయమునకు 4000-ల నాల్గుకేలరూపాయలకమ్మకుగలమాగాణిగూమియున్న, అనేకపట్టునస్త్రములను యొసగెను. పెండ్లికి నచ్చినవారికి కందరికి పట్టాపాత్రముగా కొందులు చేయించినారు. ఈ వివాహమునకు ఎచ్చినవారికి సకల వినములైన, ప్రయాణసౌకర్యములు, యీ గ్రామముల అతిథిత్వము, జరిపినారు. ఈ వివాహమునకు యీ చిట్టపల్లి గ్రామములనుంచి, యింకా యితరచోట్లనుంచి సమగ్ర నాల్గునెంల వెరుకుచున్న, సభాసభ్యులు, అత్యంతించి, యిటునంటి వివాహములు యీ ప్రాంతములో చాలా జరుపవని, కొండెడి బుల్లిస్వామి, గారున్న, సుక్ష్మాడి వెంకటరామకృష్ణులుగారు, ఆలపాటి వెంకటసుబ్బారావుగారు స్వా చాలా ప్రోత్సహించి యిందునుగించి ఉపన్యాసము లొసగిరి. ఈ వివాహమునకు యీమిగుల నడపాించిన అధ్యక్షులు, ప్రయాణసౌకర్యములశ్రీ విచ్చేసిరి. ఈ వివాహమున యీ గ్రామముననుమతముగ సరపారిపెట్టి సత్కారాయణ శాయముగారు ప్రోత్సహించి జరిపించినారు.

ఉంగుటూరు } ఇట్లు విశేషము,
ని 25-12-1929 సోం } కొండెడి బుల్లిస్వామి.

ఈ వివాహమునకువచ్చిన పెద్దమనుష్యులు

- 1 కామిల్లి సర్వారాయుడుగారు, న్యాయవాది, కొత్తూరు
- 2 కంఠమని రామన్నగారు
- 3 పినిపెట్టి గణపతిరావునాయుడుగారు
- 4 వానిరెడ్డి వెంకటాద్రిగారు, పశ్చిమ
- 5 యలమర్తి రాయుడుగారు వొమ్మేళ్ళ దిప్పిబోర్డు మెంబరు
- 6 పెండ్లూరి రంగారావుగారు, జమీందారు, వొమ్మేళ్ళ
- 7 కొండెడి బుల్లిస్వామిగారు, ఉంగుటూరు
- 8 కొండెడి వెంకటస్వామిగారు,
- 9 చోడే అమ్మమ్మగారు (అభినందనశ్రీ)
- 10 చిలకా మూర్తినారాయణగారు, చిన్నాయగూడెం
- 11 దుర్గపాటి జగన్నాథరావుగారు, పెయ్యేడు, సామివాడ తాలూకా, దిప్పిబోర్డు మెంబరు
- 12 జలపాటి సుబ్బారావుగారు, చోడవరం, దిప్పిబోర్డు మెంబరు
- 13 గారపాటి వెంకన్నగారు, పల్లం
- 14 నల్లబని బసవరాజుగారు
- 15 యీ, వెంకన్నగారు
- 16 మేడికొండ లక్ష్మయ్యగారు
- 17 మాచిపూడి బుల్లియ్యగారు
- 18 యీ, నారాయణగారు
- 19 గారపాటి సుబ్బన్నగారు
- 20 దొమ్మేటి వెంకన్నగారు, పుసాలెము, పల్లం
- 21 ఈడ్చుగంటి కామయ్యగారు
- 22 పల్లభనేని వెంకటరామన్నగారు, పల్లం
- 23 యీవీరన్నగారు
- 24 యీ నరసన్నగారు
- 25 మత్తిన వీరాస్వామిగారు పల్లం
- 26 గంటూరాయుడుగారు
- 27 పాతూరి సుబ్బారావుగారు
- 28 గంటం రంగారావుగారు
- 29 గుళ్ళపల్లి వెంకట్రామశాస్త్రిగారు
- 30 బోయపాటి వీరయ్యగారు ప్రకాశరావుపాలెం
- 31 దగ్గుపల్లి తాతాబాయిగారు ప్రకాశరావుపాలెం
- 32 నాడల్ల రామయ్యగారు తాడేపల్లి, యర్న గూడెము
- 33 నరపారిపెట్టి సత్కారాయణ నాయుడుగారు
- 34 పట్టా వెంకటస్వామి నాయుడుగారు
- 35 ఉప్పలపాటి వెంకన్నగారు, దేవురపల్లి

WANTED.

"Sole agents on liberal commission for the Sale of excellent cloth. For terms, apply in English to WEST COAST WEAVING ESTT., Calicut, Malabar."

కమ్మమహాజనుల కొకవిజ్ఞప్తి.

కమ్మ మహా జనసభ సమావేశమయి యిప్పటికి 6, 7 మాసములగున్నవి. సభలోని తీర్మానములు మన సంఘాభివృద్ధికి జేయూత నొసంగుటయందు సంతోషములేదు. తీర్మానములు కార్యరూపము వచ్చినప్పుడు గదా మహాసభల ప్రయోజనము, ఇంతవరకు జరిగిన పెక్కుసభలలో సంఘాభివృద్ధి సమకూర్చుతీర్మానము తప్పక యంగీకరించబడుచుండెను. గత సమావేశము అంగలూరులో జరిగినప్పుడు కలిగిన యట్టువోసము, ఆ వైభవము, ఆ యంతృసాము కార్యరూపము వచ్చినప్పుడుకొక కావచ్చుటలేదు. సభలు, ఉపన్యాసములు, కరతాళములు, జయధ్వజములు, విందులు, ఉర్రేగింపులు సంఘాభివృద్ధికి హేతుభూతములు గావు. గత సభ నలంకరించిన యే సాంఘికము నిజ సంఘము కొలదికోజులలో నొన్నత్య శిఖర మారోపించునని తలంపలేదు? మన నాయకులు, భూస్వాముల కవుల యుపన్యాసములు వాగ్దానములు, గీతములు, యే కమ్మ యువకుని నిశ్చేష్టితుని జేయలేదు? కాని యీ యంతృసాము, యానాచాలత్వము కార్యరూపమునగూడ నున్న తప్పక మనసంఘము ముద్దరింపబడదా? ప్రతినారు మన సంఘము, విద్యావంతము కావలెను, మన సంఘ మొన్నత్యము నందలలెనని జెప్పదురు.

కాని యభారముగా నొక్కరును దానికయి కృషిసలుపులేదు. మహానాయకు లనువారును, భూస్వాము లనువారును నక్తలును, స్వార్థపరులు కాసనసభలకు నిలబడియు, స్థానిక సభలకు నిలబడియు, గ్రామములలో కలహాన్ని రగుల్కొల్పి, యేమియు నెగగని కైతుల కొద్దల కెక్కించి, వారి కొంపల దీయుచున్నారు. కొందఱు తమ గౌరవమును పలుకుబడిని నభివృద్ధిపరచుకొనుటకయి సభలగావించుచు సంఘసేవాసరత్తులని నామకా సాయకులుగా జూచుచున్నారు. సంఘమో, యని పడిచచ్చిన భూస్వాములు జమీందారులు తమ స్వార్థమునకయి సంఘవిచ్ఛిత్తికి బాటుపడుచున్నారు. సంఘశ్రేయము కోరు నాయకులు నిజమైన నాయకు లెప్పుడు తుచ్చుచును స్వార్థమునకయి సంఘమును నాశపరుపరు.

సంఘమునకయి మూలనిధిబోగజేసి బీదవిద్యార్థులకు దగ్గ సాయముజేయ తీర్మానించిరి. ఒకరోకలక్షయనియు, మరొకజు యెదులక్ష లనియు, వారులాడిరి. మరొకయువకులు, యువకులారంభకూరులని జాటుటకు గాబోలు, "నేను బోగజేయునని" యని నిండుసభలలో కొమ్ముగించి చక్కగ తన వక్రత్వపటెను వెల్లడి యగునట్లు మూట్టాడిరి. కాని యింతనడుక మూలనిధి బోగజేయుటకయి ప్రయత్నములు జరుగుటలేదు. నేనొక విద్యార్థిని గజుక నిధి విషయములో గట్టిగా సాంఘికతతో విన్నవించుకొనుచున్నాను.

మన సభా తీర్మానముల గాంచి బీద విద్యార్థులెల్లరు తమకష్టములు గట్టెక్కిగదరా యనుకొనిరి. కాని వారికష్టములు తీరకపోవుటే గాక యాకాభంగము గల్గెను. ఈసత్సరము నూలు వైసలో విద్యార్థుల నుండియే విద్యార్థి వేతనముల నిచ్చిరి. అదియు బహుస్వప్నము. ఇతర సంఘములకు రెడ్డి, కాపు, మొదలగునవి తమ బీద విద్యార్థులకు, దగుసహాయము నిచ్చి ప్రోత్సహించుచున్నవి.

మన సంఘమున ప్రతి వివాహమునకు యెన్ని వేలరూప్యములు నిధిగా వ్యయ మొనరించుచున్నారో, ఎంతమంది నాయకులు నీపదవులకై శాసనసభల యెన్నికలందు దుర్వినియోగము జేయుచున్నారో, దానిలో, బదియవంతయినను, మూలనిధి చెల్లిన చాలవరకు బాగుగ నుండును. నాయకులు, సాంఘికులు, జమీందారులు దీని విషయముయి శ్రద్ధ వహించుటగాక! జమీందారులు గలరు, భూస్వాములు గలరు, కాని సంఘములోని బీదవిద్యార్థులు బీదలే! నిరుక్షేదలే! చాలమంది బీదవిద్యార్థులు సహాయము లేమి చదువు చాలించుచున్నారని జెప్పుటకు విచారముగచున్నది. ఈ విషయముయి నాయకులు, జమీందారులు, నక్తలు శ్రద్ధ వహించి బీద విద్యార్థుల మొలలాలకింతుగ్గ గాక!

(ఒక కమ్మవిద్యార్థి)

సర్వవత్స సమావేశ రిపోర్టు

సైదూరుపొర్టు తెలుగుపుస్తకములు నవాడ ఖిద్దరు పార్కులోను, బందరు కాంగ్రెస్ ఆఫీసులోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్న. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును. డిసెంబరు 1-వ తేదీనాడు ప్రారంభం

వేడికోలు

శా॥ ఆర్యా! ఏమిది యిట్లుచేసితిరి? కార్యారంభసంకల్పలై
ఆర్యావర్త లహింసమార్గమున స్వారాజ్యంబు సాధింపయి
కార్యారంభమును గాంధీయేయమను నిక్కంబైన చిత్తం
బుతో మర్యాద నిలుపక కిరీటును నీచూర్ణంబునందుం
చగా తూర్వారావము లప్పటిల్లదొడగడదోద్రోననాకొద్దు
యీ! కార్యభారముకు తగతగను నా కేలందు తప్పిం
చెడలి.

చ॥ పలువురు కోరినక అఖిలభారతదేశ సభాపతిత్వముకా చు
లకగ గడ్డిపొడిగతి మాదిత్యజించుట కర్మయోగికే నలవడు
గాక తక్కుగల నాయకులెట్లు త్యజింపనేర్తు రీయిలను
మహాత్మాజీకిదియేగద కారణ మెందుగల్గునే.

శా॥ స్వారాజ్యంబు లభించుమార్గములు లే వే పెక్కు అట్లుండ
మీ! పోరాటంబె విశాలమై విమలమై యొప్పురు ధర్మంబు
తో నారాటంబుల మాన్యుచుక బహుళనీతిక కాంతి
చేకూర్చగా వేరేమార్గము లేల మాకు వివహో! వానప్రస్థుడా
యిక.

శా॥ భారతకోటికంతకును భద్రముకూర్చెడి సంస్థ నిట్లు క
న్నారగజాచుచుక మిగుల సీరసకృతికి దెచ్చిరంచు ప
ల్కారుదలంపనేల విను మా! సరివారలుగుప్పెడే ముదం
భారగనిన్ను గొల్పుమన పామరశ్రేష్ఠులకేది చెప్పెడి

శా॥ పుట్టెడు నాశతో మునిగి పోయి పామరబృందమెల్ల నీ
పట్టునుమానువారిపయి ప్రేమసడల్పకు మిట్టయెల్ల యే
పట్టునైన వారు వెను వెంటనెనుండక కార్యమానె యా
గట్టును జేరజూడుము ను ఖంబగుదారిని నాయకాగ్రణి

— బళ్లమూడి వెంకటకృష్ణయ్య.

మీకు జీవ జౌనరం

శా॥ ఆయన వెంటుకలను కావలెనుగా మొలవకుండ
చేయును. రు. 2, నపుంకత్వం నరము బలవంతకు నెక్కురు. 2
142-2

రాటము

(రామకృష్ణ సీతారామ సోదరకపులు)

సీ॥ రాటమా యిది? గాదు - రాజ్యజయశ్రీవ

ధూటికాకేలికా - వాటి గాని

రాటమా యిది? గాదు - రాతి సంపత్సస్య

కోటిభాదనమద - ధూటి గాని

రాటమా యిది? గాదు - రమణీమణిమాన

ధర్మరక్షణచక్ర - ధూటి గాని

రాటమా యిది? గాదు - ప్రథితదేశోద్ధార

కుల విపత్తికి శత - కోటి గాని

రాటమా యిది? గాదు భా - రత జనాని

పూర్వకృతపుణ్యఫలసము - ద్భూతసత్వ

రాజ్యభరణి పతాక - రాజిగాని

నేయుడి! పూజలను భార - తీయులార!

సీ॥ ఆపూట కూటికై - యల్లాడు నిరుపేద

వారికి గొంతుబం - గార మెద్ది?

కారాగృహంబుల - జేరి కష్టించెడు

ధీనిధులకు చెప్పి - ధాన మెద్ది?

ఉద్యత్సవారాజ్య - తో ద్యాపన మొనర్చు

సకుల పాలిటి పారి - జాతమెద్ది?

భారతదేశ సా - భాగ్య సమృద్ధి కా

ధారమాప్రత్యక్ష - దైవ మెద్ది?

అఖిలమానవ దుర్వర్తనాది భార

దశన సునిశిత దంభోధి ధార యెద్ది?

యద్దిరాటంబు శ్రీ భరతావనీపు

గంధికా రత్న ముటుంబ రండు గూర.

చంద్రా నర్సరీతోట - నేలంబంక్ష నే

శి సం॥ అంటుమామిడిచెట్టు, ఇతర ఫల అంటుచెట్టు

తజ్జ రు 7½. నీరు, న్యూజే రెక్క-రి పూచిత్తులు.

24 దినుసులు నెట్ రు 2½. 12 దినుసులు 1½. "కామంతి

పూలు" ముదరాన పడి ౩ కి రు 1. క్యాట్రాన ఇశా.

Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

జాతక మార్తాండము

శివ భాగము అచ్చు తీయారైగది. యిందు ఏలగ్నమును
ఏగ్రహము ఎక్కడనుండినయే యే ఫలములనిచ్చునో ఆవిని
మంతయు మేమలగ్నముగాయితు విసలగ్నము ఆఖరువరకు
యావత్తు ఫలములు సంప్రదించుగా వ్లోకార్థములతో వహ
నాయబడినది. వెల రూ 1-౧0. పోస్టు ఖర్చులు చేరు.

ఆ కెళ్ల వెంటటశాస్త్రీ, గోపాలపురం,
105-2 కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

గవర్న మెంటునందు రిజిస్టరు చేయబడినది.

"న వ మే హరి"

గ నేరియా, తెలుపు, మూత్రనాళ శోగము, కఠిరము
నందు ద్రావకమును పుట్టించు తిత్తికి సంబంధించిన వ్యాధి, మల
బద్ధకము, లంకోరియ, కుక్కనవ్వుముచే గలుగు బలహీనత వగై
రాలకు, మూత్రసంబంధ మైనవ్యాధు లన్నిటికీ అద్భుతనివారిణి.
12 గంటలలో గుణము పూచీగా గలుగును, 48 గంటలలో పూ
ర్తిగా కుదురును. ఇతర జ్వరము లన్నియు నిరుపయోగ
మైనవృద్ధు, నిరాశచేందక ఒక మోతాదు నవమేహారి పుచ్చు
కొనుడు. తరువాత దాని ఇంద్రజాలమునంతటి గుణమును నమ్ము
డు. తప్పక మీ స్నేహితులకు దీనిని సిఫార్సు చేయవలెను. బుడ్డి
1-కి ధర రు ౩. రహస్య ఖర్చు ప్రత్యేకము. 115-3

Dr. N. K. De. Belegghata, calcutta.

సిద్ధాపథము

మలబద్ధకము, అతిమరపు, నిస్సత్తువ మున్నగువాటికి
మా జాత ప్రసిద్ధ మగు
ఆతంకనిగ్రహ మూత్రలను సేవింపుడు
82 మాత్రలు గల దవ్వా రూ. 1
పూర్తివివరముల 150 పుటలుగల జాబితా
ఉచితముగ పంపబడును.
ఆ తంక నిగ్రహ ఫార్మ సీ
26, బ్రాడ్వే మదరాసు. 5

క్రిస్టమస్ తగ్గింపు రేట్లు

అన్ని రైళ్లమీద యిచ్చియున్నారు. కాని చలినండి కాపాడ
దగినది లేదు. మారట్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడి పూర్తిగా
ఉన్నితో, లోపల చెక్కుగుడ్డ లైనింగు వేయబడిన

"ఓవర్ కోట్లను" కొనుడు

ధరలు రు. 16-8 మొదలు రు. 20 వరకు

కంబల్లు

రు. 4-8 మొదలు రు. 12-8 వరకు

కాకి డోలు పెద్దకోట్లు రు. 10

హాట్ డాల్సు రు. 6 లు అంతకు మించినధరలు

ఇతరచోట్ల ఇవి రెండురెట్లు ధరకు దొరకుట దుర్లభము

త్వరపడుడి!

లేనియెడల సరకులు ఖరైపోవును.

K. C. MARROTT:

THE LARGEST IMPORTERS,

187, HORNBY ROAD, BOMBAY.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ డిసెంబరు నెల 27-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు	12 8 0	18 4 0
నెల్లూరిది ,, డిటో 42 ,,	18 8 0	14 0 0
ధిల్లి ,, డిటో 46 ,,	16 0 0	17 0 0
రాసులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	11 0 0	12 0 0
చుక్కలు ,,	19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిటో ,,	17 0 0	19 0 0
పెసలు ,, డిటో ,,	14 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిటో ,,	17 8 0	18 0 0
జలసలు ,, ర 195 ,,	8 4 0	8 8 0

3. నూనెపప్పులు

సవ్యసూనె బా 1-కి ,,	110 0 0	118 0 0
నెయ్యము బా 1-కి ,,	14 0 0	19 0 0
జేరు సెనగపప్పు బా 1-కి ,,	41 0 0	48-0-0
జేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 92, మి.కా.నూనె 90		
అనుదము బా 1-కి	100 0 0	108 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపప్పు బా 1-కి	108 0 0	110 0 0
సూరపప్పు ,,	60 0 0	65 0 0
చిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	105 0 0	122 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	28 0 0	38 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమంగు ముసుగు 1-కి రు 40 45		
నెల్లూరు బా 1-కి	రు 28 0 0	49 0 0
అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి ,,	24 12 0	24 14 0
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం బా 1-కి ,,	80 0 0	81 0 0
చదరం ,,	28 0 0	31 0 0
రవుండు ,,	28 0 0	31 0 0

6. నూలు

నెం 20 టెన్ని సింహంయూరే	రు	7 12 0
నెం 6 ,, కటారి	,,	4 9 0
నెం 24 ,, లాకి	,,	5 10 0
నెం 40 జుమ్మరు 10 పా	,,	10 6 0
నెం 20 1/2 టెట్టలేడి	,,	7 5 0
నెం 40 కాకి	,,	9 8 0
నెం 4 టెన్ని మసీదు	,,	4 8 0
44 కాండో	,,	5 8 0

7. రోమాములు

బెండి 100 కులం 1-కి	రు	51 4 0 రు 58-4-0
బంగారు కులం 1-కి	,,	21 13 0 22 0 0
చుక్కలు 1-కి		18 7 8
చక్రడి బా 1-కి	,,	241 0 0 242-0-0
రాగి బా 1-కి	,,	825-0-0 826-0-0

8. రంగులు

అలిమేలు పిట్టలూండు అలిజరయక సింహంయూరూ-		
పిటా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	47 0 0	
,, నీలిరంగు 1 కరి	1 10 0	
,, 14 రకులు	1 10 6	
,, 28 రకులు	1 9 0	
,, 68 రకులు	1 8 6	
,, 1 అంబరు	1 8 0	
రంగులు పిట్టలూండు అలిజరయక సింహంయూరూ (బిట్టి-రెడ్డు)	2 4 0	
రాంగ్ 8 కి	1 6 0	
రంగు 4	1 2	

యేలూరు అడిషినల్ సబ్ కోర్టులో

O. S. 47 of 1923.

వేలం నోటీసు

Between

వాది:—దామాశీపురపు నరసింహారావు

And

ప్రతివాదు:—పురాణం వెంకయ్య వగైరాలు

దావాధరం. తాలూకు శ్రీ సత్యనారాయణ రయన్ మిల్లు యాదినవ తెలియజేసిన రెండు లాట్లుగా తాదేపల్లి గూడెంలో సదరు Mill ఆవరణవద్ద యాదినవ తెలియజేసిన చరకులకు లోబడి 8-1-1930 తేదీన 11 A.M లగాయకు 5 P.M. వరకు కోర్టువారిచే అప్పాయింట్మెంట్ కమిషనరు గారిచే పబ్లిక్ గా వేలంవేయబడును.

1 వ లాటు:—వాది వగైరారాచే 1 వ ప్రతివాది వగైరారాచే 12-3-1914 తేదీన వ్రాయబడిన అద్దె దస్తావేజు దాఖలా మిల్లు ఆవరణ (Premises) యందు దావాధరము గల కవులహక్కు (lease-hold right)

2 వ లాటు:—సదరు మిల్లులో ప్రస్తుతం వున్న టునంటి మెషిన్ల సామానులు Articles of Machinery ఒక లాటుగా వేలం వేయబడును.

N.B.—సదరు 1 వ లాటు తాలూకు 12-3-1914 తేదీగల అద్దె దస్తావేజును, 2 వ లాటు తాలూకు (Mechinery) మెషిన్ల సామానుల లిస్టును, కావలసినవారు కమిషనరుగారివద్ద చూచుకొనవచ్చును.

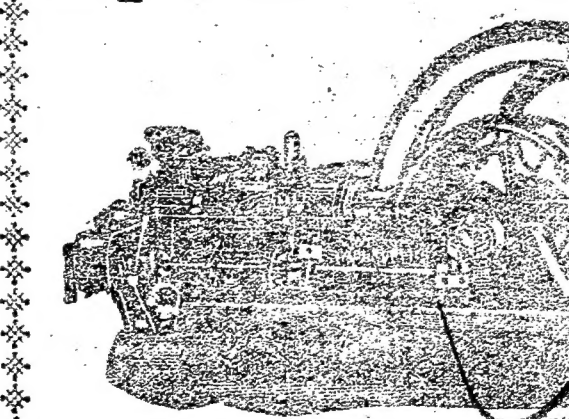
వేలపు షరతులు:

1. కవులకు యివ్వబడిన మిల్లు బిల్డింగు ఆవరణ (lease-hold premises) 12-3-14 తేదీ గల 6 జి.వద్ద కవుల మరకులకు లోబడి సాలు 1 కి రు 475-0-0 లు అద్దెయిచ్చేపద్ధతిని (సదరు రు 475-0-0 లు సదరు అద్దెలో 12 1/2 ప్రతివాదుల భాగముగా కలసివున్నది) సదరు కవుల మరకుల తాలూకు మిగతాకాలము (for the Balance of the term of lease) అనుభవించవలసినది.

2. ధరమును సంపూర్ణహక్కు గల బిల్డింగుయొక్క extensions కవులకు యివ్వబడిన బిల్డింగు ఆవరణయొక్క చృద్ధిగానెంచి సదరు బిల్డింగు ఆవరణయొక్క భాగముగా అనుభవించవలసినది.

3. సదరు బిల్డింగు ఆవరణ క్రయదారు సదరు ఆస్తి ఏ లూరు ప్రిన్సిపలు సబ్ కోర్టు ఖయలు O. S. 1 of 1929 లో

ప్రసిద్ధికెక్కిన ఎల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు సులభమైన మెకానిజమ్.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజెంట్లు

యెంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ,

39-2

వర్ణములేదు పిచికారీ పనిలేదు.

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, కిచ్చూటలతో గుణము కలుగు

అనేకయోగ్యతాపత్రికలు పొందినది. పలు చిన్న 2-4-0 డివి కనుకాదు పెద్ద 8-0-0 రెండును ఉన్నవి. 5-12-0

సుధాసారము, సహాయకి రాజ్య పథము. సీసా 4-0-0

గోధర్యపాశ్రుసీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

102-1

సదరు ప్రిన్సిపలు సబ్ జడ్జిగారి తీర్పుపైన కాబడే మొదటి ఆప్పీలు రెండవ ఆప్పీలుయొక్క పర్యవసానమునకు లోబడి తీసుకోవలెను.

4. కొనువారు రెండు సంవత్సరములు అద్దెకు తనఖా వగైరాలాలేని స్థిరాస్తిని హామీ యిస్తూ యేసంవత్సరం అద్దె ఆ సంవత్సరం సరిగా చెల్లింపవలెను, మరుసగా ఏ రెండు సంవత్సరములు అద్దె యివ్వకపోయినా సదరు కవులు నష్టపోవలెను.

5. కొనువారు సదరు బిల్డింగు ఆవరణ మిల్లు వ్యవహారముతో సంబంధించినదిగాని సంబంధములేనిదిగాని ఆపాయము లేని యే కార్యమునకైనను ఉపయోగించుటకు హక్కు గలదు. సదరు బిల్డింగు ఆవరణయందు యిష్టమున్న నిర్మాణములకు సంబంధములేని యిండి పెండ్లెంటు అభివృద్ధిలో (వాటిని తీసుకొని పోవు హక్కుతో) చేసుకొనవచ్చును.

6. పాడవలచిన పాటబాద్ల పాట కొట్టివేయబడిన కంట్టనే సదరు పాటమొత్తములో 100-కి 25 చొప్పు కమిషనరు గారికి చెల్లించవలెను. మిగతా 75 percent సదరు వేలంపాట తేదీ లగాయకు వారంతోజులలోగా గాని కోర్టువారు నియమించే యితర టయింలోగా గాని కోర్టులో యీ దావాకా తాను జమకట్టించవలెను.

7. కమిషనరుగారి వేలము, కోర్టువారి వేలము ఖాయ పర్చు ఆర్డరు లోబడివుండును. కోర్టువారు వేలం ఖాయపర్చు ఆర్డరు వై న మా క్రింద అడి ఖాయ ప దు ను. సదరు వేలం రద్దుచేయబడినయెడల, కొనువారికి తమ లో ప ము వలన రద్దు కానియెడల తమకు చెల్లించిన క్రయమొత్తము వాపసుచేయబడును. కోర్టువారు నియమించేటయింలోగా మిగతా మొత్తము చెల్లించనియెడల మొదటి చెల్లించిన 25 percent మొత్తము నష్టముపోవలెను.

8. మెషిన్ల కొనువారు బిల్డింగు ఆవరణ (premises) కొనువారుగాక వేరేమనిషి అయినయెడల సదరు మెషిన్ల కొనువారు సదరువేలం ఖాయపర్చబడినతేదీల గాయకు 2 వారముల లోగా సదరు ఆవరణనుంచి సదరు మెషిన్ల తీసుకొనిపోవలెను.

9. ఆవరణ కొనువారే మెషిన్లసాదా కొన్నయెడల వేలం ఖాయపర్చబడిన తేదీలగాయకు అద్దెయిచ్చుటకు బాధ్యులగుదురు. ఆవరణ కొనువారే మెషిన్ల కొన్నయెడల మెషిన్ల తీసుకొనిపోవుటకు నియమించబడిన తేదీలగాయకు అద్దెయిచ్చుటకు బాధ్యులగుదురు.

10. కొనువారు సదరు ఆవరణ స్వాధీనముచేసికొనుటకు తగాయదాలుగాని, ప్రయాసలుగాని వచ్చేయెడల ఆవరణపై నట్టియు, స్వతంత్రమైనట్టియు చర్యలు తీసుకొని దామిచ్చు గాని తదితర పరిహారములుగాని పొందవలెను.

కె. పార్థసారథి, ఏలూరు. వకీలు అండ్ కమిషనరు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన ఎల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

వేపరైజు లేద. త్వరలో స్టార్టుగును.

యింజనులు తెనుగితో ట్రెపు

లోను, కొల్లపాల్లింగు ట్రెపులోను 7

చిక్రముల వర్చు పవరు మొదలు 56

గుర్రముల హార్వ పవరువరకు యెల్ల స్థు

దు స్టామలో సిద్ధముగా నుండును.

అన్ని సామానులు చాలా బలముగాను,

టెంపరు గలవిగాను ఉండును. క్రూ

డాయిలు ఖర్చు అతిస్వల్పము. ఎంత

మద్దెరకురుతో నైనను అతిత్వచీకర

ముగా పనిచేయును. ధరలు అతి

సరము.

నెం. 2, 39

308, లింగిచెట్టిపేడి, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, బెజవాడ.

మలయచందనము

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, కిచ్చూటలతో గుణము కలుగు

అనేకయోగ్యతాపత్రికలు పొందినది. పలు చిన్న 2-4-0 డివి కనుకాదు పెద్ద 8-0-0 రెండును ఉన్నవి. 5-12-0

సుధాసారము, సహాయకి రాజ్య పథము. సీసా 4-0-0

గోధర్యపాశ్రుసీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

72

ప్రాచీన మేనేజరు, గుంటూరు, విజయనగరం

న మ్మ క ము—

35 సంవత్సరములనుండి వ్యాపారముచేసి సంపాదించిన లాభ మేమన నమ్మకము-ఇది మా ఖాతాదారుల మనస్సులం దుండుటచే వారి మిత్రులవద్దనుండి కూడ మాకు ఆర్థరథ్న పంపుచున్నారు.

మా ఒకేధర, పూచీ నిచ్చుట

దీనివలననే వ్యాపారమునందింత ఉన్నతస్థానమును బడయగల్గితిమి. ఇందువలన

మూడవ మనిషి అగత్యము లేదు

వజ్రములను కొనునపుడు యుండు చిక్కు-లన్నింటినుండి మా ఒకేధర, కొనువారికష్టముల నీడేర్చినది. తెలిసినవారు తెలియనివారును భేదములేదు. సర్వజనులకు ఒకేధర.

మీరు మావద్దకొను ప్రతిదానికి యేము సంపూర్ణమైన పూచీ నివ్వగలము. మావద్ద కొనునగలు మీకు నచ్చనియెడల మార్పు కొనుటకుగాని లేక దానివిలువ కావలసిన పక్షమున సావజు నివ్వగలము.

మీరు కొనువస్తువులు స్వయముగనైనను,
పోస్తుద్వారానైనను తగు నమ్మక ముండగలవు.

మాకుగల 35 సం॥ స్వానుభవమును మీకొరకు సిద్ధముగ నుంచినారము.

సురాజ్ మల్

ఇండియా, బర్మాదేశములందు ప్రఖ్యాతిచెందిన నగలవర్తకులు.

313, ఎన్ ప్లనేడు,

ఐ

మద్రాస్.